Programmabegroting 2022

“Vooruitkijken naar
een uitdagende toekomst”

Inhoudsopgave

Inleiding 5

Leeswijzer 7

Beleidsbegroting 9

1. Sociale leefomgeving 11
2. Ondernemen 17
3. Ruimtelijke leefomgeving 23
4. Beheer openbare ruimte 29
5. Bestuur en dienstverlening 33

Paragrafen 37

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 39
B. Onderhoud kapitaalgoederen 49
C. Financiering 59
D. Bedrijfsvoering 69
E. Verbonden Partijen 75
F. Lokale heffingen 83
G. Grondbeleid 93

Overzicht baten en lasten 97

Financiële begroting 101

Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 102

Bijlagen: 121

Bijlage 1: Lasten en baten taakvelden per programma 122
Bijlage 2: Kerngegevens 124
Bijlage 3: Specificatie saldi reserves en voorzieningen 126
Bijlage 4: Specificatie stortingen en beschikkingen reserves en voorzieningen 128
Bijlage 5: Overzicht incidentele baten en lasten 2022-2025 132
Bijlage 6: Mutaties in reserves met een structureel karakter 2022-2025 134
Bijlage 7: Activiteitenplan 2022-2026, nieuwe investeringen 135
Bijlage 8: Overhead 141
Bijlage 9: Lijst van gebruikte afkortingen 142

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2022. Een begroting die is opgesteld in samenwerking met raad, college en ambtelijke organisatie. Een begroting die, conform de opdracht van de raad, sluitend is voor de eerste (2022) en laatste (2025) jaarschijf.

Oirschot: monumentaal, ondernemend en groen; daar voelt de mens zich thuis. Vanuit deze visie hebben we veel ambities, die we ook in de toekomst waar willen blijven maken. We willen dat onze inwoners gebruik kunnen maken van een goede dienstverlening. We vinden het belangrijk om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen en we willen onze maatschappelijke opgaven zo goed mogelijk uit kunnen voeren. Daarnaast willen we een vitale gemeente zijn en blijven.

We zijn een ambitieuze gemeente die veel wil realiseren. Dat deze ambities in balans moeten zijn met de beschikbare middelen en keuzes gemaakt moeten worden is duidelijk.
Leidend bij het maken van deze keuzes was voor het college de vraag waar Oirschot over vijf jaar wil staan en wat we dan voor Oirschot gerealiseerd willen hebben. Het resultaat van de afwegingen hierbij ziet u toegelicht in de voorliggende conceptbegroting 2022-2025. Zonder volledig te zijn noemen we hierbij als voorbeelden de centrumvisie, energietransitie, infrastructuur, Vitaal Landelijk Gebied en een organisatie die zowel kwantitatief als kwalitatief is afgestemd op onze ambities en gevraagde dienstverlening.

Dat we in een bijzondere tijd leven is het afgelopen jaar met name gebleken door de coronacrisis. Deze crisis heeft het afgelopen jaar nadrukkelijk een rol gespeeld bij het uitvoeren van werkzaamheden. De verwachting is dat dit ook in 2022 effecten zal hebben. Impact en omvang zijn op dit moment nog niet duidelijk. Zodra er ontwikkelingen zijn, informeren wij u hierover.

Bij het opstellen van deze begroting is rekening gehouden met de richting die de verschillende fracties hebben gegeven bij behandeling van de kadernota. Enkele belangrijke punten daarbij zijn: een sluitende eerste en laatste jaarschijf, geen lastenverzwaring voor inwoners, werken aan duurzaamheid en de gemeente moet financieel gezond blijven. Daarnaast is in deze begroting gezocht naar een goede balans. En dat wordt steeds moeilijker.
Voor een kleine gemeente als Oirschot is het soms een uitdaging om alle basistaken volledig en goed uit te voeren. Laat staan om grote ambities te realiseren. We merken dat die opgave steeds groter wordt. Daarom moeten we realistisch blijven en soms concluderen dat zaken niet mogelijk zijn. Dit vraagt om scherpe en moeilijke keuzes. Keuzes die gemaakt zijn vanuit de gedachte: beter tien dingen goed dan twintig dingen half.

De keuzes die we gemaakt hebben, passen binnen de thema's die in de kadernota zijn opgenomen te weten: Fysieke leefomgeving, Sociale leefomgeving, Duurzaamheid, Dienstverlening en participatie en Uitgaven en inkomsten met elkaar in balans. Het zijn onderwerpen die we belangrijk vinden voor 'ons Oirschot'. Voorbeelden van ambities die we in deze begroting financieel hebben vertaald zijn: realisatie van een IKC de Beerzen, de vele investeringen in de infrastructuur en de investeringen in de organisatie. Voor dit laatste onderwerp vragen we bijzondere aandacht in deze begroting. De organisatie staat erg onder druk. Het kost veel inspanningen en geld om deze op orde te krijgen. We moeten investeren om de organisatie weer aan te sterken zodat we

voldoende capaciteit hebben voor het uitvoeren van de toevertrouwde taken.

De financiële situatie blijft onze aandacht vragen. Voor de inkomsten zijn we, net als alle gemeenten in Nederland, voor een groot gedeelte afhankelijk van de middelen die we van de rijksoverheid ontvangen. Zo is bekend dat een nieuw kabinet nog moet besluiten over de herverdeling/herijking van het Gemeentefonds. Voor het college is de onduidelijkheid over dit onderwerp de reden geweest om, in het proces van de begroting 2022, de stelpost die in de begroting was opgenomen te laten vervallen en dit onderwerp op te nemen in de risicoparagraaf. Het college volgt de ontwikkelingen op dit onderwerp nauwlettend en informeert uw raad als er ontwikkelingen te melden zijn. Natuurlijk kan het betekenen dat, als we in de toekomst minder geld krijgen, we andere keuzes moeten maken.

We zijn een financieel gezonde gemeente maar alertheid blijft, gelet op de ontwikkelingen, op zijn plaats. Dat betekent dat er zaken zijn die we waarschijnlijk ook belangrijk vinden, maar helaas voorlopig nog niet kunnen uitvoeren.

Als we allemaal die alertheid vasthouden gaan er, ondanks de soms sombere vooruitzichten, de komende jaren mooie dingen gebeuren in ‘ons Oirschot’.

Leeswijzer

De programmabegroting 2022 is de vierde en laatste begroting die dit college u aanbiedt. Met deze begroting legt het college van burgemeester en wethouders de voor 2022 geplande uitgaven en inkomsten ter vaststelling aan de gemeenteraad voor. De begroting dient ter ondersteuning van de rol van de raad. In deze rol ligt de nadruk op kaderstelling, controle, sturing op hoofdlijnen, autorisatie en allocatie van middelen.

Een belangrijk kader bij het opstellen van deze begroting was het financieel perspectief uit de Kadernota 2022 en de richting, prioriteiten en suggesties die uw raad heeft aangedragen voor ombuigingen en bezuinigingen.

Evenals in 2021 is deze begroting gebaseerd op (de focus op) het beleidsprogramma 2018-2022 met de ambities rondom de vijf ontwikkellijnen.

De opbouw van de programma's is ongewijzigd. Net zoals in 2021 bestaat de begroting uit 5 programma's. De essenties die aan de programma's zijn toebedeeld zijn de ontwikkellijnen.
De ambities die horen bij de ontwikkellijnen ('Wat willen we bereiken?'), zijn gecombineerd met een activiteit ('Wat gaan we daarvoor doen?'). Ook de lay-out van de begroting is hetzelfde gebleven.

De begroting is globaal ingedeeld in de beleidsbegroting, de paragrafen en de financiële begroting. In het beleidsdeel van de begroting staan de teksten per programma en de bijbehorende budgetten.
De programma-indeling is als volgt:

- **Omgeving en ontwikkelingen:** de lokale context waarbinnen de ambities en activiteiten bezien moeten worden.
- **Essentie:** de ontwikkellijnen zoals genoemd in het beleidsprogramma 2018-2022.
- **Ambities en activiteiten:** per programma vermelden we onder 'Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?' de ambities uit (de focus op) het beleidsprogramma 2018-2022. Daarnaast vermelden we per ambitie(s) de activiteit(en) die we in 2022 uitvoeren om deze ambitie(s) te realiseren.
- **Verplichte beleidsindicatoren:** vaste set beleidsindicatoren die de raad mogelijkheden biedt om te sturen
- **Financiën:** onder het kopje 'Wat gaat het kosten?' zijn de kosten, de opbrengsten en het saldo/resultaat van het programma vermeld.

De paragrafen zijn opgesteld volgens het besluit begroting en verantwoording (BBV).
De financiële informatie met toelichting staat in het onderdeel 'financiële begroting'. Hier vindt u ook een uitgebreide toelichting op de voorstellen om tot een structureel sluitende begroting 2022-2025 te komen (dekkingsplan).

Tot slot zijn er bijlagen met specifieke (financiële) informatie.

Beleidsbegroting

Programma 1
Sociale leefomgeving

Aandeel programma 1 in totale begroting

Programma 1
Sociale leefomgeving

Omgeving en ontwikkelingen

Wij zijn er trots op dat de gemeente Oirschot een gemeente is met een rijk verenigingsleven en een sterke sociale samenhang. Er zijn dan ook veel inwoners die iets voor een ander willen en kunnen betekenen. Daarnaast zien we ook mensen die (tijdelijk) wat minder zelfredzaam zijn en voor wie het lastig is om volwaardig mee te (blijven) doen. Voor deze mensen biedt de gemeente een steuntje in de rug. WIJzer voert dit uit en bekijkt steeds samen met de inwoner op maat wat er nodig is. Hierbij hebben we oog voor de impact van de coronacrisis op het dagelijks leven van mensen.

In 2022 werken we vanuit deze basis verder aan een sociaal Oirschot: mensen zorgen voor elkaar en de gemeente biedt ondersteuning als inwoners (samen) niet tot een oplossing kunnen komen. Hierbij past een verschuivende focus: van "zorgen voor" naar "zorgen dat". We leggen meer nadruk op herstel van het gewone leven, meedoen naar vermogen en versterking van het opvoedkundig klimaat. Bij meedoen naar vermogen kijken we niet enkel naar wat iemand niet (meer) kan, maar helpen we mensen om te gaan met de uitdagingen in het leven ("positieve gezondheid"). Om dit alles te bereiken werkt de gemeente samen met verschillende organisaties en verenigingen die een rol spelen in het leven van onze inwoners, zoals huisartsen, scholen en verzorgingshuizen. Hierbij is ruimte voor initiatieven die de sociale basisstructuur versterken en waarmee we onnodige en kostbare professionele ondersteuning voorkomen (de zogenaamde "transformatie").

Op deze wijze werken we ook aan een financieel duurzaam ondersteuningsstelsel. Stijgende zorgkosten in het sociaal domein zijn op termijn immers niet houdbaar. We willen ervoor zorgen dat ondersteuning ook in de toekomst beschikbaar blijft voor diegenen die het nodig hebben. Daarvoor is vernieuwing en verandering nodig. In 2022 zijn, naast de transformatie-opgave, daarom het verbeteren van de dienstverlening en financiële beheersbaarheid belangrijke uitdagingen. Wij geven hieraan onder meer invulling door het uitvoeren van vier deelprojecten.

In 2021 zijn we gestart met het deelproject 'Visie'. Hierin herijken wij het sociaal beleidskader en geven we meer richting aan integrale beleidsdoelen. In 2022 gaan wij verder met de andere drie deelprojecten, te weten Monitoring, Samenwerking en Toegang. Met het deelproject 'Monitoring' willen we nog beter grip krijgen en houden op de (financiële) ontwikkelingen binnen het sociaal domein en de maatschappelijke effecten die wij willen bereiken. Met het deelproject 'Samenwerking'' streven we naar een betere regie op het complex georganiseerde netwerk van samenwerkingsverbanden binnen het sociaal domein. Ook de trajecten 'bestuurlijke toekomst sociaal domein' en 'opnieuw verbinden GRSK', moeten ons helpen om tot een efficiëntere samenwerking te komen.
In het deelproject 'Toegang' werken we verder aan de verbetering van een efficiënte toegang tot ondersteuning voor mensen die dat nodig hebben.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Participatie en meedoen

Ambitie 1. Ons uitgangspunt is dat iedereen naar vermogen kan meedoen.

Activiteit 1.1: impuls geven aan de doorontwikkeling van de Wmo langs verschillende lijnen, namelijk het opstellen van een actieplan in lijn met de notitie 'Geschikt wonen voor ouderen', de doordecentralisatie Beschermd Wonen en

het bepalen van het vervolg van het inlooppunt binnen 't Bint.

Activiteit 1.2: uitvoering geven aan de nieuwe inburgeringswet.

Activiteit 1.3: uitvoering geven aan lokale plannen in het kader van de Participatiewet, onder andere door meer inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk helpen.

Activiteit 1.4: met incidentele coronamiddelen geven we samen met lokale partijen een impuls aan bestaande aanpakken en trajecten om de impact van de coronacrisis op het dagelijks leven van mensen te verzachten.

Activiteit 1.5: opstellen van een nieuw kunst- en cultuurbeleid in samenspraak met externe stakeholders. Met dat beleidskader leggen we een randvoorwaardelijke basis voor de verbetering van de beleving en uitvoering van kunst en cultuur in onze gemeente.

Opvoeden en opgroeien

Ambitie 2. Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal

Activiteit 2.1: uitvoering geven aan het lokaal onderwijsbeleid, zoals opgenomen in de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Hierbij starten we met de voorbereidingen voor de realisatie van een IKC op de Klep.

Gezondheid en leefstijl

Ambitie 3. We zetten in op een gezonde samenleving.

Activiteit 3.1: vaststellen van het nieuwe gezondheidsbeleid en uitvoering geven aan het preventie-akkoord, waar 'waar het verminderen van overgewicht en alcoholgebruik onderdeel van uitmaken

Integrale dienstverlening en bedrijfsvoering

Ambitie 4. Meer grip op het sociaal domein.
Activiteit 4.1: uitvoering geven aan en borgen van de vier deelprojecten Visie, Samenwerking, Monitoring en Toegang (met specifieke aandacht voor de uitkomst van de processen bestuurlijke toekomst en opnieuw verbinden van de samenwerking binnen de Kempen);

Activiteit 4.2: vervolg geven aan de transformatieopgave binnen het sociaal domein. Dit doen we door uitvoering te geven aan diverse pilots die erop zijn gericht om (1) de 'beweging naar voren te realiseren' (ondersteuning dichterbij huis en het leveren van maatwerk) en (2) onze kosten beter te beheersen om te komen tot een toekomstbestendig en financieel gezond ondersteuningsstelsel.

Verplichte beleidsindicatoren

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Veiligheid					
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	8	11	2020	Stichting Halt
Winkeldiefstallen	Aantal per 10.000 inwoners	2,14	19,74	2020	Politie
Geweldsmisdrijven	Aantal per 10.000 inwoners	24,59	34,17	2021	Politie
Diefstallen uit woning	Aantal per 10.000 inwoners	11,76	17,55	2020	Politie
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 10.000 inwoners	16,03	45,03	2020	Politie
Taakveld: Onderwijs					
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	0	2,4	2019	DUO/Ingrado
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	9	26	2019	DUO/Ingrado
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,3	1,7	2020	DUO/Ingrado
Taakveld: Sport, cultuur en recreatie					
Niet sporters	%	40,8	48,7	2016	GGD/CBS/RIVM
Taakveld: Sociaal domein					
Banen	Aantal per 1.000 inwoners	831,7	679,3	2020	CBS/LISA
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1	1	2019	CBS Jeugd
Kinderen in uitkeringsgezin	%	3	6	2019	CBS Jeugd
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroeps-bevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	70,6	68,4	2020	CBS
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1	2	2019	CBS Jeugd
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1000 inwoners 18 jaar en ouder	143,5	459,7	2020	CBS Participatiewet
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 1000 inwoners van 15 – 75 jaar	91,7	202	2020	CBS Participatiewet
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	10	11,9	2020	CBS Jeugd
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,6	1,2	2020	CBS Jeugd
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	onbekend	0,4	2020	CBS Jeugd
Cliënten met een maatwerk-arrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	550	700	2020	CBS Monitor Sociaal Domein WMO

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	21.605	23.265	20.850	20.752	20.857	21.059
Baten	-4.928	-4.101	-3.259	-3.262	-3.275	-3.285
Saldo van baten en lasten	16.677	19.164	17.591	17.490	17.582	17.774

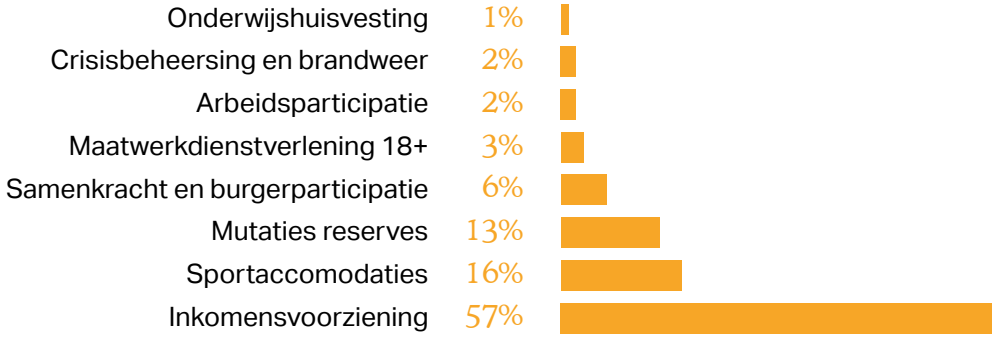
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mutaties reserves						
Lasten	96	488	0	0	0	0
Baten	-1.164	-1.288	-486	-129	-131	-99
Saldo mutaties reserves	-1.068	-800	-486	-129	-131	-99

Resultaat	15.609	18.364	17.105	17.361	17.451	17.675

Lasten per taakveld

Waaruit worden lasten gedekt?

Programma 2
Ondernemen

Aandeel programma 2 in totale begroting

Programma 2 Ondernemen

Omgeving en ontwikkelingen

Het prachtige Oirschot willen wij op de kaart zetten als hét levend erfgoeddorp van de Brainportregio. Dit doen we voor bewoners, bezoekers en ondernemers. We voeren diverse uitvoeringsprogramma's uit die invulling geven aan onze positionering:

- In september 2019 is de merkstrategie gepresenteerd: Oirschot als dé erfgoed-gemeente van de regio. Vanaf 2020 is gestart om de merkstrategie en het brede erfgoedaanbod bij inwoners, ondernemers en gemeente breder bekend te maken. We geven daarmee de gemeente een krachtige, toekomstbestendige impuls als hét levend erfgoeddorp van de Brainportregio.

- De (economische) vitaliteit en kwaliteit van het centrum van Oirschot staan al langere tijd onder druk: minder bezoekers, leegstand, zorgen voor horeca en middenstand. Daarom is er een centrumvisie opgesteld en wordt het uitvoeringsprogramma ten uitvoering gebracht.

- In samenspraak met de manager Visit Oirschot bezien we of de oprichting van een ondernemersfonds haalbaar is. Uit een ondernemersfonds worden collectieve investeringen voor ondernemersactiviteiten en projecten betaald. Hiermee wordt ook vanuit dit perspectief Oirschot op de kaart gezet.

- Oirschot heeft een prachtig landelijk gebied waar uitstekend gerecreëerd en verbleven kan worden. Het meerjarenprogramma Vitaal Landelijk Gebied is een doorvertaling hiervan. Het verbindt de thema's monumentaal, ondernemend en groen, en zorgt ervoor dat de mens zich hier thuis voelt.

- In 2020 is het Meerjarenuitvoeringsprogramma Erfgoed van start gegaan. Het uitvoeringsprogramma vormt onderdeel van het nieuwe programma Vitaal Landelijk gebied 2021-2025. In 2022 geven we verder uitvoering aan dit programma.

Essentie:

1. *Leefbare wijken, buurten en dorpen. We bundelen dit in het Actieplan Wonen en het Landschapskwaliteitsplan (ontwikkellijn 2 van het Beleidsprogramma van de raad 2018-2022). De krachten van onze inwoners, sociale netwerken en gemeenschappen nemen toe door samenwerking met de samenleving (sociaal beleidskader).*
2. *Sterke gemeente (ontwikkellijn 5 van het Beleidsprogramma van de raad 2018-2022).*

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Ambitie 1. Versterken van de identiteit van Oirschot: de handen ineenslaan met bedrijfsleven en verenigingen.

Activiteit 1.1: we pakken de activiteiten op die voortvloeien uit het plan van aanpak 'Merkstrategie' (vaststelling december 2021).

Activiteit 1.2: we zetten structureel in op de versterking van het erfgoedplatform, met name de samenwerking van de erfgoedpartijen.

Ambitie 2. Het behoud van een karakteristiek, veilig, levendig, duurzaam en goed bereikbaar centrum van Oirschot.

Activiteit 2.1: we stellen in brede participatie met onze stakeholders een centrumvisie met bijbehorend uitvoeringsprogramma op. De visie en het programma zijn nog in 2021 in concept gereed en kunnen begin volgend jaar worden vastgesteld.

Activiteit 2.2: voor zover er nog sprake is van een coronacrisis in 2022, hanteren wij het plan van aanpak dat wij hiervoor hebben opgesteld.

Ambitie 3. Het versterken van de samenwerking in de regio Stedelijk gebied Eindhoven (SGE) op het gebied van voorzieningen en evenementen. Bij de samenwerking op het niveau van de Metropool Regio Eindhoven (MRE) ligt de nadruk op de transitie van het landelijk gebied.

Activiteit 3.1: we committeren ons aan het uitvoeringsprogramma dat voortvloeit uit de SGE-Strategie Groots!. Op MRE-niveau ligt de focus op de samenwerking en het delen van kennis van lopende gebiedsontwikkelingen (community of practice) over de transitie landelijk gebied.

Ambitie 4. Behoud van monumenten door ontwikkeling en het beleefbaar maken hiervan vanuit toeristisch oogpunt.

Activiteit 4.1: we zetten blijvend in op behoud door ontwikkeling van gebouwd, landschappelijk en archeologisch erfgoed. Dit is onderdeel van het meerjarenuitvoeringsprogramma VLG 2022-2026.

Activiteit 4.2: we zetten de subsidieregeling voor monumenten voort teneinde het beleid van de gemeente als erfgoeddorp te versterken.

Ambitie 5. Ruimte voor Ondernemers: Visit Oirschot, één loket voor ondernemers, zo weinig mogelijk regels.

Activiteit 5.1: in 2022 treffen we in samenspraak met Visit Oirschot de voorbereiding van een ondernemersfonds Oirschot, waarvan instelling voorzien is per 1 januari 2023. Over de invulling van het ondernemersloket binnen Visit Oirschot worden concrete afspraken gemaakt.

Ambitie 6. Een groen, karakteristiek, gezond buitengebied met ruimte voor duurzaam ondernemen.

Activiteit 6.1: het meerjarenuitvoeringsprogramma (MJUP) Vitaal Landelijk Gebied (VLG) 2022-2026 (vaststelling december 2021) omvat en is leidend voor de uitvoering van de projecten op het gebied van natuur & landschap, vrijetijdseconomie, erfgoed, landbouw en ondernemen. Dit programma brengt recreatie, ondernemen, natuur/landschap en erfgoed bij elkaar. We zetten daarmee in op een integrale aanpak die de transitie van het buitengebied ondersteunt. De gebiedsopgaven uit het Landschapskwaliteitsplan leveren onder meer de input voor dit nieuwe MJUP. Deze worden dus uitgevoerd.

Ambitie 7. Bieden van voldoende ruimte voor bedrijvigheid en ondernemen en inzetten op sterke, toekomstgerichte werklocaties. Het behoud van voldoende werkgelegenheid.

Activiteit 7.1: in samenspraak met ondernemers pakken we concrete activiteiten op uit het uitvoeringsprogramma voor de revitalisering van De Stad en Steenfort voor ondernemers-(vereniging), vastgoedeigenaren en de gemeente. Ook kijken we of functiewijziging van de terreinen (deels) aan de orde kan zijn. Daarnaast zetten we in op een uitbreiding van bedrijventerrein De Scheper en Westfields 3.

Ambitie 8. Klimaatbestendig maken van het beekdallandschap van de Beerze.

Activiteit 8.1: We maken het beekdal van de Beerze klimaatbestendig. Door een gebiedsgerichte aanpak (IBP) richten wij ons ook op flanken van het beekdal en het herstel van het watermolenschap. We leggen focus op een goede landschappelijke inpassing van de verbreding A58, waarvan de beekdalpassage onderdeel uitmaakt, en het herstel van de cultuurhistorische waarde van het gebied.

Verplichte beleidsindicatoren

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Economie					
Functiemenging	%	60	53,2	2020	CBS BAG/LISA
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 75 jaar	192,5	158,4	2020	LISA

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	1.422	1.914	1.114	1.267	1.271	1.285
Baten	-651	-63	-63	-63	-63	-63
Saldo van baten en lasten	771	1.851	1.051	1.204	1.208	1.222

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mutaties reserves						
Lasten	421	83	0	0	0	0
Baten	-497	-1.505	-50	0	0	0
Saldo mutaties reserves	-76	-1.422	-50	0	0	0

Resultaat	695	429	1.001	1.204	1.208	1.222

Lasten per taakveld

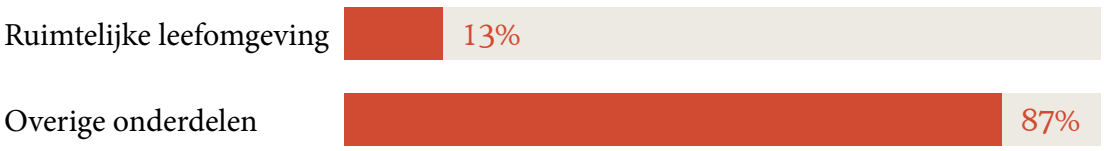

Waaruit worden lasten gedekt?

Programma 3
Ruimtelijke leefomgeving

Aandeel programma 3 in totale begroting

Programma 3
Ruimtelijke leefomgeving

Omgeving en ontwikkelingen

De gemeenten van het SGE, de provincie Noord-Brabant en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben in maart 2019 een woondeal gesloten. Hierin staan afspraken over het versnellen van de woningbouw, de beschikbaarheid van voldoende betaalbaar aanbod en de aanpak van excessen. De versnelling moet in de periode tot 2024 zo'n 27.000 woningen opleveren. In Oirschot betekent dit dat we 500 extra woningen bovenop het reguliere woningbouwprogramma (ruim 900 woningen voor de periode tot 2030) kunnen bouwen. Met deze ambitie zijn wij aan de slag gegaan met de versnellingsopgave voor woningbouw en daaruit voortvloeiend een actieplan woningbouw. Dit actieplan is er onder andere op gericht om de woningbouwproductie de komende jaren op te voeren en daarmee te voldoen aan de grote behoefte aan woningen. In het actieplan staat de ambitie die we de komende jaren willen bereiken (doel) en hoe we dat gaan doen (locaties, organisatie, financiën). Het actieplan is een meerjarige aanpak en inmiddels vastgesteld.

Een ander (milieu)vraagstuk dat de komende jaren op de agenda staat is de energietransitie. Vanuit de rijksoverheid is het klimaatakkoord opgesteld. In Oirschot stelden we het Energiebeleid (Oirschot Energieneutraal 2040) en het bijbehorende uitvoeringsprogramma vast. In het klimaatakkoord is opgenomen dat elke regio in Nederland een Regionale Energie Strategie (RES) moet opstellen. Oirschot valt onder Metropoolregio Eindhoven (MRE). Naast onze eigen activiteiten om te komen tot een schoner milieu, werken ze in de regio aan de Regionale Energie Strategie (RES). Met de RES brengen we in kaart hoe en waar we energie kunnen besparen, duurzaam kunnen opwekken en welke mogelijkheden er zijn voor het duurzaam verwarmen van onze huizen. Het eerste aanbod voor de RES moet in 2021 worden gedaan bij de rijksoverheid en wordt vervolgens elke twee jaar herzien.

Ook is in het klimaatakkoord opgenomen dat elke gemeente in Nederland uiterlijk in december 2021 een Transitievisie Warmte moet hebben. In deze visie staat beschreven welke wijken tot 2030 van het 'gas af' gaan en op welke wijze dit gaat gebeuren. Deze visie moet elke vijf jaar worden herzien. In 2022 geven we de eerste uitvoering aan deze visie.

Op 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet staat voor een geheel vernieuwd stelsel van wet- en regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Daarbij wordt de dienstverlening sneller, eenvoudiger en beter. De rollen van inwoners, ondernemers, ambtenaren en bestuurders gaan verschuiven. In 2022 spelen we verder in op deze ontwikkelingen.

Essentie:

1. *Leefbare wijken, buurten en dorpen: Actieplan Wonen (ontwikkellijn 2 van het Beleidsprogramma van de raad 2018-2022).*
2. *Transitie buitengebied (ontwikkellijn 3 van het Beleidsprogramma van de raad 2018-2022).*
3. *Transitie naar duurzame energie (ontwikkellijn 4 van het Beleidsprogramma van de raad 2018-2022).*

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Ambitie 1. Via het Actieplan Wonen 2.0, dat een aanscherping is van de Woonvisie, geven we uitvoering aan de ambitie om voor alle toekomstige en huidige bewoners van Oirschot voldoende betaalbare, bereikbare en toekomstbestendige woningen te realiseren.

Activiteit 1.1: we werken in alle kernen aan de realisatie van woningbouw . Hierbij gaan we uit van de beleidsuitgangspunten in het Actieplan Wonen 2.0. Zo zijn we voor De Kemmer/ Eindhovensedijk bezig met de planuitwerking, voor Veld 7/ Moorland-West met de voorbereiding van de uitvoering en starten we bij Ekerschot-Noord met de bouw.

Activiteit 1.2: in samenwerking met woningcorporatie 'thuis, die is gestoeld op één- en meerjaren prestatieafspraken, richten we ons op realisatie van nieuwbouwwoningen voor de sociale doelgroep.

Activiteit 1.3: we monitoren de voortgang van het Actieplan Wonen 2.0 doorlopend en waar nodig sturen we bij.

Activiteit 1.4: we staan open voor initiatieven uit de samenleving door onder meer experimenteer- en innovatieruimte te bieden. Dit doen we met name om de woningen betaalbaar, bereikbaar en toekomstbestendig te maken.

Activiteit 1.5: we zetten ons actief in voor de realisatie van huisvesting voor specifieke doelgroepen, zoals arbeidsmigranten, woonwagenbewoners en zorggerelateerde doelgroepen.

Ambitie 2. Behouden en waar mogelijk vergroten van de aantrekkelijkheid van Oirschot als woongemeente.

Activiteit 2.1: we waarborgen kwalitatieve ruimtelijke ontwikkeling, waarbij we voorzieningen zoveel mogelijk in stand houden. We toetsen en sturen hierop middels de ambitieroos uit het Actieplan Wonen 2.0 en via participatie van onze leefbaarheidsnetwerken en inwoners.

Activiteit 2.2: niet alleen door nieuwbouw, maar ook via herbestemming, herstructurering en transformatie van bestaande gebouwen en locaties voorzien we in de woonbehoefte. Zo verwachten we dat de initiatieven voor de herbestemming van de kloosters Franciscanessen (Koestraat) en Karmelietessen (Nieuwstraat) concreet vorm krijgen.

Activiteit 2.3: we doen onderzoek naar de mogelijkheden om (bij) te sturen op de woningmarkt. Hierbij kijken we naar bestaande en nieuwe wettelijke kaders (zoals de herziene Woningwet) en naar de vereenvoudiging van bestaande en eventueel te vernieuwen beleidsinstrumenten.

Activiteit 2.4: we passen het 'slimme beperkte grondbeleid'-casus specifiek toe. Deze casus is vastgesteld in het Actieplan Wonen 2.0.

Ambitie 3. Agrarisch ondernemers ondersteunen en begeleiden in de keuzes die zij moeten maken voor de toekomst.

Activiteit 3.1: we houden het huidige ondersteuningsteam de komende jaren in stand. In dit ondersteuningsteam zit een bedrijfscontactfunctionaris (BCF) die met agrarisch ondernemers in gesprek gaat. De BCF bespreekt de casussen in het ondersteuningsteam, bestaande uit een beleidsmedewerker RO en Milieu, VTH de Kempen, provincie en indien nodig andere (in- en externe) personen. Binnen het ondersteuningsteam kijkt men naar de wensen van de ondernemer en welke mogelijkheden hiervoor zijn.

Ambitie 4. Afvalscheiding stimuleren en optimaliseren.

Activiteit 4.1: we geven uitvoering aan de Kadernota Grondstoffen en optimaliseren bestaande inzamelstructuren, zoals oud papier, glas en textiel. Daarnaast geven we een vervolg aan de uitwerking van het project "Van milieustraat naar Grondstoffencentrum" en doen we onderzoek naar de kringloop en hergebruikcentra van bouwmaterialen. De uitwerking en

optimalisatie van de inkoop-/aanbestedings-trajecten zijn concrete aandachtspunten.

Ambitie 5. Uitvoering geven aan projecten uit het uitvoeringsprogramma Energiebeleid om te komen tot een energieneutrale gemeente in 2040.

Activiteit 5.1: in 2022 gaan we verder met uitvoering van het uitvoeringsprogramma Energiebeleid. Dit uitvoeringsprogramma bestaat uit tientallen projecten en is een levend document. Daarnaast houden we een evaluatie over de vraag hoe het uitvoeringprogramma in te bedden in de organisatie.

Ambitie 6. Actief beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing, bestrijding van verloedering en criminaliteit.

Activiteit 6.1: we stellen in 2022 het VAB-beleid (Vrijgekomen Agrarische Bedrijfslocaties) vast.

Ambitie 7. We zijn op 1 juli 2022 in staat te werken volgens de Omgevingswet.

Activiteit 7.1: we voeren de acties en activiteiten die benoemd zijn in de roadmap en de lijst van minimale acties van de VNG uit.

Verplichte beleidsindicatoren

		Resultaat			
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Volksgezondheid en milieu					
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	55	161	2019	CBS statistiek Huishoudelijk afval
Hernieuwbare elektriciteit	%	25,9	20,1	2019	Berekening
Taakveld: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (Vhrosv)					
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	349	270	2020	CBS
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	10,2	9,2	2019	ABF Research
Demografische druk	%	56,7	54,6	2021	CBS Statistiek Bevolking
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	748	733	2021	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	867	810	2021	COELO

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	6.941	11.458	5.590	7.109	7.440	7.267
Baten	-4.089	-6.595	-3.175	-4.665	-5.452	-5.606
Saldo van baten en lasten	2.852	4.863	2.415	2.444	1.988	1.661

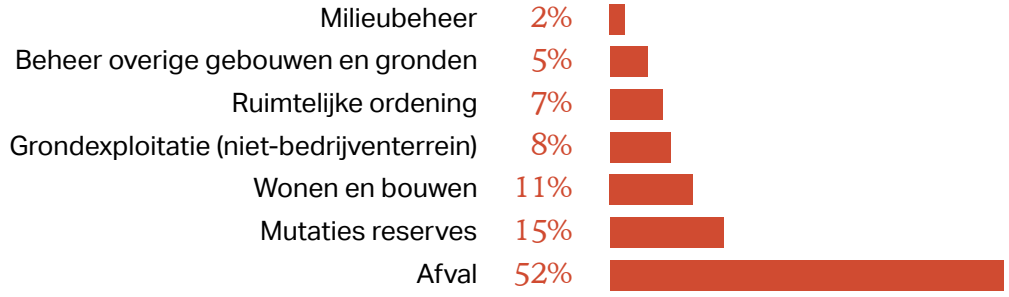
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mutaties reserves						
Lasten	606	0	0	0	308	384
Baten	-2.793	-3.095	-556	-494	-368	-90
Saldo mutaties reserves	-2.187	-3.095	-556	-494	-60	294

Resultaat	665	1.768	1.859	1.950	1.928	1.955

Lasten per taakveld

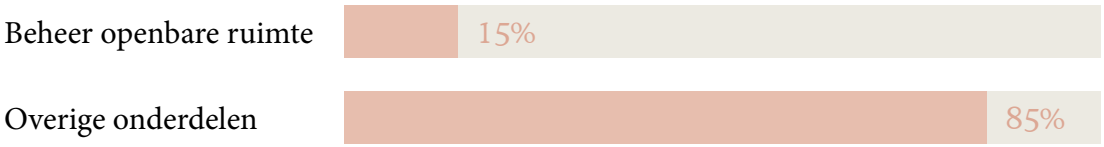

Waaruit worden lasten gedekt?

Programma 4
Beheer openbare ruimte

Aandeel programma 4 in totale begroting

Programma 4
Beheer openbare ruimte

Omgeving en ontwikkelingen

In de openbare ruimte van Oirschot vinden veel activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig. Denk hierbij aan wegen, riolering, kunstwerken, groen, openbare verlichting, straatmeubilair, water, bomen, speeltoestellen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan zijn bepalend voor het aanzien van onze gemeente.

Onze ambitie is een veilige, leefbare, duurzame en gezonde openbare ruimte. Deze ambitie vraagt om een structurele investering.
Dat vertaalt zich jaarlijks in structurele lasten voor service, onderhoud en vervanging.
Het onderhoud en vervangen van kapitaalgoederen vraagt om een substantieel deel van de begroting. Om onze ambitie richting te geven zijn verschillende beleidsdocumenten vastgesteld, zoals het Vastgoedbeleid in 2016 en het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) in 2019. Binnen het IMBK is gekozen voor kwaliteitsniveau "basisscenario". In 2021 is als uitwerking van het IMBK, het Integraal Maatschappelijk Meerjaren Programma (IMMP) opgesteld. In het IMMP zijn projecten opgenomen voor de (meerjaren)begroting 2022-2025.

Essentie:

1. *Leefbare wijken, buurten en dorpen (ontwikkellijn 2 van het Beleidsprogramma van de raad 2018-2022).*
2. *Transitie naar duurzame energie (ontwikkellijn 3 van het Beleidsprogramma van de raad 2018-2022).*

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Ambitie 1. Veilige, toegankelijke, openbare ruimte, aanpak onveilige situaties, voorrang voetgangers en fietsers in kernen. We doen dat middels het analyseren van ongevallengegevens en doen zelf metingen als uitwerking van het Integraal Maatschappelijk Beheer Kader om inzicht te krijgen in de verkeersstromen.

Activiteit 1.1: in het eerste kwartaal van 2022 ronden we een nieuw verkeer- en vervoersplan af. Het plan haakt aan op de ontwikkelingen vanuit de regionale mobiliteitsagenda en het daaruit voortvloeiende programma. Ook leggen we hierin de verbinding met de plaatselijke ontwikkelingen, zoals de Centrumvisie.

Ambitie 2. Beheer op orde, geen kapitaalvernietiging. Na vaststelling van het IMBK gaan we verder met de inhaalslag op de kwaliteit van de openbare ruimte ter voorbereiding op de uitvoeringsprogramma's.

Activiteit 2.1: in het eerste kwartaal van 2022 zijn voor alle assets (wegen, riolering, groen, etc.) rekenmotoren gerealiseerd. Een rekenmotor is een programma waarmee we, op basis van hoeveelheden en kostenkengetallen, onderhoudskosten kunnen bepalen. Met behulp van de rekenmotoren en de actuele areaalgegevens zijn wij in staat om per asset de beheerbudgetten, zoals klein- en groot onderhoud, te berekenen. Met deze budgetten bereiden wij aanbestedingen voor om het onderhoud daadwerkelijk te realiseren.

Activiteit 2.2: nadat het nieuwe subsidiebeleid is vastgesteld, maken we in 2022 afspraken over onderhoud (OSMO) en uniforme huurprijzen met de buitensportverenigingen. Daarnaast is duidelijk welke buitensportverenigingen willen privatiseren en of dit past binnen de gemeentelijke begroting.

Activiteit 2.3: in het eerste kwartaal van 2022 ronden we het dekkingsplan voor het hele IMBK af. Dit doen we met behulp van de nieuwe areaalgegevens, de rekenmotoren (voor klein en groot onderhoud) en het integraal meerjaren-programma (IMMP).

Activiteit 2.4: in het laatste kwartaal van 2021 zetten we de eerste stap in het realiseren van de voorzieningenkaart (bestaand beleid en voorzieningen inventariseren en beoordelen). Afhankelijk van deze voortgang zetten we in 2022 het co-creatieproces met stakeholders op.

Ambitie 3. Toepassen van duurzame openbare verlichting en het stimuleren van elektrisch vervoer.

Activiteit 3.1: aansluitend op het reeds gerealiseerde verledden van de hoofdwegen in 2021, starten we in 2022 met het verledden van alle overige wijken en wegen. Dit programma neemt ongeveer vier jaar in beslag.

Verplichte beleidsindicatoren

Onder programma 4 vallen geen verplichte beleidsindicatoren.

Wat gaat het kosten?

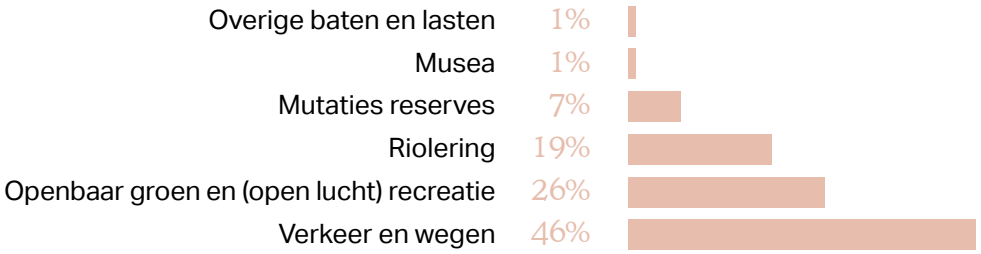
Bedragen x € 1.000

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	5.598	6.874	6.141	6.290	6.538	6.810
Baten	-2.236	-2.237	-2.194	-2.285	-2.406	-2.537
Saldo van baten en lasten	3.362	4.637	3.947	4.005	4.132	4.273

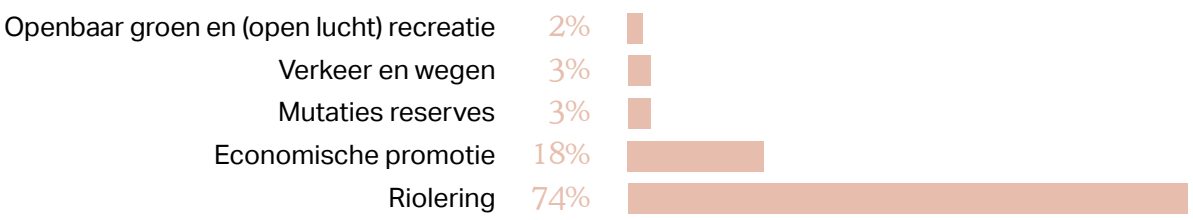
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mutaties reserves						
Lasten	743	903	462	425	386	351
Baten	-447	-619	-67	-63	-68	-80
Saldo mutaties reserves	296	284	395	362	318	271

Resultaat	3.658	4.921	4.342	4.367	4.450	4.544

Lasten per taakveld

Waaruit worden lasten gedekt?

Programma 5
Bestuur en dienstverlening

Aandeel programma 5 in totale begroting

Programma 5
Bestuur en dienstverlening

Omgeving en ontwikkelingen

De Kempencolleges hebben in januari 2020 besloten het proces doorontwikkeling GRSK te starten. Begonnen is met het proces "Opnieuw verbinden" waarbij het de bedoeling is te komen tot de herpositionering van de verschillende onderdelen van de GRSK. Het gaat hierbij om VTH, P&O, MD en SSC. Bedoeling is om te komen tot een nieuwe opzet waarbij op de verschillende GRSK-onderdelen een meerwaarde ontstaat voor de vijf deelnemende gemeenten. De onderzoeken lopen op dit moment en moeten in 2022 tot besluitvorming leiden over de positie. De verschillende opties per onderdeel worden onderzocht en de scenario's worden uitgewerkt. Dit zal leiden tot een ambtelijk advies op grond waarvan DB en AB GRSK een besluit kunnen nemen. Mogelijk leidt dit tot een verdere ontmanteling van de GRSK.

Strategische Kempenagenda
In 2020 is een proces met de vijf Kempengemeenten doorlopen om vervolg te geven aan de Strategische Kempenagenda. Voor Oirschot geldt dit voor de thema's Transitie landelijk gebied en Regionale energiestrategie. Er moet worden besloten hoe de gemeenten gaan samenwerken en welke structurele inzet hiervoor nodig is. Deze ontwikkeling is meegenomen in de Kadernota 2022.

Bestuurskracht
In november 2017 stelde de raad een toekomstperspectief vast van verdergaande samenwerking en regionalisering binnen de stadsregio Eindhoven. De raad besloot om vanuit een zelfstandige positie volgens een gefaseerde termijnplanning en onder voorwaarden toe te werken naar dit perspectief. Voor de middellange termijn wordt gehandeld volgens een strategisch stappenplan met in 2021 en 2022 ruimte voor het maken van (nieuwe) strategische keuzes. Op deze momenten is de raad opnieuw in positie gebracht om te bespreken in hoeverre onze zelfstandige positie nog steeds het meest strategische en krachtige uitgangspunt biedt of dat andere keuzes nodig zijn. In 2019 is besloten om in 2020 geen invulling te geven aan de heroverweging omdat lokale en/of regionale ontwikkelingen daar op dat moment geen aanleiding toe gaven. We handhaven vooralsnog wel 2022 als moment om opnieuw naar onze strategische bestuurlijke positie te kijken.

Essentie:

1. Sterke gemeente (ontwikkellijn 5 van het Beleidsprogramma van de raad 2018-2022).

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Ambitie 1. Betere dienstverlening: digitaal, flexibel inspelen op wensen klant, snellere vergunningverlening.

Activiteit 1.1: we voeren de in het dienstverleningsbeleid (2020 – 2022) genoemde acties uit.

Verplichte beleidsindicatoren

Resultaat					
Indicator	Eenheid	Oirschot	Landelijk	Jaar	Bron
Taakveld: Bestuur en dienstverlening					
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,05	niet beschikbaar	2022	Eigen begroting
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	4,45	niet beschikbaar	2022	Eigen begroting
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	561,09	niet beschikbaar	2022	Eigen begroting
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	7,47	niet beschikbaar	2022	Eigen begroting
Overhead	% van totale lasten	15,66	niet beschikbaar	2022	Eigen begroting

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lasten	2.066	2.230	2.260	2.298	2.452	2.506
Baten	-336	-294	-255	-223	-411	-400
Saldo van baten en lasten	1.730	1.936	2.005	2.075	2.041	2.106

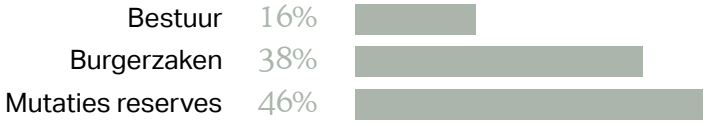
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mutaties reserves						
Lasten	1.172	1.871	0	0	0	0
Baten	-1.295	-3.572	-210	-90	0	0
Saldo mutaties reserves	-123	-1.701	-210	-90	0	0

Resultaat	1.607	235	1.795	1.985	2.041	2.106

Lasten per taakveld

Waaruit worden lasten gedekt?

Paragrafen

A. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Deze paragraaf gaat in op ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie die van invloed kunnen zijn op de financiële huishouding, maar nog niet financieel zijn vertaald. Het is een verplichte paragraaf op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de daarop van toepassing zijnde toelichting. Achtereenvolgens gaan we in op:

- Het beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een berekening van het weerstandsvermogen en een oordeel over het gevormde vermogen.
- Kengetallen die inzicht geven in de financiële positie van de gemeente en daaruit voortvloeiende risico's.

Conclusie:
Het weerstandsvermogen drukken we uit in een ratio (beschikbare weerstandscapaciteit / 90% van de benodigde weerstandscapaciteit) en komt uit op 7,26. Dit betekent dat ons weerstandsvermogen ruim boven de vastgestelde ratio van 1,4 uitkomt en dat we met ons weerstandsvermogen met een zekerheid van 90% alle geïnventariseerde risico's op kunnen vangen.

Het beleid voor weerstandscapaciteit en risico's

Het beleid op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen is te vinden in de nota "Risicomanagement en Weerstandsvermogen", vastgesteld op 18 december 2012. Op 19 juni 2018 is bij de vaststelling van de 'nota reserves en voorzieningen 2018' de ratio van het weerstands-vermogen bepaald op 1,4.

Voor de objectivering van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen bestaan geen wettelijke normen. Om de ratio te duiden maken we gebruik van onderstaande waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit van Twente:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 – 2	Ruim voldoende
C	1 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Gegeven de ratio van 7,26 betekent dit voor ons dat ons weerstandsvermogen op dit moment 'uitstekend' is.

Een inventarisatie van de risico's.
In deze paragraaf staan de risico's zoals tijdens het opmaken van de begroting 2022 zijn geïnventariseerd. De risico's in deze paragraaf zijn niet op een andere wijze afgedekt. Bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering of het opnemen van een bedrag of voorziening in de jaarrekening, dan wel verwerkt in de onderliggende begroting 2022. We houden hierbij rekening met de kans dat de onderkende risico's zich voordoen én de financiële impact wanneer dit daadwerkelijk gebeurt. Deze analyse is per risico gemaakt.

Bedragen x €1.000

Risico	Beschrijving risico	%	Bruto risico	Netto risico
Programma 1: Sociale leefomgeving				
Voorspelbaarheid kosten jeugdzorg	Onze grip op de kosten jeugdzorg is verbeterd doordat we veel meer inzicht hebben in ontwikkelingen en verloop. Een volledig betrouwbare prognose van de kosten jeugdhulp is alleen nooit mogelijk. Dat komt onder meer doordat de kosten afhankelijk zijn van het gebruik van jeugdhulp. De vraag naar jeugdzorg en het gebruik ervan is niet volledig te voorspellen. Dat is afhankelijk van maatschappelijke factoren. Bovendien lopen wij als kleine gemeente een groter risico door 'toeval': een enkele casus meer of minder met dure jeugdzorg (bijvoorbeeld landelijke zorg of gesloten jeugdhulp) heeft een groot effect op de totale kosten jeugdzorg.	25%	300	75
Inkoop jeugdzorg	Vanuit het lopende inkooptraject Jeugdzorg in natura, met een ingangsdatum van 1 januari 2022, is eenmalig in 2022 een risico aanwezig. Dit komt doordat we overgaan op een andere financieringswijze. De nieuwe A-financiering is een inspanningsgerichte financiering per uur (p x q). Daarnaast wordt de huidige B-financiering (lumpsum) overgenomen door de nieuwe A- financiering. De omvang van deze impact is lastig in te schatten en is afhankelijk van meerdere factoren. Deze impact kan groot zijn.	50%	250	125
Wmo: middelen volgens	Met de decentralisatie van het sociaal domein in 2015 zijn ook de financiële het historisch verdeelmodel overgegaan naar centrumgemeente Eindhoven. Commissie Dannenberg adviseerde om te kijken waar we beschermd wonen, als tijdelijke ondersteuningsvorm, kunnen ombuigen naar beschermd thuis. Op 1 januari 2022 treedt de doordecentralisatie in werking en zijn alle gemeenten (i.p.v. alleen de centrumgemeente) verantwoordelijk voor Beschermd Wonen. In 2022 vinden er nog geen financiële veranderingen plaats. Vanaf 1 januari 2023 wordt het rijksbudget – met een ingroeipad van tien jaar – verdeeld door middel van een nieuw objectief financieel verdeelmodel. Tegelijkertijd worden – met een ingroeipad van zeven jaar – de financiële middelen herverdeeld naar alle individuele gemeenten. De effecten van de beweging naar beschermd thuis en de financiële doordecentralisatie zijn erg onzeker. Dit komt ook omdat er nog regionale afspraken/uitwerkingen gemaakt moeten worden. Het risico is dat deze ontwikkeling ons meer geld gaat kosten.	50%	450	225
Wmo: Abonnementstarief	Met ingang van 1 januari 2019 is de eigen bijdrage voor de Wmo (abonnementstarief) gemaximeerd, ongeacht het inkomen of de draagkracht. Sindsdien heeft de aanzuigende werking van het abonnementstarief financiële impact op de Wmo-kosten. Eventuele maatregelen vragen om een wijziging van de wet. In de tussenliggende periode moeten we rekening houden met oplopende uitgaven.	75%	100	75

Toekomst sociaal domein:	Eind 2019 heeft de raad gekozen voor het principe van eigen regie voor de toekomst van het sociaal domein. Dit hangt ook samen met het traject Opnieuw verbinden van GRSK, specifiek afdeling Maatschappelijke Dienstverlening (MD). Ervan uitgaande dat dit principe haalbaar en uitvoerbaar is, heeft dit incidentele financiële gevolgen (bv. opzetten nieuwe organisatiestructuren).	25%	300	75
Aanpassing woonplaatsbeginsel Jeugdwet	Door de wijziging van het woonplaatsbeginsel wordt in sommige gevallen een andere gemeente verantwoordelijk voor de zorg voor jeugdigen. Het is de bedoeling dat al deze jeugdigen op 1 januari 2022 administratief worden overgedragen van gemeente A naar gemeente B. Er is op dit moment nog geen zicht op de cliënten die door de nieuwe toepassing van het woonplaatsbeginsel ten laste van Oirschot komen. Of de uitgaven hoger of lager uitpakken, moet dus uit de realisatie blijken.	25%	200	50
Programma 2: Ondernemen				
Bestemmingsplan Buitengebied (schadeclaims):	In juni 2013 is het bestemmingsplan Buitengebied (fase 2) vastgesteld. Dit is in 2015 onherroepelijk geworden met een verplichting vanuit de Raad van State om een aantal zaken aan te passen binnen één jaar. Dit bestemmingsplan beperkt op een aantal gebieden mogelijkheden van de (intensieve) veehouderij. Daaruit kunnen planschadeclaims ontstaan. Via uitgebreide communicatie en een overgangsregeling verwachten wij dat we er alles aan gedaan hebben om deze claims te vermijden. Het risico blijft de komende jaren nog aanwezig. Vanuit een totale inschatting op basis van een planschaderisico-analyse (verdeeld over de jaren waarop beroep op planschade mogelijk is) komen we tot het genoemde bedrag.	10%	400	40
Bestemmingsplan Buitengebied (dwang sommen):	In juni 2013 is het bestemmingsplan Buitengebied (fase 2) vastgesteld. Dit is in 2015 onherroepelijk geworden met een verplichting vanuit de Raad van State om een aantal zaken aan te passen binnen 1 jaar. Dit bestemmingsplan beperkt op een aantal gebieden mogelijkheden van de (intensieve) veehouderij. Daaruit kunnen planschadeclaims ontstaan. Via uitgebreide communicatie en een overgangsregeling verwachten wij dat we er alles aan gedaan hebben om deze claims te vermijden. Het risico blijft de komende jaren nog aanwezig. Vanuit een totale inschatting op basis van een planschaderisico-analyse (verdeeld over de jaren waarop beroep op planschade mogelijk is) komen we tot het benoemde bedrag.	50%	100	50
Programma 3: Ruimtelijke leefomgeving				
Naheffing Attero:	Het SRE en vijf andere Brabantse gewesten hebben (vertegenwoordigd door de Vereniging van Contracten, VvC) in 1995 een verwerkingsovereenkomst met Attero afgesloten. Dit contract startte op 1 februari 1997 en liep op 31 januari 2017 af. In mei 2014 heeft Attero de gemeenten geïnformeerd over het feit dat Attero voornemens is om over de periode 2011-2014 een naheffing te factureren i.v.m. het niet voldoen aan de minimale volumeverplichtingen. Op 18 februari 2015 heeft Attero via haar advocaat een arbitrageaanvraag naar het Nederlands Arbitrage Instituut gestuurd. Ondertussen is een arbitraal eindvonnis gewezen, waaruit blijkt dat Attero geen naheffing in rekening mag brengen. Attero maakte gebruik van de mogelijkheid tot het indienen van een vordering tot vernietiging van het vonnis. Deze vordering is zeer recent afgewezen op grond van het ontbreken van schade voor Attero. In dezelfde kwestie hebben zij een claim weggelegd voor het jaar 2015. Tot veler verrassing heeft het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI), in een tussenvonnis, Attero in het gelijk gesteld. Als Attero ook in het eindvonnis in het gelijk wordt gesteld, dan zal de VvC een procedure aanspannen tot vernietiging van dit vonnis. Inmiddels heeft Attero ook een naheffing opgelegd over de periode 2016 t/m januari 2017 (einde contract). Nu al staat vast dat de VvC ook die naheffing voorlegt aan het NAI. Mochten de gewesten uiteindelijk aan het kortste eind trekken, dan moeten waarschijnlijk ook de gemeenten binnen de gewesten een (deel van die) naheffing betalen.	50%	220	110

Programma 4: Beheer openbare ruimte				
Bodem-sanering:	De risico's die voor de gemeente voortvloeien uit bodemverontreiniging, zijn moeilijk vooraf in te schatten. Voor saneringsobjecten in het kader van de Wet Bodembescherming wordt de omvang van het risico sterk bepaald door factoren als eigendomssituatie en oorzaak van de bodemverontreiniging. Zoveel mogelijk worden saneringskosten opgenomen in de grondexploitaties. Daarnaast kunnen sommige kosten verhaald worden op eigenaars (bijv. bij een asbestbrand). Overige locaties zijn niet uitgesloten. Daarbij kan er sprake zijn dat saneringskosten volledig voor rekening komen voor de gemeente.	25%	100	25
Bodem-sanering/ crimineel afval:	Het illegaal storten van afval, zoals XTC uit laboratoria komt steeds vaker voor in Zuid-Nederland. Hoewel de dumpingen in onze gemeenten minder zijn dan in andere Brabantse gemeenten, zijn de opruimingskosten aanzienlijk.	50%	100	50
Verbreding A58	Onder impuls van het Pact A58 loopt er een traject dat moet leiden tot een kwaliteitsimpuls voor de omgeving en de inpassing van het lokale wegennet ter hoogte van het viaduct over het Wilhelminakanaal. Deze kwaliteitsslag vergt ook personele en financiële inzet van de gemeente. Inzet waar nu niet in is voorzien. In dit stadium is de omvang hiervan nog niet inzichtelijk te maken. De door IPV Delft gemaakte doorrekeningen van een aquaduct bieden wel een eerste inzicht: hierin worden de kosten voor het inpassen van het lokale wegennet en het maken van een ruimtelijke kwaliteitsslag in het geval van een aquaduct geraamd op € 1,2 tot € 6.7 miljoen.	10%	4000	400
OSMO/ Uniforme huurprijzen/ Privatisering	Na vaststelling van het nieuwe subsidiebeleid maken we afspraken met de buitensportverenigingen over OSMO, uniforme huurprijzen en privatisering. Naar verwachting zijn de consequenties als gevolg van OSMO en uniforme huurprijzen beperkt.	PM		PM
Integraal maatschap-pelijk beheerkader	De beleids- en beheerplannen van het ruimtelijk beheer zijn geactualiseerd en opgenomen in een Integraal maatschappelijk beheerkader. Dit geldt ook voor het OVVP. Aandachtspunt is hoe de maatschappelijk opgaven gekoppeld worden aan de instandhouding van de beheerobjecten. Besluitvorming van de raad is bepalend voor de consequenties voor de exploitatie en de omvang van de reserves en voorzieningen.	25%	400	100
Een duurzame bestuurlijke toekomst	De GRSK onderzoekt op welke wijze we de Kempensamenwerking (GRSK) het beste kunnen vormgeven. Een mogelijk op te heffen gemeenschap-pelijke regeling brengt frictiekosten als gevolg. Daarnaast maakt Oirschot dan ook kosten voor het eventueel onderbrengen van taken uit de GRSK binnen de eigen organisatie en in een andere samenwerking.	25%	3.660	915
Verbonden Partijen	Bij tegenvallende exploitaties kan aanspraak worden gemaakt op extra gemeentelijke middelen. Tot op heden worden de begrotingen van de verbonden partijen/gemeenschappelijke regelingen één op één verwerkt in de begroting van de gemeente. Verbonden partijen dienen te opereren binnen de vastgestelde begrotingen en als er tekorten ontstaan, dan dekken ze dat uit hun reserves. Het is op dit moment nog niet helder welke gevolgen bijvoorbeeld de coronamaatregelen hebben op de verbonden partijen en wat de mogelijke compensatie van het rijk is.	50%	1.000	500
Schadeclaims	Het gaat hier om verwachte jaarlijkse schadeclaims die niet specifiek zijn gekoppeld aan dossiers. De gemeente kan schadeclaims ontvangen als gevolg van activiteiten die zij verricht. De vraag is of we in een dergelijke situatie aansprakelijk gesteld kunnen worden. Wij zijn daarvoor verzekerd. Het risico betreft schadeclaims, waarvoor we niet of maar deels zijn verzekerd.	90%	18	16

Schadeclaims (gekoppeld aan dossiers)	De gemeente kan schadeclaims ontvangen als gevolg van activiteiten die zij verricht. Het gaat hier om claims die te maken hebben met rechtszaken (specifieke dossiers). De vraag is of we in een dergelijke situatie aansprakelijk gesteld kunnen worden. Wij zijn daarvoor verzekerd. Het risico betreft schadeclaims, waarvoor we niet of maar deels zijn verzekerd.	25%	280	70
Garantstelling	In 2012 is het WBO verkocht aan Laurentius in Breda. In 2013 heeft Laurentius in 2013 haar Oirschotse bezittingen verkocht aan de corporatie Wooninc. Voor de financiering van het aandeel van niet sociale huurwoningen betrokken bij de verkoop, heeft Wooninc. een gemeentegarantie gekregen. Het risico bestaat dat Wooninc. op enig moment niet aan de rente en aflossingsverplichtingen kan voldoen, waardoor de betrokken bank de gemeente aanspreekt op garantstelling. Jaarlijks wordt op basis van de jaarstukken van Wooninc. het risicobedrag bepaald.	10%	8.049	805
Algemene dekkingsmiddelen				
Herijking gemeentefonds	De inkomsten van de gemeente komen uit een bijdragen van het gemeentefonds. De rijksoverheid gaat dit budget anders verdelen. De gevolgen zijn nog onbekend. Volgens de laatste berekeningen betreft het voor Oirschot een nadeel van € 36,- per inwoner. Dit komt neer op een bedrag van € 678.204 (18.839 x € 36). Hier is in de begroting van 2022 geen rekening mee gehouden.	75%	678	508
Corona irt gemeente	In de afgelopen jaren (2020 en 2021) werden door corona processen vertraagd. Dat geldt voor zowel de reguliere werkzaamheden als van de projectenportefeuille. Zeker daar waar er sprake is van het nemen van ingrijpende investeringen en inspraakprocessen. Voor 2022 verwachten we dat corona, als gevolg van een hoge vaccinatiegraad, een minder groot effect heeft op de samenleving.		PM	PM
Corona algemeen	Ten aanzien van de macro-economische effecten lijken de bakens zoals het CPB ze ziet tot een minder dramatische daling van het BMP dan in het voorjaar 2020 werd verwacht. Wel kunnen we de structurele effecten in termen van investeringen en werkgelegenheid pas in de loop van 2022 goed inschatten.		PM	PM
Benodigde weerstandscapaciteit				**4.214**

Risicokaart

Op basis van deze inventarisatie is een risicokaart samengesteld voor onze gemeente. Aan elk risico is een risicoscore verbonden, door de kansklasse te vermenigvuldigen met de gevolgklasse. Deze methodiek maakt het mogelijk de risico's onderling te rangschikken op grootte. De risico's met het grootste risicogetal moet de hoogste prioriteit krijgen en als zodanig opgepakt worden. Het cijfer in de cel geeft het aantal risico's weer met dezelfde risicoscore. De kaart laat zien dat het om 18 verbijzonderde risico's gaat.

Kans Financieel gevolg	10% zeer klein	25% klein	50% gemiddeld	75% Groot	90% zeer groot
x > € 1.000.000					
€ 500.000 < x> € 1.000.000	1	1	1	1	
€ 250.000 < x> € 500.000					
€ 100.000 < x> € 250.000		1	3	1	
€ 50.000 < x> € 100.000	1	4	2		
x < € 50.000		1			1

Aandachtspunt bij de verbijzonderde risico's is het treffen van beheersmaatregelen. Hierdoor neemt de kans dat een risico optreedt af en worden de gevolgen van een risico verkleind.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit
De beschikbare weerstandscapaciteit omvat de financiële middelen en mogelijkheden van de gemeente om (ondanks de werking van risicomanagement) financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te vangen, waarvoor geen andere dekking aanwezig is en zonder het bestaande beleid aan te hoeven passen. We berekenen de beschikbare weerstandscapaciteit als de som van alle elementen uit de gemeentelijke financiën die we daadwerkelijk kunnen inzetten om niet-begrote kosten te dekken. Eén van de meest bekende posten is de algemene reserve. Maar er zijn meer mogelijkheden, zoals stille reserves, onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien en een eventueel voordelig begrotingsresultaat.

De benodigde weerstandscapaciteit moet in ieder geval hoger zijn dan de in artikel 12 van de Financiële verhoudingswet bepaalde minimumnorm. Deze norm is 2% van de uitkering uit het Gemeentefonds (€ 22.456.352), voor 2022 een bedrag van € 449.172.

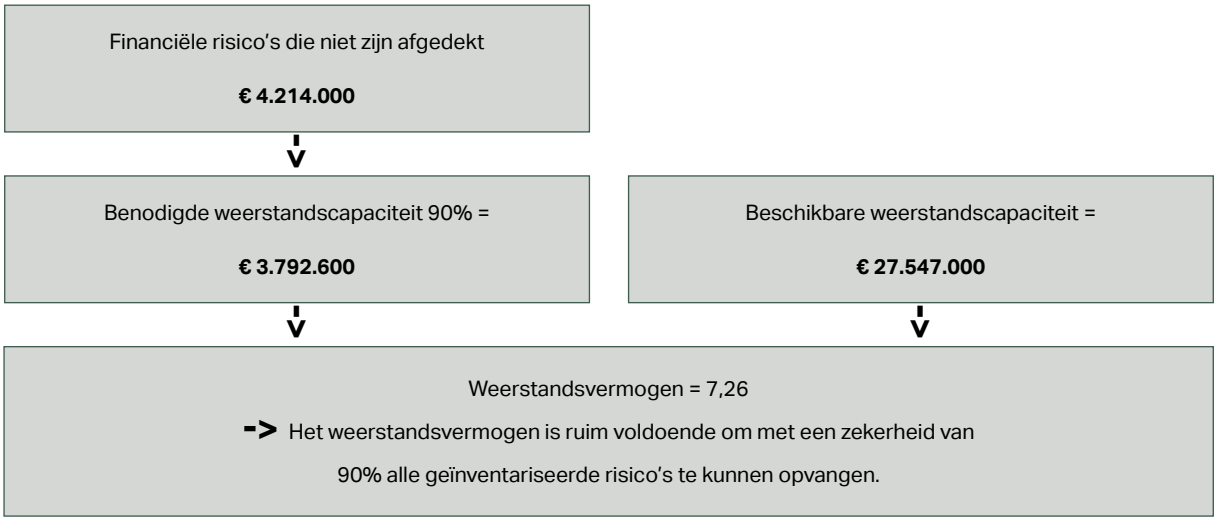
De volgende tabel geeft inzicht in de opbouw van de beschikbare weerstandscapaciteit weer voor onze gemeente.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2022	bedrag (x €1.000)
Algemene reserve Algemene Dienst, waarvan een bedrag van € 5.900 is opgenomen in de reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing	8.071
Bestemmingsreserves	14.402
Bestemmingsreserve Grondexploitatie	2.610
Stille reserve(s) (voor zover binnen 1 jaar verkoopbaar en voor zover verkoop de continuïteit van de uitvoering niet aantast)	n.v.t
Andere onbenutte inkomstenbronnen	0
Resultaat jaarrekening 2020 (wordt toegevoegd aan algemene reserve)	3.192
Ondergrens weerstandscapaciteit	-449
Totaal	**27.547**

We merken op dat de overige bestemmingsreserves en de reserve Grondexploitatie/risicoreserve pas inzetbaar zijn als beschikbare weerstandscapaciteit wanneer de gemeenteraad deze als zodanig bestemd. Dat heeft natuurlijk consequenties voor de doelen waarvoor zij nu zijn bestemd.

Oordeel over het vermogen
Bij het bepalen van een norm (ratio weerstandsvermogen) is het wenselijk te zoeken naar een evenwicht tussen financiële soliditeit en het streven om niet onnodig geld 'op de plank te laten liggen'. Een belangrijk criterium hierbij is de kwalitatieve beoordeling van het risicomanagement. Naast inzicht in de risico's en de financiële omvang is de inbedding van het risicomanagement in de organisatie belangrijk. De raad heeft besloten dat het weerstandsvermogen een minimale ratio moet hebben van 1,4. Er is geen maximumratio ingesteld. Wanneer de ratio significant hoger uitvalt dan de

minimale ratio kan volstaan worden met een lagere beschikbare weerstandscapaciteit, oftewel met een lagere reserve. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (de gekwantificeerde risico's). Bij de berekening van het weerstandsvermogen gaan we ervan uit dat niet alle risico's zich tegelijk in één jaar voordoen. In onze benadering is uitgegaan van een zekerheidspercentage van 90% dat alle risico's zich tegelijk en in hetzelfde jaar manifesteren (oftewel, dat 100% van de benodigde weerstandscapaciteit in dat jaar benodigd zou zijn). Daarom hebben we de totale benodigde weerstandscapaciteit (= individuele kans * impact van alle geïdentificeerde financiële risico's) vermenigvuldigd met 90%. Zie ook onderstaande figuur.

Op basis van de minimumratio van 1,4 moet in de reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing 1,4 x € 4.214.000 = € 5.900.200 (incl. afronding). Deze reserve is bij het opstellen van de begroting aangevuld tot dit bedrag.

In onderstaande tabel ziet u de ontwikkeling van het weerstandsvermogen in de jaren 2016 tot en met heden:

P&C Jaarschijf	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Begroting	9,77	12,34	16,10	15,82	10,13	6,88	7,26
Jaarrekening	12,88	13,66	15,03	10,90	9,10		

Alle genoemde risico's worden het komende jaar intern nauwgezet gevolgd. Daar waar nodig treffen we passende beheersmaatregelen om risico's te beperken en te elimineren. Hierover rapporteren we in de Burap.

Verplichte kengetallen op grond van het BBV

In onderstaande tabel staan de wettelijke verplichte kengetallen en de ontwikkeling ervan vanaf de rekening 2018 tot en met begroting 2024. Met deze reeks maken we de trend inzichtelijk.

Kengetallen 2018-2024	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Netto schuldquote	27,93%	19,40%	86,96%	81,63%	84,67%	88,22%	90,67%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	27,93%	19,40%	86,96%	88,36%	91,28%	94,69%	96,95%
Solvabiliteitsrisico	32,72%	50,73%	38,10%	37,31%	36,63%	36,00%	35,27%
Grondexploitatie	10,85%	-2,63%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Structurele exploitatieruimte	0,15%	-0,37%	-0,45%	0,15%	0,11%	-0,31%	0,00%
Belastingcapaciteit	101,73%	107,57%	106,93%	106,83%	104,44%	104,44%	104,44%

Het nut van deze kengetallen wordt versterkt als we die afzetten tegen normen. Pas dan kunnen we beoordelen in hoeverre deze getallen voldoen aan de verwachtingen. Deze liggen vast in het GTK (Gemeenschappelijk Toezichtkader van de provincie). Zie onderstaande tabel.

Gemeenschappelijk Toezichtskader (GTK) provincie			
Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsrisico	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

1A. Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Hierbij geldt: hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote.
Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.
Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is, valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat leningen zijn afgesloten waarbij het geld vervolgens is doorgeleend aan andere partijen, die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen, weergeven we de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier maken we duidelijk wat het aandeel van

de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.
Voor 2022 is het kengetal 84,67%. Dit percentage is in lijn met de jaren 2020–2024. Als we dit afzetten tegen het GTK zitten we in de categorie 'minst risicovol'. Landelijk gezien is de netto schuldquote pas een vraagstuk als deze hoger is dan 130%. Wij zitten daar dus ruim onder. Bij dit kengetal geldt: hoe lager, hoe beter.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, weergeven we de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier brengen we in beeld wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV). Met een percentage van 91,28% zitten wij ook hier in de categorie 'minst risicovol'. En ook hier geldt: hoe lager, hoe beter.

2. De solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente (op langere termijn) in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio verstaan we het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van de gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Voor de solvabiliteitsratio geldt: hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Een solvabiliteit van 100% zou inhouden dat de gemeente geen schulden heeft. Met een getal van 36,63% passen we in het GTK van de provincie in de kolom 'neutraal'.

3. Kengetal grondexploitatie
Een grondexploitatie kan een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente.
Als gemeenten of provincies leningen afsluiten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject, hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of ze deze schuld kunnen aflossen als het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kunnen zij de schuld namelijk aflossen. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

De laatste grondexploitaties werden eind 2020 afgesloten. Vanaf 2021 is het kengetal dan ook 0,00% (of anders gezegd: niet van toepassing). Afgezet tegen het waarderingscijfer van het GTK van de provincie vallen we uiteraard in de categorie 'minst risicovol'.

4. Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken.

De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.
De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden bezien. Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie er niet toe bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele exploitatie ruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten en dit uit te drukken in een percentage. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent dit dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.
Voor de begroting 2022 is het cijfer 0,11%. Zie overzicht lasten en baten programma's 2022-2025 verderop in dit boekwerk. Een positief percentage is volgens het GTK het minst risicovol.

5. Belastingcapaciteit
De onroerendezaakbelasting is voor gemeenten de belangrijkste vorm van belastinginkomsten.
De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin, bij het voordoen van een financiële tegenvaller, dit in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of in welke mate er ruimte is voor nieuw beleid.

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hierbij wordt uitgegaan van de woonlasten voor een gezin, bestaande uit de OZB voor een woning met een gemiddelde waarde, rioolheffing en afvalstoffenheffing.
Naast de OZB wordt ook gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing, omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet wordt benut). De definitie van het kengetal belastingcapaciteit is: woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) uitgedrukt in een percentage.
Dit percentage geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Een percentage onder de 100% leidt tot het wellicht meer belasting kunnen heffen.
Dit is een keus van de gemeente zelf. Met een percentage van 104,44% is de belastingdruk in Oirschot hoger dan het landelijk gemiddelde (meest risicovolle categorie).

B. Onderhoud kapitaalgoederen

In de openbare ruimte van Oirschot vinden veel activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig. Denk hierbij aan wegen, riolering, kunstwerken, groen, openbare verlichting, straatmeubilair, water, bomen, speeltoestellen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan zijn bepalend voor het aanzien van onze gemeente.

Onze ambitie is een veilige, leefbare, duurzame en gezonde openbare ruimte. Deze ambitie vraagt om een structurele investering. Dat vertaalt zich jaarlijks in structurele lasten voor service, onderhoud en vervanging. Het onderhoud en vervangen van kapitaalgoederen vraagt om een substantieel deel van de begroting.

Om onze ambitie richting te geven zijn verschillende beleidsdocumenten vastgesteld zoals het Vastgoedbeleid in 2016 en het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) in 2019. Binnen het IMBK is gekozen voor kwaliteitsniveau "basisscenario". In 2021 is als uitwerking van het IMBK, het Integraal Maatschappelijk Meerjaren Programma (IMMP) opgesteld. In het IMMP zijn projecten opgenomen voor de (meerjaren)begroting 2022-2025.

Areaalgegevens op orde
Goede areaalgegevens zijn het fundament van het beheer van de openbare ruimte. In 2021 brengen de areaalgegevens volledig op orde. Daarnaast zetten we in eigen beheer nieuwe rekenmotoren op. Hiermee kunnen we zelf, met actuele kostenkengetallen, financiële doorrekeningen uitvoeren. Dit geldt zowel voor klein- als groot onderhoud. Op basis van deze doorrekeningen ontstaat actueel inzicht in de beheerkosten. We verwachten dat in het eerste kwartaal van 2022 het actuele inzicht bekend is.

Kernpunten:
- 'Huis op orde': van alle assets zijn areaalgegevens, kwaliteit, onderhoudsbehoefte, vervangings-investeringen en risico's in beeld voor de komende planperiode. Ook borgen we dat deze informatie op orde blijft.
- Actuele rekenmotoren in eigen beheer: iedere beheerder is in staat om zijn eigen areaal door te rekenen en kosten voor klein en groot onderhoud te bepalen.
- Beheer op orde: rationeel beheer, met onderhoud en vervanging op basis van vaktechnische normen/richtlijnen. Achterstanden zijn ingelopen en we zijn voorbereid op toekomstige opgaven.
- Consequenties inrichting: past bij functionele inrichting, met robuust en sober standaard materiaalgebruik in de wijken. Er is ruimte voor afwijkende of bijzondere materialen, met een representatieve uitstraling, sierwaarde of design in de (historische) centra.
- Bestuurlijke ambities: gedifferentieerde beeldkwaliteit geeft invulling aan de identiteit van de centra en doorgaande wegen. Sluit aan op de functionaliteit en beleving van inwoners en bezoekers en gedeeltelijk op bestuurlijke ambities.
- Financieel op orde: realistisch en voldoet aan de eisen van de toezichthouder. Geen kapitaal-vernietiging. Robuuste begroting, biedt ruimte om invulling te geven aan de belangrijkste beleidskaders en opgaven, met enige ruimte voor tegenvallers en incidenten.

Beeldkwaliteit:
Gedifferentieerd beheer: met beeldkwaliteit A in het historische centrum van Oirschot en de centra van de dorpen. B kwaliteit op hoofdwegen en C kwaliteit in de wijken, op bedrijventerreinen en in het buitengebied. Schoon binnen de kom ten minste op B en wat soberder in de buitengebieden.
Met de beeldkwaliteit volgen we de landelijke systematiek van het CROW.

Beeldkwaliteit	Centra dorpen	Hoofdwegen	Woongebieden	Bedrijven-terreinen	Natuur & buitengebied
Technisch	A	B	C	C	C
Netheid / schoon	A	B	B	B	B

Trends & ontwikkelingen:
We zien op dit moment de volgende trends en ontwikkelingen die impact hebben op het integraal maatschappelijk beheer, zoals:

- Woningbouwprogramma; invloed op bestaande voorzieningen, zoals wegen, riolering, kabels en leidingen, etc.
- Klimaatverandering: droogte, hittegolven en extreme buien.
- Energietransitie.
- Door het einde van de levensduur van diverse elementen in de openbare ruimte (veel wijken uit de jaren 60-70, ontginningswegen en kunstwerken) worden wij de komende jaren met toenemende onderhouds-, en vervangingskosten geconfronteerd. Deze kosten nemen we mee in de scope van het IMBK. Het IMBK wordt iedere vier jaar geactualiseerd.
- Marktwerking: stijgende prijspeilen voor materieel, materiaal en arbeid;

In de (meerjaren)begroting 2022-2025 is vanaf 2023 een financiële besparing van structureel € 100.000,- begroot op de assets van het IMBK. Dit vraagt om een keuze in kwaliteit door de raad, waarbij het uitgangspunt is dat we gedifferentieerd op activiteiten teruggaan, van het bassiscenario naar het minimale scenario (minimaal kwaliteitsniveau C en geen kapitaalvernietiging). Wanneer het areaal inzichtelijk is gemaakt en de rekenmotoren zijn geactualiseerd, werken we in 2022 een voorstel uit waarin staat hoe we deze besparing kunnen realiseren.

Vastgoedregistratie:
We leggen onze areaalgegevens vast in een beheersysteem dat is ondergebracht in de Kempensamenwerking bij het Shared Servicecenter (SSC). Dit is onze basis waar we van uitgaan bij het voorbereiden van het Integraal Maatschappelijk Meerjarenprogramma, alsook het inzetten van de rekenmotoren en het opstellen van bestekken en onderhoudscontracten.

In 2021 zijn de areaalgegevens op orde gebracht en in overleg met SSC De Kempen nieuwe mutatie-processen doorgevoerd. Ook is binnen de afdeling het mutatieproces geborgd. Middels structureel overleg zorgen we samen met SSC De Kempen voor verdere verbetering van het mutatieproces.

Areaalaccres en prijsindexatie:
Ieder jaar vinden er wijzigingen plaats aan het beheerareaal als gevolg van projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen. Denk aan nieuwe locaties voor wonen en bedrijven met hun openbare ruimte, uitbreidingen van de (recreatieve) infrastructuur boven- en ondergronds en functieveranderingen van bestaande locaties.

Budgetaanpassingen zijn ieder jaar nodig. Deze worden jaarlijks in beeld gebracht en meegenomen met de kadernota en meerjarenbegroting. We verhogen de budgetten op basis van toegevoegde woningen of m² oppervlakte. De resultaten van de doorrekeningen met de nieuwe rekenmotoren nemen we hierin ook mee.

Het IMBK geeft kaders voor het onderhoud van de volgende kapitaalgoederen:
- Wegen
- Meubilair
- Riolering en water
- Civiele kunstwerken
- Openbare verlichting
- Groen
- Spelen / bewegen
- Verkeer en vervoer

Het vastgoedbeleid geeft kaders voor het onderhoud van de volgende kapitaalgoederen:
- Gebouwen

Op de volgende pagina's gaan we in op de staat van onderhoud en de onderhoudslasten.
Per soort kapitaalgoed is beschreven:
- Het beleidskader waarop het onderhoud van de kapitaalgoederen is gebaseerd.
- Het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau van onderhoud.
- De actuele staat van onderhoud;.
- De in de begroting opgenomen budgetten.

Doelstelling
Het beheren en onderhouden van de kapitaalgoederen volgens het vastgestelde beleidskader. Dit doen we binnen de beschikbare budgetten en op het kwaliteitsniveau dat de raad heeft vastgesteld.

Wegen
1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) dat in 2020 is vastgesteld.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   Eind 2020 is het wegenareaal volledig geïnspecteerd. Als gevolg hiervan blijkt dat 7% niet voldoet aan het vastgestelde kwaliteitsniveau. Deze achterstand lopen we geleidelijk in.

We maken hiervoor een planning waarbij we rekening houden met de beschikbare budgetten binnen het IMBK. Elementenverhardingen hebben een betere kwaliteit dan asfalt. De hoofdwegen hebben goede kwaliteit, waardoor de doorstroming en veiligheid voor de meeste weggebruikers geborgd is. Duidelijk zichtbaar is dat de kwaliteit van de wegen buiten de bebouwde kom (buitengebied en natuurgebieden) het laagste is. Dit betreft vooral asfaltwegen. Tussen de functieonderdelen (rijbanen, voet-, fietspaden etc.) bestaat maar weinig verschil in kwaliteit. In het najaar 2022 vindt er een nieuwe weginspectie plaats waaruit blijkt wat de actuele staat is.

Eind juli 2021 is het nieuwe Wegenbeheerplan 2021-2025 afgerond. Daarin omschrijven we de huidige kwaliteit van het beheerareaal. Met een planning van het benodigde onderhoud laten we zien wat dat de komend 5 jaar gaat kosten.

4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 143.425	€ 143.425	€ 143.425	€ 143.425
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	€ 784.875	€ 784.875	€ 784.875	€ 784.875
Investeringen	€ 981.825	€ 1.075.000	€ 1.075.000	€ 1.075.000

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan 2022-2026 Investeringen.

Meubilair

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) dat in 2019 is vastgesteld.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   De omvang en de technische staat zijn niet bekend. In het najaar van 2021 wordt deze inzichtelijk gemaakt. In de rapportage van de inventarisatie voor beheerdata, basis op orde, komt de werkelijke omvang van het straatmeubilair naar voren. Nadat de omvang bekend is wordt de onderhoudsbehoefte bepaald.

4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
Investeringen	€ 35.313	€ 70.625	€ 70.625	€ 70.625

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan 2022-2026 Investeringen.

Riolering en water

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) dat in 2019 is vastgesteld.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   In 2014 is van een groot deel van het areaal (80%) van de vrijvervalriolen de kwaliteit in beeld gebracht. De kwaliteit van nagenoeg alle oudere riolen is in beeld. In 2019 zijn de risicoriolen opnieuw geïnspecteerd. De informatie uit deze inspectie wordt meegenomen bij het opstellen van het integraal meerjarenprogramma. De belangrijkste schades zijn scheurvorming, wortelingroei en aantasting. De meest urgente riolen zijn inmiddels gerelined of vervangen.
   Op basis van inspecties is de kwaliteit van het vrijvervalriool in zijn algemeenheid te beoordelen als voldoende. De toestand van de mechanische riolering is voldoende (op basis van renovaties die dit jaar plaatsvinden). Qua functioneren voldoet de gemeente aan de eisen die het waterschap stelt. De riolen en de buitenruimte zijn nu nog niet in staat om de heftige 'klimaatbuien' afdoende te verwerken. De afgelopen jaren zijn alle stelsels opnieuw doorgerekend en de hoeveelheid en plaatsen waar water op straat komt in beeld gebracht. Aan de hand daarvan maakte we een maatregelenplan dat tevens onderdeel vormt van het programma Water en Riolering.

4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 298.160	€ 298.160	€ 298.160	€ 298.160
Investeringen	€ 960.000	€ 1.195.000	€ 2.485.000	€ 120.000

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan 2022-202 Investeringen.

Civiele kunstwerken

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) dat in 2019 is vastgesteld.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   In 2016 is een inspectieronde uitgevoerd op 32 civiele kunstwerken. Uit de inspectie zijn diverse schadebeelden naar voren gekomen, met advies voor onderhoud. Op basis van de inspectie is de constructieve toestand van negen bruggen nader onderzocht en is een meerjarenplanning opgesteld voor de planperiode 2017 t/m 2026. Inmiddels zijn er zeven bruggen vervangen en is het groot (correctief) onderhoud grotendeels uitgevoerd. Met het uitvoeren van de maatregelen uit het MJOP is de kwaliteit van de civiele kunstwerken voldoende. In het najaar van 2021 voeren we een nieuwe inspectie uit en stellen we een nieuwe MJOP op.

4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 74.000	€65.000	€ 65.000	€ 65.000
Investeringen	-	-	-	-

Groen

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) dat in 2019 is vastgesteld.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   De bomen binnen de bebouwde kom zijn in het najaar 2021 geïnspecteerd op veiligheid (BoomVeiligheidsControle, BVC). De resultaten hiervan zijn verwerkt in een onderhoudscontract.
   In 2022 worden alle bomen in de kernen die snoei nodig hebben gesnoeid.
   In 2022 ronden we een BVC af voor alle bomen. Daarna voeren we het reguliere onderhoud uit.
   De BVC krijgt dan een terugkerende frequentie, waarmee we voldoen aan de wettelijke zorgplicht.
   Een groot gedeelte van de bomen in het buitengebied wordt gesnoeid door het Servicebedrijf.
   Eind 2022 en 2023 sluit de aannemer aan, zodat in 2023 alle bomen zijn gesnoeid.

   In 2021 hebben we een externe kwalitatieve schouw laten uitvoeren op het openbaar groen.
   Hieruit wordt in 2022 een uitvoeringsprogramma opgesteld zodat we het onderhoud kunnen verbeteren en de kwaliteit van het groen kunnen verhogen conform het gewenste beeld.
   Dit uitvoeringplan krijgt vorm in de projecten van het Integraal maatschappelijk meerjaren-programma (IMMP).

4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 994.476	€ 1.003.776	€ 1.003.776	€ 1.003.776
Investeringen	€ 150.000	€ 240.000	€ 330.000	€ 420.000

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan 2022-2026 Investeringen.

Openbare verlichting

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) dat in 2019 is vastgesteld.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   Ons areaal van deze onderdelen van de openbare ruimte is nog niet voldoende in beeld in aantallen en met name qua kwaliteit om de kwaliteitsslag te maken naar B in het algemeen en A kwaliteit in de centra. Op basis van de middelen die beschikbaar zijn in het IMBK, inventariseren

en inspecteren wedeze producten op kwaliteit. Ook brengen we ons beheersysteem op orde met deze gegevens. In de afgelopen jaren is al een begin gemaakt. Vanaf 2022 gaan we binnen 5 jaar alle openbare verlichting vervangen met ledlampen (binnen de beschikbare budgetten).

4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 110.000	€ 110.000	€ 110.000	€ 110.000
Investeringen	€ 267.002	€ 534.003	€ 534.003	€ 534.003

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan 2022-2026 Investeringen.

Spelen

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) dat in 2019 is vastgesteld.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   Alle toestellen voldoen aan de veiligheidseisen. Vanuit de wettelijke aansprakelijkheid wordt ieder toestel jaarlijks aan een inspectie onderworpen. Gebreken die naar voren komen worden verholpen. Tussentijds voert het Servicebedrijf visuele controles uit. De ondergronden worden gereinigd en onderhouden zodat ze voldoen aan de veiligheidseisen.

4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000	€ 42.000
Vervangingen	€ 34.316	€ 30.782	€ 35.791	€ 35.791

Verkeer en Vervoer

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) dat in 2019 is vastgesteld.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Bij de vaststelling van het IMBK is gekozen voor het basisscenario.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   In het najaar 2020 zijn we gestart met een meetprogramma voor het monitoren van de verkeers-intensiteit. Zo krijgen we meer inzicht in het functioneren van onze wegen. Dit programma voert op onze belangrijkste wegen periodiek verkeerstellingen uit.

   In 2020 maakten we een verfijning van het provinciale verkeersmodel (BBMA). Hiermee brachten we de te verwachten verkeerseffecten van de grotere ruimtelijke en infrastructurele projecten en ontwikkelingen in beeld. Denk hierbij aan de versnellingsopgave woningbouw, aanpak rotonde Lidl en de verbindingsweg door de Kemmer.

Het monitoren van de verkeersveiligheid doen we via een aantal bronnen, zoals VIA Statistiek Ongevallen. Hierin participeren wij in een studie die inzicht geeft in de ongevalsrisico's op onze wegen. De resultaten hiervan worden ieder jaar bijgewerkt. Deze resultaten vormen input voor een nieuw verkeersveiligheidsplan binnen het IMBK. Nog dit jaar (2021) starten we met de ontwikkeling van dit nieuwe verkeers- en vervoersplan.

De technische staat van de verkeersborden, bewegwijzering en wegmarkering is niet bekend. Inmiddels zijn we gestart met de inventarisatie van de bebording en markering. We ronden het dit jaar (2021) af. In 2022 stellen we een plan op waarin staat hoe om te gaan met het beheer van de bebording en markering.

4. *Beschikbare budgetten*

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 63.500	€ 63.500	€ 63.500	€ 63.500
Investeringen	€ 30.222	€ 60.444	€ 60.444	€ 60.444

Gebouwen

1. *Het beleidskader*
   Het actuele en vigerende beleid is het Vastgoedbeleid dat in 2016 is vastgesteld. In 2019 is hier een addendum toegevoegd als gevolg van de besluitvorming over de beheerplannen van de buitensportaccommodaties.
2. *Vastgesteld kwaliteitsniveau*
   Het kwaliteitsniveau voor alle gebouwen is 3 (PVM; vastgoed consultancy bureau). In 2019 is voor de velden en de parkinrichting van de buitensportaccommodaties onderhoudsniveau C (CROW) en voor de gebouwen van de buitensportaccommodaties conditieniveau 3 (PVM) bepaald als standaard onderhoudsniveau.
3. *Actuele staat van onderhoud*
   De staat van onderhoud is voor alle gebouwen goed.

4. *Beschikbare budgetten*

Openbare gebouwen

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 43.442	€ 43.442	€ 43.442	€ 43.442
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	€ 79.000	€ 79.000	€ 79.000	€ 79.000
Investeringen	-	-	-	-

Diverse privaatrechtelijke bezittingen

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 59.235	€ 59.235	€ 59.235	€ 59.235
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	€ 30.021	€ 30.021	€ 30.021	€ 30.021
Investeringen	-	-	-	-

Multifunctioneel gebouw de Klep Middelbeers

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 20.752	€ 20.752	€ 20.752	€ 20.752
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	€ 23.000	€ 23.000	€ 23.000	€ 23.000
Investeringen	-	-	-	-

Gebouwen sportaccommodaties

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 34.186	€ 34.601	€ 33.995	€ 33.799
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	€ 86.684	€ 86.684	€ 86.684	€ 86.684
Investeringen	€ 225.500	€ 128.983	-	-

Sportvelden

	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
Dagelijks onderhoud (exploitatie)	€ 352.955	€ 352.955	€ 352.955	€ 352.955
Storting t.b.v. voorziening groot onderhoud	€ 33.562	€ 33.562	€ 33.562	€ 33.562
Investeringen	€ 196.746	€ 532.376	€ 799.578	€ 113.982

Voor de specificatie van de investeringen zie bijlage 7: Activiteitenplan 2022-2026 Investeringen.

C. Financiering

Onder financiering verstaan we: de manier waarop we voorzien in de benodigde gelden om lopende uitgaven te kunnen doen of om investeringen te betalen. We onderscheiden daarbij financiering met kort geld en met lang geld. Bij kort geld is sprake van daggeldleningen, kasgeldleningen en rekening-courant. Lang geld betreft – voor onze gemeente – vrijwel uitsluitend vaste geldleningen. Daarnaast speelt de vermogenspositie van onze gemeente een centrale rol: we hebben een uitstekende vermogenspositie met voldoende saldo aan reserves en voorzieningen. In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens en het risicobeheer inzichtelijk gemaakt van de gemeentelijke financierings-portefeuille. Hiervoor gebruiken we het instrument van treasurybeleid.

Bij treasury gaat het om de financiering van het gemeentelijk beleid tegen zo gunstig mogelijk voorwaarden. Dit omvat het zorgen voor voldoende liquide middelen, het beleggen van tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement en het daarbij afdekken van de risico's, met name op het gebied van rente en krediet. Dit alles op de meest doelmatige wijze en volgens de wettelijke voorschriften van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Bij treasury gaat het dus om het sturen, het beheersen, het verantwoorden en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Ons treasurybeleid is vastgelegd in de verordening treasurystatuut gemeente Oirschot 2015 (vast-gesteld door uw raad op 15 december 2015). Door allerlei ontwikkelingen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie moet de verordening treasurystatuut worden aangepast.

Financieringsbeleid
Het financieringsbeleid is erop gericht om zo lang mogelijk de uitgaven met "kort geld" te financieren en pas vaste leningen aan te trekken wanneer dat, gelet op onze liquiditeitenplanning, noodzakelijk is. Het streven is om de benodigde leningen tegen zo laag mogelijke kosten aan te trekken. Door een meerjarige liquiditeitenplanning brengen we dit zo goed mogelijk in beeld.

Komende jaren gaan wij, in het belang van de Oirschotse samenleving, behoorlijk investeren. Zoals we nu ook zien bij de rijksoverheid leiden deze uitgaven tot een verhoging van het financieringstekort. Zeker gezien de lage rentevoet achten wij dit verantwoord. Uit de tabel meerjarige liquiditeitenplanning blijkt dat we eind 2025 een tekort van € 30 miljoen verwachten.

Liquiditeitenplanning		2022 bedrag	2023 Bedrag	2024 bedrag	2025 bedrag
Beginsaldi					
Saldo	A	-13.192.642	-19.942.302	-28.211.584	-29.300.552
Betalingen					
Salarissen		-10.047.130	-9.810.141	-10.036.321	-10.278.830
Geldleningen		-2.272.886	-2.160.850	-2.089.920	-1.881.581
Aktiviteitenplan investeringen		-4.162.380	-4.392.870	-4.715.518	-3.689.938
Restant investeringen 2020		-2.590.000	-3.025.000	0	-922.500
Kempenplus		-2.595.500	-2.604.500	-2.612.500	-2.621.500
Maatschappelijke Dienstverle-ning		-5.895.370	-5.897.370	-5.899.370	-5.899.370
GRSK		-3.671.201	-3.742.649	-3.815.226	-3.881.578
div. overige verbonden partijen		-4.869.034	-4.892.985	-4.875.554	-4.841.658
Subsidies		-2.414.411	-2.255.511	-2.258.011	-2.255.511
Voorzieningen		-1.109.642	-1.417.172	-1.060.952	-1.121.426
Overige uitgaven		-9.182.460	-10.291.298	-8.778.637	-8.583.697
Totaal betalingen	**B**	**-48.810.014**	**-50.490.346**	**-46.142.009**	**-45.977.589**
Ontvangsten					
Rijksbijdragen		28.582.252	28.531.304	28.912.907	29.469.024
OZB en gem. belastingen		11.684.285	11.888.899	12.362.244	12.631.884
Overige ontvangsten		1.793.817	1.800.861	3.777.890	3.795.895
Totaal ontvangsten	**C**	**42.060.354**	**42.221.064**	**45.053.041**	**45.896.803**
SALDO / tekort (A+B+C)		**-19.942.302**	**-28.211.584**	**-29.300.552**	**-29.381.338**

Voor de volledigheid willen we hier nog vermelden dat bovenstaand overzicht gebaseerd is op de cijfers uit deze begroting (zie het hoofdstuk Financiële begroting). Uiteraard wijzigt de financierings-behoefte als nieuwe projecten worden toegevoegd of projecten die zijn opgenomen niet doorgaan.

Voor het tekort aan liquide middelen van € 30 miljoen eind 2025 moet de gemeente kort of lang geld aantrekken. Het is namelijk niet mogelijk om binnen de geldende voorschriften voor een dergelijk bedrag rood te staan op onze bankrekening. Op basis van het hiervoor weergeven overzicht en de kennis uit het verleden, gaan we ervan uit dat 25% van het tekort aan liquide middelen, afgerond € 7,5 miljoen, wordt opgevangen doordat uitgaven later worden gedaan of inkomsten worden ontvangen die nu nog niet bekend zijn. De facturen die we ontvangen van onze leveranciers voor met name grotere projecten moeten natuurlijk wel op tijd betaald worden. Daardoor moeten we zowel kort als lang geld lenen, bij elkaar circa € 22.5 miljoen. De (extra) rentekosten zijn gezien de

huidige markt marginaal te noemen, waardoor nauwelijks sprake is van extra lasten in de exploitatie. Bij het onderdeel rentebeleid gaan we in op de vraag hoe dit bedrag wordt gesplitst in kort en lang geld.

Rentebeleid

Korte termijn

De rente is nog steeds historisch laag. We kiezen ervoor om maximaal gebruik te maken van de ruimte die de kasgeldlimiet (in 2022 € 3,7 miljoen) ons biedt om mogelijke financieringstekorten op te vangen door het aantrekken van (kortlopende) kasgeldleningen. Door de lage rente en de invoering van het schatkistbankieren verwachten wij geen of zeer minimale rente-inkomsten. Het aantrekken van een kasgeldlening van € 3,7 miljoen leidt tot een negatieve rente, ofwel een renteopbrengst. Het is zeer ongewis hoe lang deze negatieve rente nog aanhoudt. Om die reden is er in deze begroting geen te ontvangen of te betalen rente meegenomen voor de aan te trekken kasgeldlening.

Lange termijn

Ook de rente voor langlopende geldleningen is historisch laag, hoewel deze wel hoger is dan de rente voor "kort" geld. De tarieven liepen in het begin van 2021 op, maar zijn op dit moment weer aan het dalen. Het hoogste tarief voor een lening van 25 jaar lag in mei 2021 op 0,79%. Het laagste tarief was in januari 2021 en lag op 0,28%. Op basis van de hiervoor weergeven meerjarige liquiditeiten-planning, verwachten we tijdens de periode 2022 – 2025 een vaste geldlening van ca. € 18,8 miljoen nodig te hebben. We houden er hierbij rekening mee dat we € 3,7 miljoen als een kasgeldlening aantrekken, omdat we die ruimte binnen de kasgeldlimiet beschikbaar hebben.

Het aantrekken van een vaste lineaire geldlening van € 18.8 miljoen met een looptijd van 25 jaar en de rente gedurende de gehele looptijd van de lening vast, leidt tot € 14.500 extra rentekosten voor 2022. Voor 2023 t/m 2025 ligt dit bedrag op gemiddeld € 65.400 per jaar. Hierbij is sprake van een historisch laag rentepercentage van slechts 0,42%. Door een lening van 25 jaar met een vaste looptijd en vaste rentevoet aan te trekken, zorgen we ervoor dat ook op langere termijn de rente-kosten laag blijven. Dat geldt ook als de marktomstandigheden wijzigen.

Rentetoerekening aan investeringen

Sinds de nieuwe voorschriften per 1 januari 2017 is het voor gemeenten verplicht om het saldo van de betaalde en ontvangen rente toe te rekenen aan de investeringen. Deze toerekening gebeurt door het bepalen van een gemiddeld rentepercentage, ook wel renteomslagpercentage genoemd. In onderstaand overzicht ziet u hoe de berekening van het renteomslagpercentage voor de gemeente Oirschot tot stand is gekomen.

Renteschema voor berekening renteomslagpercentage

Onderdeel		2022	2023	2024	2025
a. Externe rentelasten					
Rente rekening-courant		2.000	2.000	2.000	2.000
Rente investeringen beschikbare kredieten / activiteitenplan		97.908	140.246	178.052	201.941
Rente langlopende geldleningen		662.150	596.139	531.182	466.990
	A	762.058	738.385	711.234	670.931
b. Externe rentebaten					
Verstrekte startersleningen	B	25.028	24.404	23.758	23.087
Totaal door te rekenen externe rente (A - B)	C	737.030	713.981	687.476	647.844
c1. Rente grondexploitatie	D	42.688	45.851	65.027	49.231
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend					
Sportpark Moorland (rentepercentage 1,50%)	E	33.436	31.243	29.018	26.759
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering)	F	0	0	0	0
Saldo door te berekenen rente (C - D - E - F)	G	660.906	636.887	593.431	571.854
d1. Rente over eigen vermogen	H	0	0	0	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	I	0	0	0	0
Toe te rekenen rente (G + H + I)	J	660.906	636.887	593.431	571.854
Boekwaarde staat van activa per 1 januari exclusief de investeringen onder c1, c2 en c3	K	60.494.766	62.805.166	65.203.836	67.844.011
Rente-omslagpercentage (J / K)		**1,093%**	**1,014%**	**0,910%**	**0,843%**

Risicobeheer

We onderscheiden verschillende vormen van risico's: onder andere renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's en garantstellingen. De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) noemt een aantal verplichte elementen dat het risico beperkt. De uitwerking voor de gemeente Oirschot van die verplichte elementen is uitgewerkt in het door uw raad vastgestelde Treasurystatuut.

Renterisicobeheer/kasgeldlimiet en renterisiconorm

Bij de kasgeldlimiet gaat het om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een door het ministerie vastgesteld percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.

Dit betekent dat de gemeente tot maximaal de hoogte van de kasgeldlimiet kortlopende schulden mag hebben. Als deze limiet drie kwartalen achter elkaar wordt overschreden, moeten we een vaste geldlening aantrekken. In de hierna volgende tabel is de kasgeldlimiet voor de gemeente Oirschot weergegeven.

Kasgeldlimiet (x € 1.000)	2022
Omvang begroting per 1 januari 2022	43.694
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,50%
Kasgeldlimiet in bedrag	3.714

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille zodat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering wordt beperkt. De gewijzigde renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de renterisiconorm voor de periode 2022– 2025.

Modelstaat B (Renterisico vaste schuld over de jaren 2022 t/m 2025) (x € 1.000)

Stap	Variabelen renterisico(norm)	2022	2023	2024	2025
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	1.582	1.538	1.532	1.388
3	**Renterisico (1 + 2)**	**1.582**	**1.538**	**1.532**	**1.388**
4	**Renterisiconorm**	**8.739**	**9.019**	**9.248**	**9.363**
5a = 4 > 3	Ruimte onder renterisiconorm	7.157	7.481	7.716	7.975
5b = 3 > 4	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal 2022	43.694	45.097	46.238	46.816
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4 = 4a x 4b / 100	**Renterisiconorm (van alleen 2019)**	**8.739**	**9.019**	**9.248**	**9.363**

Uit de hiervoor opgenomen Modelstaat B blijkt dat we in alle jaren onder de risiconorm zitten. Dit komt onder andere doordat we voor alle langlopende geldleningen het rentepercentage tot het einde van de looptijd hebben vastgelegd. Hierdoor zijn er in de planperiode 2022 - 2025 géén renteherzieningen.

Renteschema

De commissie BBV heeft geadviseerd om het renteschema uit haar rentenotitie op te nemen in de financieringsparagraaf. Onderstaand overzicht geeft onder andere inzicht in de rentelasten en het renteresultaat.

	2022	2023	2024	2025
Externe rentelasten				
Korte financiering	2.000	2.000	2.000	2.000
Lange financiering	760.058	736.385	709.234	668.931
Totaal externe rentelasten	**762.058**	**738.385**	**711.234**	**670.931**
Externe rentebaten				
Lange financiering	-25.028	-24.404	-23.758	-23.087
Per saldo aan rentelasten	**737.030**	**713.981**	**687.476**	**647.844**
Rente grondexploitatie	42.688	45.851	65.027	49.231
Saldo door te berekenen externe rente	**779.718**	**759.832**	**752.503**	**697.075**
Aan taakvelden toe te rekenen rente	779.718	759.832	752.503	697.075
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	780.019	759.790	752.427	697.146
Renteresultaat	**301**	**-42**	**-76**	**71**

Kredietrisicobeheer

Bij de verstrekte geldleningen loopt de gemeente kredietrisico's. Dit risico wordt vooral beheerst door terughoudendheid bij het verstrekken van nieuwe leningen. Verder neemt de hoofdsom gedurende de looptijd af en dus ook het kredietrisico voor de gemeente. In tabel hieronder staat het overzicht van verstrekte leningen.

Verstrekte geldleningen	2022	2023	2024	2025
Stand per 1 januari	835.040	817.198	798.732	779.620
Reguliere aflossingen	17.842	18.466	19.112	19.783
Stand per 31 december	817.198	798.732	779.620	759.837

Garantstellingen

De gemeente staat garant voor vijf geldleningen met een totaalbedrag per 1 januari 2022 van € 8,9 miljoen waarvan twee leningen op naam van Wooninc. staan voor een bedrag van € 8 miljoen. Verder fungeert de gemeente als achtervang van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw voor een drietal leningen ten name van Wooninc voor een totaalbedrag van € 41 miljoen. De afgelopen jaren zijn alle leningen steeds normaal afgelost. Het risico voor het niet nakomen van afspraken door de kredietnemer en daardoor het gemeentelijke risico is minimaal.

Leningenportefeuille

Naast inzicht in de verstrekte geldleningen, is het ook van groot belang om inzicht te hebben in onder meer de grootte van de opgenomen leningen. Hieronder in tabel de opgenomen geldleningen:

Opgenomen geldleningen	2022	2023	2024	2025
Stand per 1 januari	17.595.142	16.012.860	14.475.142	12.943.370
Reguliere aflossingen	1.582.282	1.537.718	1.531.772	1.388.153
Stand per 31 december	16.012.860	14.475.142	12.943.370	11.555.217

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer vindt al vele jaren plaats via de NV BNG bank. Daarnaast heeft onze gemeente ook nog een betaalrekening bij de plaatselijke Rabobank. Die rekening gebruiken inwoners sporadisch om betalingen aan de gemeente te verrichten. Daarnaast wordt die rekening gebruikt om contant geld, dat ontvangen is bij de publieksbalie, af te storten.

Schatkistbankieren

Dit houdt in dat publieke instellingen al hun liquide middelen (boven drempelbedragen), die niet direct nodig zijn voor het uitvoeren van hun publieke taak, aanhouden bij het ministerie van Financiën. Dit drempelbedrag is voor een begrotingstotaal tot € 500 miljoen per 1 juli 2021 verhoogd. Vanaf die datum mogen publieke instellingen de eerste € 1 miljoen of 2% van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist houden. Voor Oirschot is dit voor 2022 € 1 miljoen. Dit is het minimale bedrag (2% van het begrotingstotaal van 2022 € 43.694.000 is € 873.880).

EMU Saldo

Het EMU-saldo is ontstaan in het kader van het (Europese) streven naar houdbare overheidsfinanciën. De Europese begrotingsregels zijn grotendeels vastgelegd in het Stabiliteits- en Groeipact (SGP). De belangrijkste uitgangspunten van het SGP zijn:

1. Het EMU-saldo, ofwel het nationale begrotingstekort, mag niet groter zijn dan 3% van het bruto binnenlands product (bbp). Van dit tekort neemt het Rijk 2,6% voor zijn rekening en de decentrale overheden 0,4%.
2. De EMU-schuld: de overheidsschuld moet lager zijn dan 60% van het bbp.

In Nederland is het SGP uitgewerkt in de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof). De Wet Hof bevat onder andere een bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren.

Voor een nog betere beheersing van het EMU-saldo wordt een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het opnemen van het EMU-saldo in de begroting. De geprognosticeerde balans dient er voor om de raad meer inzicht te geven in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

In de hierna opgenomen tabellen zijn de berekening van het EMU-saldo voor de periode 2021 t/m 2025 opgenomen. Voor de berekening van het EMU-saldo geldt dat dit ook moet kunnen worden berekend op basis van enkele onderdelen uit de geprognosticeerde balans. Dit is de reden dat twee berekeningen van het EMU-saldo zijn opgenomen. Wanneer het EMU-saldo positief is, is er sprake van een vorderingenoverschot. Als het saldo negatief is, spreken we over een vorderingentekort.

EMU-saldo Oirschot

		2021	2022	2023	2024	2025	
	Omschrijving	Bedragen x € 1.000					
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-6.454	-848	-656	95	535	+
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	3.227	2.162	2.251	2.492	1.316	-
3.	Mutatie voorzieningen	262	57	-176	226	207	+
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	316	1.783	-1.384	- 1.250	-
5.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	-
Berekend EMU-saldo		**-9.419**	**-3.269**	**-4.866**	**-787**	**676**	

Dit overzicht bevestigt het beeld dat wij lieten zien bij de liquiditeitenplanning op blz. 60. Dit wordt veroorzaakt door de teruglopende ontvangsten van de grondexploitatie. Hierdoor blijft dit onderwerp een aandachtspunt in de komende jaren.

EMU-saldo vanuit Geprognosticeerde balans

Omschrijving mutatie	2022	2023	2024	2024	
			Bedragen x € 1.000		
Mutatie eigen vermogen	-1.962	-2.206	93	-152	+
Mutatie voorraden	316	1.783	-1.384	-1.250	-
Mutatie (im)materiële vaste activa	2.163	2.251	2.490	1.317	-
Mutatie voorzieningen	57	-176	226	207	+
EMU-saldo	-4.384	-6.416	- 787	- 12	

Uitgangspunt is dat de totalen van de twee bovenstaande tabellen aan elkaar gelijk moeten zijn. Dit is niet geval, als volgt:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
			Bedragen x € 1.000	
Berekend EMU-saldo	-3.269	-4.866	-787	676
EMU-saldo vanuit balans	-4.384	-6.416	-787	-12
Verschil	1.115	1.550	0	688

De verschillen in de diverse jaren zijn een gevolg van het raadsbesluit inzake Eindhovensedijk / De Kemmer, meer specifiek het onderdeel aankoop Eindhovensedijk 25. Uw raad heeft besloten om de begrote aankoopbedragen onder aftrek van de agrarische waarde te reserveren als risico in de reserve volkshuisvesting. Daarmee zijn deze bedragen wel meegenomen in het overzicht vanuit de geprognosticeerde balans (tweede tabel). Ze zijn echter niet meegenomen in het berekende EMU-saldo volgens de eerste tabel. In die tabel worden uitsluitend bedragen meegenomen die volgens de boekhouding leiden tot een afname of toename van de reserves. In de boekhouding worden deze bedragen pas verwerkt als het risico zich ook daadwerkelijk voordoet (namelijk als de ontwikkelingen in genoemd gebied voor woningbouw niet doorgaan, waardoor we de aan te kopen grond tegen agrarische waarde moeten waarderen).

Geprognosticeerde balans

Bedragen x € 1.000

ACTIVA	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2022	Stand per 31-12-2023	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	315	288	261	237	212
Materiële vaste activa					
- Economisch nut	44.638	44.523	45.031	46.250	46.231
- Maatschappelijk nut	17.564	19.869	21.639	22.934	24.295
Financiële vaste activa	719	708	697	685	673
Totaal vaste activa	62.921	65.100	67.367	69.869	71.199
Vlottende activa					
Voorraden	3.818	4.134	5.917	4.533	3.283
Totaal vlottende activa	3.818	4.134	5.917	4.533	3.283
Overige activa	3.162	3.162	3.162	3.162	3.162
Kortlopende vorderingen	3.162	3.162	3.162	3.162	3.162
TOTAAL GENERAAL	**70.216**	**72.684**	**76.707**	**77.801**	**77.856**

PASSIVA	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2022	Stand per 31-12-2023	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2025
Vaste financieringsmiddelen					
Eigen vermogen					
- Algemene reserves	8.279	8.071	7.981	7.979	7.979
- Bestemmingsreserves	18.876	17.013	15.174	15.300	15.078
- Saldo begroting	0	109	-168	-199	-127
Totaal eigen vermogen	27.155	25.193	22.987	23.080	22.928
Voorzieningen	6.858	6.915	6.739	6.965	7.172
Langlopende schulden	27.088	32.490	39.457	39.249	38.177
Handelscrediteuren	3.093	3.054	3.254	3.131	3.047
Overlopende passiva	6.022	5.033	4.270	5.376	6.532
Kortlopende schulden	9.115	8.087	7.524	8.507	9.579
TOTAAL GENERAAL	**70.216**	**72.684**	**76.707**	**77.801**	**77.856**

D. Bedrijfsvoering

Essentie: We willen als organisatie in control zijn zodat we met de samenleving bestuurlijke ambities kunnen realiseren.

Ambitie 1. De organisatie: klaar voor de toekomst
We zijn een organisatie die staat voor de belangen van haar inwoners. De in 2019 ingezette organisatieontwikkeling loopt door in 2022 en verder. Deze ontwikkeling zetten we in om de permanent veranderende omgeving en eisen het hoofd te kunnen bieden. Dat is voor onze relatief kleine, en daarmee kwetsbare organisatie, een mooie en zware opgave. Hiervoor zijn eenmalig extra opleidingskosten opgenomen voor €47.000. Landelijke ontwikkelingen als de Omgevingswet, inwonerparticipatie en een open overheid vragen veel van ons. Om inwonerparticipatie een impuls te geven is in 2022 en 2023 een bedrag van €90.000 opgenomen.

Activiteit 1.1. Regionale samenwerking
De raad heeft in oktober 2018 besloten over de bestuurlijke toekomst van Oirschot. Deze besluitvorming is leidend voor de vraag welke thema's we binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE), de Kempen en andere samenwerkingsverbanden oppakken en wat wij zelfstandig blijven doen. De verschillende vormen van samenwerking vragen het nodige werk. Tegelijkertijd brengt samenwerking ons veel voordelen doordat we de krachten kunnen bundelen. Desondanks is het geen makkelijke opgave om regionaal niveau samen te brengen met lokale belangen.

Activiteit 1.2. Actief sturen op ons personeelsbestand
Het strategisch P&O-beleid legt direct verband met de doelen van het college: op welke wijze ontwikkelt de gemeente Oirschot zich tot een professionele, wendbare organisatie die zich richt op de opgaven waarvoor we staan. Dit alles gebeurt in een dynamische omgeving. Dit vraagt om verbinden, ondernemerschap en respect. Het heeft impact op de inzet van onze medewerkers en komt terug in het personeelsbeleid en de instrumenten die we inzetten. Onderwijl continueren we een aantal speerpunten van het beleid, zoals het terugdringen van verzuim en meer nadruk op duurzame inzetbaarheid.
Er spelen allerlei ontwikkelingen waardoor ons werk verandert. Denk hierbij aan verdergaande digitalisering, samenwerkingen in en met de regio, nieuwe wetgeving en ontwikkelingen rondom inwonerparticipatie. Daarnaast hebben de coronacrisis en het hybride werken ook een grote invloed. Het is belangrijk dat we continu de doorvertaling maken naar wat dit betekent voor onze organisatie en ons personeel. Om hier goed op in te spelen, maken we een strategische personeelsplanning. Wat voor personeelsbestand hebben nodig voor onze toekomstige ambitie en hoe moeten we, met onze huidige medewerkers, ons ontwikkelen om daartoe te komen? We brengen in kaart wat de personeelsbehoefte is, nu en straks, en investeren in onze medewerkers als belangrijk kapitaal van onze organisatie.

1.2.1 Duurzame inzetbaarheid
We willen verder groeien naar een goede vorm van werkgeverschap waarin alle medewerkers met plezier en respect hun werk kunnen doen. Daarvoor is duurzame inzetbaarheid een belangrijk speerpunt. We hanteren een brede aanpak die inzet op de vitaliteit en vooral op het binden en

boeien van onze medewerkers. Dit raakt ook elementen als werkplezier en de ontwikkelmogelijkheden in de organisatie.

Het thema “de vitaliteit van onze medewerkers in alle leeftijdsklassen” komt op de agenda.
Op verzoek van de Ondernemingsraad onderzoeken we of ook het vitaliteitspact (was generatiepact) een bijdrage kan leveren. Daarnaast herijken we en moderniseren we het verzuimbeleid.
Nadruk komt te liggen op eigenaarschap van medewerkers en wat zij kunnen doen om gezond en duurzaam inzetbaar te blijven.

1.2.2 Externe inhuur
Externe inhuur blijven we als kleine organisatie nodig hebben. We hebben niet structureel alle expertise in huis. Daarnaast leidt ziekteverzuim vrijwel meteen tot vertraging van zaken en hebben we veel (kortdurende) projecten lopen. Ook ontstaan vacatures door vertrek of nieuwe werkzaamheden. We maken altijd de afweging of inhuur noodzakelijk is. We huren alleen in als er sprake is van incidentele, tijdelijke en/of sterk expertmatige vraagstukken en als we binnen de eigen capaciteit geen mogelijkheden zien. Een ander punt dat leidt tot inhuur is de krapte op de arbeidsmarkt.
We zien dat deze krapte nadelig uitpakt voor de kleinere gemeenten en daarmee ook voor Oirschot.

1.2.3 De organisatie op orde
Al langere tijd staat de ambtelijke organisatie onder druk. Om dit te veranderen zijn maatregelen voor de korte (incidenteel) en lange (structureel) termijn nodig. Het onderdeel bedrijfsvoering vraagt de nodige aandacht. Zo blijkt dat bij de (incidentele) groei van taken in het primaire proces onvoldoende aandacht is geweest voor het effect op de ondersteunende processen.

Komend jaar zetten we nadrukkelijk in op het op orde brengen van de vakgroep Financiën.
Daarbij gaat het om zowel de personele bezetting, de processen als de systemen. Hiervoor hebben we incidenteel €420.000 geraamd om de benodigde veranderingen in te zetten. Structureel is er ingezet op nieuwe functie die de linkingpin is tussen financieel beleid en financieel beheer €100.000.

De accountant heeft zijn zorgen geuit over de archivering van stukken. Ook zijn er zorgen over veiligheidsincidenten en privacy. Daarnaast hebben we te maken met personeelsverloop.
Deze ontwikkelingen vragen extra aandacht voor het cluster Informatievoorziening. Nieuwe verplichte rollen en taken als een CISO (Chief Information Security Officer) en Privacy Officer zijn niet belegd in de organisatie. Dit terwijl deze eis ook voor onze organisatie geldt. Daarnaast is ruimte gemaakt voor een kwaliteitsmedewerker en een applicatiebeheerder i-burgerzaken. Om deze rollen en taken beter te beleggen hebben we €100.000 geraamd. Ook zetten we in op meer capaciteit om de interne controle beter te borgen. Dit is nodig door veranderende regelgeving rondom rechtmatigheidsverantwoording. De extra benodigde capaciteit bedraagt €25.000. Aanvullend is voor de ondersteuning van het management €63.000 opgenomen.

Het team Ontwikkelen en Ondernemen kent al jaren een veelheid aan taken. De werklast is niet in verhouding tot de bezetting. Dit leidt regelmatig tot klachten van onze inwoners. We gaan dat komend jaar op een aanvaardbaar niveau in balans brengen. Hiervoor is 3 fte (€330.000) extra in de begroting opgenomen.

We willen flexibel inspelen op vragen van onze inwoners. Daarvoor is het nodig om de capaciteit bij Publiekszaken uit te breiden (€25.000). Daarnaast vragen de (nieuwe) taken binnen Sociale Leefomgeving als participatie en inburgering, onderwijshuisvesting, Wmo en jeugd en kunst en cultuur om extra inzet, totaal €135.000.

1.2.4 Personele fricties

Het hebben van personeel kost geld. Naast salarissen, sociale premies, opleidingen en ziekte-vervanging zijn er geen andere kosten geraamd. We hebben dus geen budget voor een knellende personele situatie. Ook niet voor de duurdere inhuur om collega's tijdens een zwangerschaps-verlof te vervangen of werkzaamheden op te vangen tijdens het wervingsproces bij een vacature. Ook hebben we geen budget om te voorzien in tijdelijke maatregelen om de gevolgen van de krappe arbeidsmarkt op te vangen. En zo zijn er diverse situaties waarvoor we geen budget hebben. Een deel van het saldo over het boekjaar 2020 reserveerden we al hiervoor in de vorm van een bestemmingsreserve personeel. Deze reserve moet op niveau blijven zodat personele fricties van daaruit gedekt kunnen worden. Dit wordt een structureel terugkerende post in de personele begroting. Hiervoor is structureel €145.000 opgenomen.

1.2.5 Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt in de regio blijft naar verwachting ook de komende jaren gespannen. Zeker voor bepaalde functiegroepen (ruimtelijke ontwikkeling en techniek) merken we dat het steeds moeilijker is om medewerkers aan te trekken. Voor een kleine gemeente is het van belang dat we ons blijven presenteren als een aantrekkelijke werkgever. De arbeidsmarktcommunicatie wordt hier specifiek op ingericht. Daarnaast zetten we niet alleen de klassieke wervingskanalen in, maar zoeken en werven we steeds meer in netwerken of op andere plekken (universiteit, bijeenkomsten). Dit vraagstuk kent regionale aandacht.

1.2.6 Arbeidsvoorwaarden

In 2021 liep de cao voor gemeenten af. Onderhandelingen voor een nieuwe cao zijn gaande. Door de corona zetten de vakorganisaties in op meer structureel thuiswerken met een thuiswerkvergoeding voor medewerkers. Vanuit werkgeverskant zetten we in op beperkte ruimte voor salarisverhogingen.

Ambitie 2. De organisatie in control

In 2021 is een aantal vaste medewerkers aangetrokken waardoor we de tijdelijke inhuur voor deze vacatures konden beëindigen. Zo kunnen we de continuïteit van de organisatie beter borgen en blijft de kennis in eigen huis. We zijn nog niet in control. Daarvoor moeten we nog de nodige stappen zetten. We streven naar financieel evenwicht, handelen rechtmatig en hebben een transparante en betrouwbare bedrijfsvoering. Binnen de organisatie is balans tussen ambitie en capaciteit, tussen draaglast en draagvermogen nodig. We spreken over onze prestaties met het bestuur. Hiervoor is goede sturingsinformatie nodig. Daar gaan we in investeren.

Activiteit 2.1. Afronden van het plan Bedrijfsvoering in Control

We ontwikkelen in 2022 door naar een organisatie waar interne beheersing normaal is en van iedereen. Het is niet alleen een zaak van 'financiën', juristen of interne- en accountantscontroles. Zo gaan wij van interne controle naar interne beheersing. Wij passen hier het programma voor de interne beheersing op aan. Ook richten we de werkprocessen opnieuw in. Hierbij focussen we niet alleen op eenvoudige en efficiënte processen, maar ook op de risico's.

De uitrol van zaakgericht werken vindt plaats. Naast het technisch organiseren van zaakgericht werken, vraagt dit ook een verandering in cultuur en werkwijzen. Hier gaan we ons de komende tijd verder in ontwikkelen.

2.1.1 Beschikbaarheid controledocumentatie

De accountant merkte in zijn controlerapport op dat controledocumentatie niet direct voor handen was. Dit komt doordat zaken niet (direct) vindbaar waren in het elektronische archief van de gemeente Oirschot. In 2021 startten we met een structurele controle-opzet. Daarnaast is ook de Prestatie-Akkoord-Verklaring (PAV) geïntroduceerd zodat elke factuur een bewijsstuk van prestatie of levering bevat. Dit zal effect hebben in de accountantscontrole.

2.1.2 Informatieveiligheid

Dit jaar is eens te meer gebleken dat onze organisatie klein en erg kwetsbaar is. Samenwerking is meer dan ooit nodig. Daarnaast wordt ook informatiemanagement steeds belangrijker. Goede informatie-uitwisseling met ketenpartners is een randvoorwaarde voor een goede procesborging. In 2023 houdt de GRSK in zijn huidige vorm op te bestaan. De nieuwe samenwerkingsvorm heeft ongetwijfeld invloed op de inrichting van de informatiehuishouding.

Bewust omgaan met gegevens

Doordat er steeds meer informatie-uitwisseling plaatsvindt, is het noodzakelijk om de informatie-veiligheid en de privacy van al die gegevens te waarborgen. Dit vraagt veel van onze systemen en zeker ook van onze mensen. Het is belangrijk dat zij altijd bewust omgaan met gegevens die binnen de privacy van iemand vallen. In 2021 is er door de coronapandemie minder gelegenheid geweest om de bewustwording rondom (informatie)veiligheid de benodigde aandacht te geven. Juist nu we meer locatie en tijd ongebonden werken, is de aandacht hiervoor heel belangrijk. Dat is in 2022 dan ook een speerpunt.

Informatieveiligheidsplan

In 2021 stelden we, aan de hand van het vastgestelde informatieveiligheidsbeleid, een informatie-veiligheidsplan op. In 2022 wordt het plan geactualiseerd voor de jaren 2022 en 2023. Aan de hand van dit plan en de prioritering die uit de risicoanalyse komt, plannen we de benodigde acties voor de komende periode in.

Datagedreven werken

In 2023 houdt de GRSK in zijn huidige vorm op te bestaan. De nieuwe samenwerkingsvorm heeft ongetwijfeld invloed op de inrichting van de informatiehuishouding. Om beleidskeuzes beter te kunnen voorbereiden en onderbouwen, gaan we steeds meer datagedreven werken. Daarom hebben we ook de samenwerking met het CBS in de vorm van het Rural Data Centre verlengd. In 2022 gaan we daar ook resultaten zien.

2.1.3 Externe inhuur en rechtmatigheid

Externe inhuur blijft vanuit rechtmatigheidsoogpunt de aandacht vragen. In 2022 kijken we wederom kritisch naar het proces om de vastlegging en verantwoording verder aan te scherpen. Inhuur die we uit centrale budgetten betalen (reserve, ziektebudget e.d.), kennen een MT-besluit.

In de onderstaande tabellen zijn, zoals afgesproken in de Financiële verordening, de loonkosten en een aantal bedrijfsvoeringkosten gespecificeerd.

Tabel 1. Ontwikkeling loonkosten

Bedragen x € 1.000

Afdeling	Bezetting in fte's	2022	2023	2024	2025
Raad		289	297	305	313
Burgemeester	1,00	156	160	165	169
Wethouders	3,00	314	323	331	340
Totaal bestuur	**4,00**	**759**	**780**	**801**	**822**
Griffier	1,56	152	156	160	164
Managementteam	6,00	724	743	763	784
Sociale leefomgeving en externe dienstverlening	20,65	1.631	1.672	1.713	1.756
Ondernemen en ontwikkelen	15,36	1.733	1.769	1.805	1.843
Mobiliteit, beheer en realisatie (incl. buitendienst)	22,36	1.864	1.931	1.964	2.016
Bedrijfsvoering en Interne Dienstverlening	29,44	2.808	2.446	2.506	2.568
Totaal teams	**93,81**	**8.760**	**8.543**	**8.751**	**8.967**
Burgerlijke Stand		10	10	10	10
Totaal-generaal	99,37	9.681	9.489	9.722	9.963

Tabel 2. Diverse bedrijfsvoeringskosten

Bedragen x € 1.000

	2022	2023	2024	2024
Huisvestingskosten	382	379	376	374
Automatiseringskosten	1.702	1.683	1.646	1.653
Raad (excl. loonkosten)	39	39	39	39
Griffie (excl. Loonkosten)	2	2	2	2
Inhuur personeel van derden	1.133	1.046	869	592
Lokale rekenkamer	27	27	27	27
Accountantskosten	42	42	42	42

*NB: De belangrijkste posten voor het onderdeel inhuur personeel van derden zijn: structureel € 110k voor ziektevervanging, € 112k voor de WSD en € 349 voor DVO Kempenplus. Daarnaast incidenteel in 2022: € 37k voor WMO / Jeugdzorg, € 504 Actieplan Woningbouw.

E. Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn samenwerkingsverbanden waar de gemeenten zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Oirschot gaat samenwerkingsverbanden aan en onderhoudt de samenwerkingsverbanden met het oog op de Oirschotse en regionale belangen. We onderscheiden daarbij samenwerking met publiekrechtelijke organisaties (onderdeel 1) en privaatrechtelijke organisaties (onderdeel 2).

Paragraaf E geeft een overzicht van onze deelname in de verbonden partijen. Bij iedere verbonden partij gaan we in op zowel een aantal organisatorische als financiële zaken.

Planning en control verbonden partijen
Aan de hand van de (concept)begrotingen 2022 heeft ons college en de raad inzicht gekregen in de financiële situatie over 2022 van de verbonden partijen.

Wijzigingen en actualiteiten verbonden partijen

- *Bestuurlijke Toekomst:* in de raadsvergadering van oktober 2019 heeft de gemeenteraad, door middel van een principekeuze, de toekomstrichting voor het sociaal domein bepaald. Op basis van de resultaten van een vervolgonderzoek (uitkomsten nog niet bekend) wordt aan de gemeenteraad gevraagd om een definitieve keuze te maken over de bestuurlijke toekomst van het sociaal domein.
- *Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK):* in 2020 startte de GRSK met een onderzoek naar de toekomst van de GRSK onder de noemer “opnieuw verbinden”. Welke consequenties dit heeft voor de samenwerking en op welke termijn er iets verandert is op dit moment nog niet helder. In 2021 is een start gemaakt met een onderzoek voor de verschillende onderdelen te weten VTH, P&O, MD en Kempen Plus. Verdere uitwerking vindt in de loop 2021 plaats. Voor P&O zijn er een viertal scenario’s gemaakt. Ook voor de andere drie onderdelen werken we aan verdere concretisering. De bedoeling is dat in 2022 duidelijk wordt hoe we verder gaan met deze samenwerking en dat dit per 1 januari 2023 zijn beslag zal krijgen.

Overzicht

Publiekrechtelijke organisaties	Privaatrechtelijke organisaties
1.1 Metropoolregio Eindhoven (MRE)	2.1 Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)
1.2 GGD Zuidoost Brabant (GGD)	2.2 Stichting Visit Oirschot
1.3 Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO)	2.3 Regionaal Netwerk het Groene Woud
1.4 Werkvoorzieningsschap de Dommel (WSD)	2.4 NV Bank Nederlandse gemeenten
1.5 Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	2.5 Brabant Water NV
1.6 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (OD-ZOB)	2.6 Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.
	2.7 Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

Financiële uitgangspunten

- De vier grote verbonden partijen MRE, GGD, ODZOB en VRBZO hebben op eenduidige wijze de gegevens voor de begroting 2022 aangeleverd.
- Het begrote resultaat is per verbonden partij verschillend. In de meeste situaties is sprake van een nihil resultaat. De bijdragen van de deelnemende gemeenten vormt de sluitpost om te komen tot genoemd resultaat.

1.1 Metropoolregio Eindhoven		
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling / Openbaar belang	Een optimale ontwikkeling van het vestigingsklimaat voor inwoners en ondernemers in de regio Zuidoost Brabant. Het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 is de basis voor de bestuurlijke samenwerking van de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Visie, missie en ambitie zijn beschreven. Het Samenwerkingsakkoord geldt vier jaar en wordt ieder jaar met de opstelling van de begroting geactualiseerd.	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Hoofdthema's: - Economie programma 2 - Mobiliteit programma 4 - Energietransitie programma 3 - Transitie Landelijk Gebied programma 3	
Bijdrage opgave Oirschot	De Metropoolregio Eindhoven behelst een strategische overall visie voor de regio ten behoeve van de ontwikkeling van het vestigingsklimaat op de vier (nieuwe) hoofdthema's.	
(bedragen x € 1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 13.809	€13.309
Vreemd (lang) vermogen inclusief voorzieningen	€ 11.256, waarvan €4.673 voorzieningen	€10.590, Waarvan €4.475 voorzieningen
Totale lasten en resultaat (inclusief mutaties reserves) 2022	Totale lasten en baten € 14.634. Resultaat € 0.	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2022 is € 278.283,-. Dit bedrag wordt besteed voor de onderdelen: Regionale opgaven, Brainport Development, Stimuleringsfonds en Regionaal Historisch Centrum.	

1.2 GGD Zuidoost Brabant	
Vestigingsplaats	Eindhoven
Doelstelling / Openbaar belang	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke ge-zondheidszorg en de ambulancezorg.
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant
Bestuurlijke vertegenwoordiger	E. Langens
Programma / taakveld	Programma 1

Bijdrage opgave Oirschot	- Het namens Oirschot uitvoeren van onderdelen van de Wet Publieke Gezondheid, waaronder jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, monitoring en milieukundige advisering (zoals intensieve veehouderij in relatie tot gezondheid). - Medewerking geven aan de totstandkoming van een nieuw gezondheidsbeleid dat verankerd is in het transformatieplan sociaal domein. Hierbij kijken we naar de bredere rol die de GGD kan spelen binnen het sociale domein in het versterken van de eigen kracht van mensen en welzijn. - Uitvoeren van preventieve activiteiten uit ons gezondheidsbeleid (rondom speerpunten zoals overgewicht en sociale weerbaarheid). De GGD heeft een rol in de uitvoering van diverse preventieactiviteiten gericht op gezond en veilig opgroeien van jongeren (alcohol, drugs, overgewicht) waardoor zij actief mee kunnen blijven doen aan de samenleving.	
Bedragen x € 1.000	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 3.540	€ 3.755
Vreemd (lang) vermogen inclusief voorzieningen:	€ 2.508, Waarvan € 925 voorzieningen	€2.523, Waarvan €990 voorzieningen
Totale lasten en resultaat	Totale lasten € 64.040. Resultaat € 0.	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2022 is € 618.844,-. Dit bedrag wordt besteed aan de onderdelen: Algemene bijdrage en Pubercontact.	

1.3 Veiligheidsregio Brabant Zuidoost		
Vestigingsplaats	Eindhoven	
Doelstelling / Openbaar belang	1. Ontwikkelen van een samenwerkingsverband van politie, brandweer, GHOR (GGD) RAV, 21 regiogemeenten en Defensie, gericht op basis brandweerzorg en rampenbestrijding/ crisisbeheersing.	
	2. Uitvoering van de Wet veiligheidsregio's: a. inventariseren risico's branden, rampen en crises; b. adviseren bevoegd gezag over risico's branden, rampen en crises in aangewezen gevallen en via beleid bepaalde gelegenheden; c. adviseren college van B&W; d. voorbereiden bestrijding branden en organiseren rampenbestrijding/crisis-beheersing; e. instellen/ in standhouden brandweer; f. instellen/in standhouden GHOR; g. voorzien meldkamerfunctie; h. aanschaf/beheer gemeenschappelijk materieel; i. inrichten/beheren informatievoorziening. 3. Bestrijding infectieziekten (A-ziekten). 4. Uitvoeren Regionale Ambulance Voorziening (RAV).	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Taken op het terrein van brandweerzorg, gemeenschappelijke meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, ambulancezorg, rampenbestrijding en crisis-beheersing.	
Bedragen x € 1.000	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€4.773	€2.218
Vreemd (lang) vermogen inclusief voorzieningen:	€ 24.055, Waarvan €702 voorzieningen	€ 24.131, Waarvan €3.128 voorzieningen
Totale lasten en resultaat	Totale lasten en baten € 51.987. Resultaat € 0.	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2022 is € 1.023.804,-. Dit bedrag wordt besteed aan de onderdelen: Algemene bijdrage, Gemeentelijke rampenbestrijding, Bijdrage bevolkingszorg, Piketregeling bevolkingszorg (oranjekolom).	

1.4 Werkvoorzieningsschap de Dommel		
Vestigingsplaats	Boxtel	
Doelstelling / Openbaar belang	Het matchen, inzetten en ontwikkelen van zoveel mogelijk mensen die behoren tot de Participatiewet.	
Deelnemers	11 gemeenten tussen 's-Hertogenbosch - Tilburg – Eindhoven	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	E. Langens	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Begeleiden van mensen met een arbeidshandicap die hulp nodig hebben bij het vinden en behouden van werk.	
Bedragen x 1.000	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen:	€ 10.064	€ 9.949
Vreemd (lang) vermogen inclusief voorzieningen:	€ 111	€ 101
Totale lasten en resultaat	Totale lasten € 60.415. Resultaat € 115	
Financieel belang	Uit eigen middelen betalen we € 15.315,- voor algemene bestuurskosten. Daarnaast betalen we van de ontvangen rijksbijdrage voor participatie € 2,245 miljoen door aan de WSD.	

1.5 GR Samenwerking Kempengemeenten		
Vestigingsplaats	Reusel	
Doelstelling / Openbaar belang	Het bevorderen van een duurzame, robuuste samenwerking, door het behartigen van de gemeenschappelijke belangen, het vergroten van het gemeenschappelijke kennisniveau en het inspelen op bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen die de bestuurskracht van de individuele gemeenten zullen beïnvloeden. De taakvelden ISD, P&O, SSC, Jeugd en VTH maken deel uit van de GRSK.	
Deelnemers	Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel – de Mierden	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	J. Keijzers-Verschelling	
Programma / taakveld	Hoofdthema's: - ISD programma 1 - SSC programma overhead - VTH programma 3 - P&O programma overhead	
Bijdrage opgave Oirschot	Efficiënte en minder kwetsbare bedrijfsvoering bij Sociale Zaken; Personeel en Organisatie; ICT; Vergunningen Toezicht en Handhaving. De Kempen-commissie zorgt voor afstemming van besluitvorming op gebied van recreatie, governance, duurzaamheid en afval.	
Bedragen x € 1.000	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen:	Begin 2021 nihil, eind 2021 nihil	
Vreemd (lang) vermogen inclusief voorzieningen	Begin 2021 nihil, eind 2021 nihil	
Totale lasten en resultaat	Totale lasten en baten € 22.262, resultaat € 0.	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2022 is € 3.578.930,-. De bijdrage is besteed aan: P&O, SSC, VTH, WMO-jeugd en staf van de SK.	

1.6 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant	
Vestigingsplaats	Eindhoven
Doelstelling / Openbaar belang	ODZOB voert voor de aangesloten gemeenten en provincie wettelijke en niet-wettelijke taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), incl. verwante activiteiten, zoals specialistisch advies en beleid, indien deelnemers dat vragen.
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant
Bestuurlijke vertegenwoordiger	A. van Beek
Programma / taakveld	Programma 3
Bijdrage opgave Oirschot	Oirschot neemt zowel VTH-basistaken (verplicht) af als verzoektaken. ODZOB levert een bijdrage aan de uitvoering van ons milieu- en vergunningenbeleid, de handhaving daarvan, een duurzame leefomgeving, het intrekken van lege vergunningen en de duurzame ontwikkeling van de intensieve veehouderij.
Vermogenspositie	Eigen vermogen: Begin 2021 € 1,890 miljoen, eind 2021 € 1,890 miljoen Vreemd (lang) vermogen inclusief voorzieningen: Begin 2021 nihil, eind 2021 nihil.
Resultaat	Totale lasten en baten € 22,605 miljoen. Resultaat € 0.
Financieel belang	Totale bijdrage over 2021 is € 261.397,-. De bijdrage is besteed aan de volgende onderdelen: Landelijke basistaken, Verzoektaken, Collectieve taken en ROK milieutoezicht.

2.1 Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant		
Vestigingsplaats	Oirschot	
Doelstelling / Openbaar belang	Voor deelnemende gemeenten het gezamenlijke inkoop- en aanbestedingsbeleid uitvoeren, begeleiden en adviseren. Daarnaast zorgt BIZOB voor voordelen op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied.	
Deelnemers	18 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	E. Langens	
Programma / taakveld	Programma overhead	
Bijdrage opgave Oirschot	BIZOB verzorgt methoden voor inkopen en aanbestedingen om naleving van wet- en regelgeving te borgen en BIZOB verzorgt een doelmatige en integere inkoop.	
Bedragen x €1.000	01-01-2020	31-12-2020
Eigen vermogen:	€ 868	€ 975
Vreemd (lang) vermogen:	Niet van toepassing. BIZOB heeft geen voorzieningen en geen langlopende geldleningen	
Totale lasten en resultaat	Totale lasten € 4.172. Totale baten € 4.472. Positief resultaat (voor bestemming) €300.	
Financieel belang	In de begroting zijn we uitgegaan van een bijdrage van € 90.260,-.	

2.2 Stichting Visit Oirschot	
Vestigingsplaats	Oirschot
Doelstelling / Openbaar belang	De Stichting is verantwoordelijk voor de marketing van Oirschot. Denk daarbij aan het organiseren van passende evenementen, goede bereikbaarheid, voorkomen van leegstand in het centrum en promotie van de gemeente.
Deelnemers	De Stichting kent een bestuur en geen deelnemers
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. Machielsen
Programma / taakveld	Programma 2

Bijdrage opgave Oirschot	Promotie gemeente Oirschot bij bezoeker, toerist en (potentiële) bewoners met alle informatie over de gemeente en de omgeving.	
	01-01-2020	31-12-2020
Eigen vermogen :	€ 85.868	€ 148.514
Vreemd vermogen:	Niet van toepassing. Visit Oirschot heeft geen voorzieningen of langlopende geldleningen	
Resultaat	€ 62.646 positief	
Financieel belang	Totale bijdrage over 2020 is € 144.292,-. Dit bedrag bestaat € 102.500 subsidie en €41.792 doorbetaling toeristenbelasting.	

2.3 Regionaal Netwerk het Groene Woud		
Vestigingsplaats	Liempde	
Doelstelling / Openbaar belang	Realiseren visie en uitvoeringsprogramma van de Streekraad Het Groene Woud & de Meijerij	
Deelnemers	Stichting Streekhuis Het Groene Woud: dertien gemeenten, provincie, twee waterschappen, drie terreinbeheerders, ZLTO, Stichting Streekfonds Het Groene Woud en Coöperatie Het Groene Woud.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. Machielsen	
Programma / taakveld	Programma 4	
Bijdrage opgave Oirschot	Versterking van het landschap door te investeren in het landschap, stimulering groene economie en het bieden van ruimte aan ondernemers. Realisatie en (co)financiering van projecten uit het programma Vitaal Landelijk Gebied in het Groene Woud.	
	01-01-2020	31-12-2020
Eigen vermogen:	- € 72.678	€ 43.240
Vreemd vermogen:	Niet van toepassing	
Resultaat	€ 115.918	
Financieel belang	Onze jaarlijkse bijdrage van € 5.368,- is vanaf 2021 opgegaan in een bijdrage voor het nationaal park van Gogh. Deze laatste bijdrage is € 12.500 voor de jaren 2021 t/m 2023. Van Gogh nationaal park is formeel opgericht per 31 december 2020	

2.4 NV Bank Nederlandse gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag	
Doelstelling / Openbaar belang	De bank van en voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang. Zij draagt door financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten voor de gemeente en haar inwoners.	
Deelnemers	De aandelen zijn in handen van het Rijk, gemeenten en provincie. Het rijk heeft 50% van de aandelen en de overige 50% is voor de gemeenten en provincies. Oirschot bezit 8.775 aandelen.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	A. van Beek	
Programma / taakveld	Programma algemene dekkingsmiddelen	
Bijdrage opgave Oirschot	Geen direct individualiseerbare bijdrage	
Bedragen x € 1.000	01-01-2020	31-12-2020
Eigen vermogen:	€ 4.887	€ 5.097
Vreemd vermogen :	€ 144.791	€ 155.264
Resultaat	Resultaat over 2020 is een winst van € 221 miljoen	

Financieel belang	De gemeente bezit 8.775 aandelen. In de begroting 2022 gaan we uit van een dividenduitkering van € 1,81 per aandeel. De gevolgen van de coronacrisis kunnen nog van invloed zijn op het werkelijke dividend. BNG doet traditiegetrouw geen enkele voorspelling over toekomstig resultaat. Het is denkbaar dat mede als gevolg van de coronacrisis er extra afwaarderingen plaatsvinden.

2.5 Brabant Water NV		
Vestigingsplaats	Den Bosch	
Doelstelling / Openbaar belang	Brabant Water levert water uit de beste bronnen. Ze doen er alles aan om dat ook voor de toekomst veilig te stellen. Daarom zorgen ze goed voor de waterwingebieden. Brabant Water levert producten en diensten op een hoog niveau aan. Klantgericht, kostenbewust, met moderne techniek en actieve zorg voor de omgeving. In samenspel met anderen levert Brabant Water een herkenbare bijdrage aan de maatschappelijk waarde van water in al zijn facetten. Brabant Water ziet zijn medewerkers als belangrijke ambassadeurs in een wereld om water.	
Deelnemers	Provincie Noord Brabant 30% aandelen en de overige 70% is in handen van de gemeenten. In totaal zijn 10 miljoen aandelen x 0,10 EUR uitgegeven waarop 27,79595 % is volgestort.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	E. Langens	
Programma / taakveld	Programma algemene dekkingsmiddelen	
Bijdrage opgave Oirschot	Geen direct individualiseerbare bijdrage	
Bedragen x €1.000	01-01-2020	31-12-2020
Eigen vermogen	€ 665.384	€ 674.183
Vreemd vermogen	€ 410.382, waarvan € 176.470 voorzieningen	€ 456.355, Waarvan € 201.013 voorzieningen
Resultaat	Over 2020 is een positief resultaat van € 8.913 behaald	
Financieel belang	De gemeente bezit 15.440 aandelen x € 0,10 = € 1.544,- Brabant Water keert geen dividend uit, de winst wordt gebruikt voor versterking van het eigen vermogen.	

2.6 Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.		
Vestigingsplaats	Heeze	
Doelstelling / Openbaar belang	De Bosgroep is een onafhankelijke organisatie van en voor eigenaren van bos- en natuurgebieden. De Bosgroep adviseert en ondersteunt de leden bij het duurzaam ontwikkelen, beheren in stand houden van bos en natuur. De Bosgroep stimuleert samenwerking tussen leden en organiseert activiteiten om kennis te delen met eigenaren, beheerders en andere betrokken partijen.	
Deelnemers	Particuliere landgoed eigenaren en gemeenten	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	E. Langens	
Programma / taakveld	Programma 4	
Bijdrage opgave Oirschot	Duurzaam bos- en natuurbeheer	
Bedragen x € 1.000	01-01-2020	31-12-2020
Eigen vermogen:	€ 977	€ 1.038
Vreemd vermogen :	€1.500	€ 1.500
Resultaat	Over 2020 is per saldo een winst van € 61 behaald	
Financieel belang	Bosgroep voert voor ons werkzaamheden uit waarvoor jaarlijks een apart jaarverslag wordt vervaardigd	

2.7 Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost		
Vestigingsplaats	Helmond	
Doelstelling / Openbaar belang	Het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is er voor complexe probleemsituaties waar dwang, vaak gecombineerd met zorg, gewenst is. Indien nodig neemt het Veiligheidshuis de regie tijdelijk op zich, maar het Veiligheidshuis kan ook aansluiten bij een lokaal casusoverleg.	
Deelnemers	21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant en er wordt samengewerkt met zorg- en veiligheidspartners.	
Bestuurlijke vertegenwoordiger	E. Langens	
Programma / taakveld	Programma 1	
Bijdrage opgave Oirschot	Aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's jeugd, veelplegers, nazorg, ex-gedetineerden, relationeel geweld en overlast en verslaving.	
	01-01-2020	31-12-2020
Eigen vermogen:	€ 110.446	€ 90.902
Vreemd vermogen:	Niet van toepassing. Het veiligheidshuis heeft geen voorzieningen en geen langlopende geldleningen	
Resultaat	Totale lasten over 2020 zijn € 900.238,- Totale baten over 2020 zijn € 880.694,- Over 2020 is een negatief resultaat behaald van € 19.544,-	
Financieel belang	In de begroting is een jaarlijkse bijdrage van € 4.236,- opgenomen	

F. Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de totale inkomsten binnen de gemeentelijke begroting. De paragraaf lokale heffingen, conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV), biedt een overzicht van het beleid voor de lokale lasten. Deze paragraaf lokale heffingen bestaat uit:

- Geraamde opbrengsten;
- Beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- De lokale lastendruk;
- Kwijtscheldingsbeleid.

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën, namelijk belastingen en rechten. Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. lokale belastingen, o.a. de OZB en toeristenbelasting, zijn bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Heffingen zijn rechten, tarieven en leges.
De gemeente krijgt (maximaal) de kosten vergoed die ze zelf maakt. De totale opbrengst van deze heffingen mag niet meer zijn dan de totale kosten. De gemeenteraad bepaalt, door het vaststellen van de belastingverordeningen, welke belastingen de gemeente heft en welke heffingsmaatstaven en tarieven we hanteren.

Opbrengsten

Onderstaande tabel geeft over de jaren 2019 t/m 2025 een beeld van de opbrengsten van de verschillende belastingen en rechten zoals die nu in de begroting zijn verwerkt.

Tabel 1. Opbrengsten belastingen en rechten 2019 t/m 2025

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Onroerende zaakbelastingen	6.342	6.883	7.125	7.250	7.376	7.506	7.637
Rioolheffing	1.531	1.505	1.582	1.662	1.747	1.868	1.999
Afvalstoffenheffing	1.275	1.307	1.386	1.512	1.532	1.566	1.584
Diverse leges	457	278	377	319	287	475	464
Leges omgevingsvergunning	510	465	369	369	369	369	369
Forensenbelasting	28	57	54	55	55	55	55
Toeristenbelasting	299	252	350	363	368	368	368
Reclamebelasting	43	43	47	47	47	47	47
Totaal	**10.486**	**10.789**	**11.291**	**11.577**	**11.781**	**12.255**	**12.524**
% stijging / daling tov vorig jaar	-1,71%	2,90%	4,65%	2,53%	1,77%	4,02%	2,20%

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Ter voorbereiding op de begroting 2022 is door de raad in juni een kadernota vastgesteld. Op basis daarvan is de begroting opgesteld. Ons college heeft voor de ontwikkeling van de lokale lasten de volgende financieel – technische uitgangspunten gehanteerd:

a. Afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn maximaal 100% kostendekkend.
b. OZB wordt jaarlijks verhoogd met het percentage van de prijsontwikkeling van het BBP uit de meicirculaire van het jaar ervoor. Bij het bepalen van de tarieven houden we rekening met de gevolgen van de hertaxaties. Dit percentage is becijferd op 1,6%.
c. De forensenbelasting, de toeristenbelasting, de leges en de tarieven die opgenomen zijn in de algemene tarievenverordening worden jaarlijkse verhoogd met het percentage van de prijsontwikkeling van het BBP uit de meicirculaire van het jaar ervoor. Dit percentage is becijferd op 1,6%.
d. De tarieven voor de reclamebelasting blijven ongewijzigd. Met een eventuele invoering van een Ondernemersfonds wordt nog geen rekening gehouden.

Voorlopige tarieven en opbrengsten/behandeling belastingverordeningen

Door personele omstandigheden is het niet mogelijk geweest om tijdig voor het afronden van deze begroting alle financieel – technische uitgangspunten te verwerken in de nieuwe tarieven en opbrengsten. Bij een aantal belastingsoorten is sprake van voorlopige tarieven en voorlopige opbrengsten. In december leggen wij alle belastingverordeningen aan uw raad voor ter besluitvorming. Dan leggen we ook de definitieve tarieven voor. Deze kunnen in een aantal situaties afwijken van de voorlopige tarieven die genoemd zijn in deze paragraaf. Datzelfde geldt voor de raming van de opbrengsten. De financiële gevolgen daarvan nemen we dan mee in een begrotingswijziging.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen

Onroerende Zaak Belastingen

De heffingsgrondslag voor de onroerende zaakbelastingen is de waarde zoals die in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken jaarlijks wordt vastgesteld. Er zijn twee onroerende Zaakbelastingen, namelijk de gebruikersbelasting voor niet-woningen en de eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen.

Voor de OZB-opbrengst verhogen we het bestaande areaal per 1 januari van het voorgaand jaar met het inflatiepercentage van 1,60%. Daar tellen we de OZB-opbrengst voor nieuw toegevoegd areaal (nieuwbouw en uitbreiding) bij op. Deze OZB-opbrengst voor nieuw areaal wordt berekend op basis van de geschatte economische waarde per 1 januari van het voorgaande jaar, tegen het tarief van voorgaande jaar vermeerderd met de vastgestelde indexatie. Daarnaast houden we rekening met de waardeontwikkeling tussen 1 januari 2021 en 1 januari 2022. Bij de woningen verwachten we een voorlopige stijging van 10%. Bij de niet–woningen 0%. Deze cijfers baseren wij op de informatie die we medio augustus ontvingen van ons taxatiebureau. De definitieve percentages berekenen we in het najaar. De marktontwikkeling heeft geen effect op de uiteindelijke OZB-opbrengsten. In de tarieven houden we namelijk rekening met waardestijging dan wel waardedaling.

Tabel 2. Tarieven onroerende - zaakbelastingen 2022 en 2021
De voorlopige tarieven over 2022 en 2021 zien er als volgt uit:

Soort belasting	Tarief 2022	Tarief 2021
Eigenaren woningen	0,1160%	0,1256%
Eigenaren niet-woningen	0,2809%	0,2765%
Gebruikers niet woningen	0,2258%	0,2222%

Rioolheffing
Rioolheffing is een bestemmingsheffing om kosten voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater te verhalen. Artikel 228a Gemeentewet maakt een onderscheid tussen de waterketen (afvoer afvalwater) en het watersysteem (hemelwater en grondwater). Vorig jaar is het nieuwe PWR (programma water en riolering) als onderdeel van het IMBK (Integraal Maatschappelijk Beheer Kader) vastgesteld. Voor 2022 is gerekend met een tariefverhoging van 3,75%. In de jaren daarna is sprake van een lagere tariefverhoging (2,75% voor de jaren 2023 t/m 2039, 1% voor het jaar 2040 en 0,50% voor de jaren 2041 t/m 2058).

Voor de rioolheffing zijn de gebruikers van zowel woningen als bedrijfspanden belastingplichtig. De gemeente Oirschot kent geen rioolheffing voor eigenaren, alle lasten van de riolering worden doorberekend aan de gebruiker.

Uitgangspunt voor de rioolheffing is 100% kostendekking. Voor 2022 verwachten we een iets hoger dekkingspercentage, namelijk 108%. Zie tabel 3.

Tabel 3 Berekening kostendekkingspercentage rioolheffing

Berekening kostendekkendheid	Bedragen x € 1.000		
Rioolheffing			
Kosten taakvelden riolering inclusief rente	€ 1.136		
Inkomsten taakvelden exclusief rioolheffing	€ -		
Netto kosten taakvelden		€ 1.136	
Toe te rekenen kosten:			
Overhead inclusief rente	€ 173		
Omzetbelasting	€ 227		
Totaal toe te rekenen kosten		€ 400	
Totale kosten taakveld 7.2 riolering			€ 1.536
Opbrengst rioolheffing			€ -1.662
Overdekking in €			€ 126
Dekkingspercentage			108%

Het overschot van € 125.778 voegen we toe aan de voorziening riolering. De geraamde stand van de voorziening per 31 december 2022, inclusief deze toevoeging, is € 1.266.463. De voorziening heeft tot doel om (grote) schommelingen in de tarieven te egaliseren.

De rioolheffing kent vier tarieven. Het tarief is afhankelijk van het aantal m^3 waterverbruikt:

Tabel 4. Tarieven rioolheffing 2022 en 2021

Waterverbruik	Tarief 2022	Tarief 2021
tot 101 m^3	€ 137,04	€ 132,12
101m^3-251 m^3	€ 204,00	€ 196,68
251m^3-501m^3	€ 405,96	€ 391,32
501m^3 of meer	€ 819,36	€ 789,72

Het bedrag van de aanslag baseren we op het waterverbruik. Achtergrond van deze keuze is het principe “de vervuiler betaalt”. Meer afvoer van water via de riolering betekent ook hogere kosten voor de gemeente. Vanuit efficiency-oogpunt is gekozen voor een viertal categorieën.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing voor het verhalen van de kosten van de afvalinzameling en verwerking. Bij de uitvoering werken we nauw samen met de andere Kempengemeenten. We hanteren als uitgangspunten “de vervuiler betaalt” en “afval is een grondstof die waarde heeft”. De afvalstoffenheffing wordt uitsluitend in rekening gebracht bij de gebruikers van woningen waar periodiek huishoudelijk afval opgehaald wordt. Bedrijven moeten zelf een contract afsluiten. De gemeente is niet belast met het ophalen/afvoeren van bedrijfsafval.

Ook voor afval geldt als uitgangspunt 100% kostendekking. Voor 2022 verwachten we een klein overschot. Zie tabel 5.

Tabel 5 Berekening kostendekkingspercentage afvalstoffenheffing

Berekening kostendekkendheid	Bedragen x € 1.000		
Afvalstoffenheffing			
Kosten taakveld huishoudelijk afval inclusief rente	€ 1.544		
Inkomsten taakveld exclusief afvalstoffenheffing	€ -374		
Netto kosten taakveld		€ 1.170	
Toe te rekenen kosten:			
Overhead inclusief rente	€ 31		
Fictieve omzetbelasting	€ 307		
Totaal toe te rekenen kosten		€ 338	
Totale kosten taakveld 7.3 huishoudelijk afval			€ 1.508
Opbrengst afvalstoffenheffing			€ - 1.512
Overdekking in €		€ 4	
Dekkingspercentage			100%

Het overschot van € 4.351 is onttrokken uit de voorziening afvalstoffenheffing. De stand van de voorziening per 31 december 2022, inclusief deze onttrekking, is € 87.800. Net zoals bij de rioolheffing heeft ook deze voorziening tot doel om (grote) schommelingen in de tarieven te voorkomen.

De afvalstoffenheffing kent een vast recht dat voor ieder adres hetzelfde is, met daarnaast variabele tarieven per “groene” (GFT) en “grijze” (restafval) container. Zie tabel 6 hieronder.

Tabel 6. Tarieven afvalstoffenheffing 2022 en 2021

tarieven afval	tarief 2022	tarief 2021
vast recht per jaar	€ 76,92	€ 79,32
variabel per lediging:		
gft 25 liter	€ 1,39	€ 1,34
gft 140 liter	€ 2,08	€ 2,00
gft 240 liter	€ 2,67	€ 2,57
restafval 25 liter	€ 8,27	€ 7,95
restafval 40 liter	€ 10,36	€ 9,96
restafval 140 liter	€ 18,65	€ 17,93
restafval 240 liter	€ 29,01	€ 27,89
verzamelcontainers		
eenpersoonshuishouden	€ 130,28	€ 128,04
meerpersoonshuishouden	€ 260,56	€ 256,08

Secretarieleges/leges omgevingsvergunning
Leges worden in rekening gebracht bij degene die een dienst vraagt aan de gemeente of een aanvraag voor een vergunning indient. De meeste tarieven worden ten opzichte van 2022 verhoogd met 1,60%. Zoals uit tabel 7 blijkt is bij het onderdeel persoonsdocumenten sprake van afwijkende schommelingen. Dit houdt verband met de geldigheidsduur van paspoorten en rijbewijzen. Uitgaande van een vervanging na tien jaar is het aantal te verwachten aanvragen per jaar berekend.

Invoering Omgevingswet
Volgens de huidige planning wordt per 1 juli 2022 de Omgevingswet ingevoerd. Dat heeft ook gevolgen voor de legesheffing voor bestemmingsplannen en omgevingsvergunning. De impact is nog niet bekend. De komende periode wordt aan dat aspect binnen het project invoering Omgevingswet de nodige aandacht besteed. Vooruitlopende op deze nieuwe wet zijn de ramingen voor 2022 en volgende jaren gelijk gehouden aan die van 2021. De tarieven voor de leges, ook voor bestemmingsplannen en omgevingsvergunning worden wel met 1,6% verhoogd.

In tabel 7 is een onderverdeling van de secretarieleges opgenomen

Tabel 7. Opbrengst diverse leges 2019 t/m 2025

Omschrijving Bedragen x € 1.000	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
burgerlijke stand	34	26	36	43	43	43	43
basisreg personen	7	8	3	3	3	3	3
persoonsdocumenten	178	145	189	124	92	280	269
naturalisatie	19	12	1	1	1	1	1
verklaring omtrent gedrag	6	4	7	7	7	7	7
bedrijfsvoeringskosten	5	7	2	2	2	2	2
APV 16	11	12	12	12	12	12	12
verhardingen	36	-73	14	14	14	14	14
parkeermaatregelen	1	4	0	0	0	0	0
kinderdagverblijven	2	2	0	0	0	0	0
collectief vervoer (ISD)	0	2	0	0	0	0	0
inrichtingenbeheer	0	0	2	2	2	2	2
geluid	0	0	0	0	0	0	0
bestemmingsplannen	154	130	111	111	111	111	111
ov volkshuisvesting	0	0	0	0	0	0	0
totaal overige leges	**457**	**278**	**377**	**319**	**287**	**475**	**464**

Forensenbelasting
Deze belasting wordt in rekening gebracht bij eigenaren van woningen die niet in Oirschot wonen, maar daar wel voor zichzelf (en hun gezin) minimaal negentig dagen per jaar een woning ter beschikking hebben. Vrij vertaald gaat het hier om een tweede woningen die niet (bijna) permanent verhuurd is.

Het tarief wordt – evenals bij de OZB – uitgedrukt in een percentage. De aanslag komt tot stand door vermenigvuldiging van dat percentage met de WOZ-waarde. Het tarief voor 2022 is 0,3337% (vorig jaar 0,3613%). Voor woningen verwachten we een gemiddelde waardestijging van 10%. Evenals bij de OZB is ons streven om – behoudens de trendmatige verhoging met 1,6% - geen meeropbrengst te genereren door de waardestijging in de WOZ-waarde.

Toeristenbelasting
De toeristenbelasting wordt geheven van personen, organisaties of bedrijven die aan natuurlijke personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Oirschot de mogelijkheid bieden voor overnachting. Deze hebben wettelijk de mogelijkheid om die belasting door te berekenen aan hun huurders. Soms is de toeristenbelasting begrepen in de totale overnachtingsprijs. Vaak wordt het bedrag van de belasting afzonderlijk in beeld gebracht. Oirschot kent geen toeristenbelasting voor dagtoerisme. Deze belasting wordt jaarlijks trendmatig verhoogd, voor 2022 met 1,6%. Het tarief is een vast bedrag per persoon per overnachting. Vanaf 2021 kennen we in Oirschot drie tarieven, afhankelijk van het type locatie waar overnacht wordt. Zie onderstaande tabel 8

Tabel 8 tarieven toeristenbelasting 2022 en 2021

Overnachting	Tarief 2022	Tarief 2021
Groepsaccommodatie	€ 1,62	€ 1,60
Camping / camperplaats	€ 1,72	€ 1,70
Overige accommodaties	€ 2,03	€ 2,00

Reclamebelasting
Deze belasting kennen we sinds 2013 en voert de gemeente uit ten behoeve van Visit Oirschot. De opbrengst betalen we – onder aftrek van een bedrag voor perceptiekosten - door aan genoemde stichting die mede met deze gelden haar jaarprogramma kan uitvoeren. Belastingplichtig zijn de gebruikers van panden in het centrum van Oirschot de een zichtbare reclame-uiting hebben. Het gebied is afgebakend op een kaart die onderdeel is van de vastgestelde belastingverordening.

Het tarief is een percentage van de WOZ-waarde met een minimum en een maximum bedrag van de aanslag. Voor 2022 gelden dezelfde tarieven als voorgaande jaren: 1,45% van de WOZ-waarde, met een minimum bedrag van € 375,- en een maximum bedrag van € 775,-.

Lokale lastendruk
Bij het berekenen van de lastendruk wordt uitgegaan van de drie belastingen die (nagenoeg) iedere burger betaalt. Dat zijn de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Daarnaast wordt een onderscheid gemaakt tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens. Tot slot maken we nog een verdeling tussen eigenaren en gebruikers. Dit alles leidt tot vier categorieën waarvoor de lastendruk is berekend. Onderstaande tabellen bevatten de resultaten van de verschillende berekeningen.

Tabel 9 Gemiddelde lastendruk 2022 en vergelijking met 2021

Belasting 2022	Eigenaar Eenpersoon	Eigenaar Meerpersoons	Huurder Eenpersoon	Huurder Meerpersoons
OZB	€ 467,00	€ 467,00	€ -	€ -
Afvalstoffenheffing	€ 182,65	€ 182,65	€ 182,65	€ 182,65
Rioolheffing	€ 137,04	€ 204,00	€ 137,04	€ 204,00
Totaal	**€ 786,69**	**€ 853,65**	**€ 319,69**	**€ 386,65**

Belasting 2021	Eigenaar Eenpersoon	Eigenaar Meerpersoons	Huurder Eenpersoon	Huurder Meerpersoons
OZB	€ 460,00	€ 460,00	€ -	€ -
Afvalstoffenheffing	€ 180,97	€ 180,97	€ 180,97	€ 180,97
Rioolheffing	€ 132,12	€ 196,68	€ 132,12	€ 196,68
Totaal	**€ 773,09**	**€ 837,65**	**€ 313,09**	**€ 377,65**

Tabel 10 Verschillen in euro's en percentage gemiddelde lastendruk 2022 en vergelijking met 2021

Verschillen	Eigenaar Eenpersoon	Eigenaar Meerpersoons	Huurder Eenpersoon	Huurder Meerpersoons
Verschil in euro's				
OZB	€ 7,00	€ 7,00	€ -	€ -
Afvalstoffenheffing	€ 1,68	€ 1,68	€ 1,68	€ 1,68
Rioolheffing	€ 4,92	€ 7,32	€ 4,92	€ 7,32
Totaal	**€ 13,60**	**€ 16,00**	**€ 6,60**	**€ 9,00**
Verschil in euro's				
OZB	1,60%	1,75%		
Afvalstoffenheffing	0,93%	0,93%	0,93%	0,93%
Rioolheffing	3,72%	3,72%	3,72%	3,72%
Totaal	**1,76%**	**1,91%**	**2,11%**	**2,38%**

Uitgangspunten:

- OZB : waarde woning 2022 € 403.095 ; 2021 € 366.450.
- Afvalstoffenheffing (voorlopig tarief):
  Vast recht op jaarbasis 2022 € 76,92 en 2021 € 79,32, geldt voor alle types huishouden
  Variabele tarieven, gelden voor alle huishoudens:
  5 ledigingen GFT 140 liter container, tarief per lediging 2022 € 2,08 en 2020 € 2,00
  5 ledigingen restafval 140 liter container, tarief per lediging 2022 € 18,65 ; 2021 € 17,93

- Rioolheffing (voorlopig tarief)
  Eenpersoonshuishouden (waterverbruik beneden 101 m^3 , tarief op jaarbasis)
  voor het jaar 2022 € 137,04 en voor 2021 € 132,12.
  Meerpersoonshuishouden (waterverbruik tussen 101 en 251 m^3 , tarief op jaarbasis)
  voor het jaar 2022 € 204,00 en voor het jaar 2021 € 196,68

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Oirschot kent de mogelijkheid om kwijtschelding aan te vragen voor de afvalstoffenheffing (uitsluitend het vast recht), de rioolheffing en de onroerende – zaakbelastingen. Voor het beoordelen van verzoeken volgen wij de rijksregeling. De procedure kent zowel een inkomenstoets als een vermogenstoets. Kwijtschelding is bedoeld voor natuurlijke personen.

Tabel 11 Uitgaven kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2019 t/m 2025

Jaar	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Aantal toekenningen	51	45	40	40	40	40	40
Bedrag afvalstoffenheffing	€ 3.918	€ 4.238	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Bedrag rioolheffing	€ 7.631	€ 8.688	€ 4.800	€ 4.800	€ 4.800	€ 4.800	€ 4.800
Totaal bedrag	**€ 11.549**	**€ 12.926**	**€ 7.800**	**€ 7.800**	**€ 7.800**	**€ 7.800**	**€ 7.800**

De kosten voor kwijtschelding maken deel uit van de totale kosten van de betreffende heffing.

G. Grondbeleid

In artikel 16 van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is vastgelegd dat de paragraaf betreffende het grondbeleid ten minste de volgende aspecten behandeld:

a. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting.
b. Een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert.
c. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie.
d. Een onderbouwing van de geraamde winstneming.
e. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

A. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting

Bezien vanuit het grondbeleid zijn twee programma's relevant, te weten:

1. Programma 2 ondernemen, voor de complexen waar bedrijventerreinen worden gerealiseerd.
2. Programma 3 ruimtelijke leefomgeving, voor de complexen waar woningbouw wordt gerealiseerd.

Bij de essentie van programma 2 wordt genoemd:
leefbare wijken, buurten en dorpen. Dit wordt gebundeld in het actieplan wonen en het landschaps-kwaliteitsplan (ontwikkellijn 2 van het Beleidsprogramma van de raad 2018-2022).

De ambitie die hier uit volgt is:
Het bieden van voldoende ruimte voor bedrijvigheid en ondernemen en inzetten op sterke, toekomstgerichte werklocaties. Het behoud van voldoende werkgelegenheid. Het realiseren van bedrijventerreinen, waaronder Westfields (III) en De Scheper, draagt bij aan het realiseren van deze ambitie. Voor Westfields III is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Voor de verdere uitbreiding van De Scheper wordt nu een voorstel voor uw raad voorbereid.

Bij de essentie van programma 3 wordt genoemd:
leefbare wijken, buurten en dorpen. Dit wordt gebundeld in het actieplan wonen (ontwikkellijn 2 van het Beleidsprogramma van de raad 2018-2022).

De ambities die hier uit volgen zijn:

- Nieuwe woningen in alle kernen vooral voor starters, ouderen en de combinatie woonzorg, zowel particuliere als sociale woningbouw en actueel houden van de inventarisatie van woningbehoefte.
- Behoud van voorzieningen in kleine kernen.

Vanuit de grondexploitatie dragen wij bij aan de realisatie van nieuwe woningen in de kern Oirschot (Veld 7/Moorland-West en Eindhovensedijk-De Kemmer).

B. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente Oirschot het grondbeleid uitvoert

De twee belangrijkste vormen van grondbeleid zijn actieve grondpolitiek en passieve/faciliterende grondpolitiek. Beide varianten kennen voor-, maar ook nadelen.

Actieve grondpolitiek. Bij deze variant koopt de gemeente zelf gronden aan, maakt de gronden bouwrijp en woonrijp en verkoopt deze gronden als bouwgrond. Een overschot komt ten goede aan de gemeente, maar als sprake is van een tekort komt dat verlies ook volledig ten laste van de gemeente. De invloed van de gemeente op de ontwikkeling/realisatie in het gebied, bijvoorbeeld ten aanzien van type woningen, bebouwingsdichtheid en fasering is maximaal. Vraag is of actieve grondpolitiek nog wel een (kern)taak van de gemeente is. Dat is onder meer afhankelijk van de politieke voorkeur in de gemeente, de economische situatie en de totale financiële positie van de gemeente.

Passieve of faciliterende grondpolitiek. Hierbij zorgen derden – vaak projectontwikkelaars – voor de aankoop van gronden, het omvormen van maagdelijke grond naar bouwrijpe grond en het verkopen van de grond. De gemeente stelt voorwaarden voor de inrichting van het gebied, het overdragen van gronden voor openbaar gebruik naar de gemeente en brengt de ontwikkelaar bijdragen in rekening voor ambtelijke kosten en bovenwijkse voorzieningen. Uitgangspunt is dat de gemeente met de projectontwikkelaar of een andere derde een anterieure overeenkomst afsluit waarin onder meer de hiervoor genoemde elementen terugkomen. Als dit niet mogelijk is, wordt een exploitatieplan met kostenverhaal vastgesteld.

Keuze gemeente Oirschot

De raad heeft als algemeen uitgangspunt vastgelegd dat de gemeente Oirschot voor het ontwikkelen van nieuwe locaties of het herontwikkelen van bestaande kiest voor faciliterende grondpolitiek. Daarbij verleent de gemeente medewerking aan derden, waarbij zij voorwaarden stelt voor op het gebied van ruimtelijke ordening. Deze derden dragen bij aan de kosten van gemeenschapsvoorzieningen. In afwijking van dit algemene uitgangspunt kan de gemeente – gemotiveerd en bij uitzondering - kiezen voor actieve grondpolitiek. Bij de behandeling van de begroting 2020 heeft uw raad een keuze gemaakt om te kiezen voor een nieuwe vorm van (slimme) grondpolitiek. Aan de invulling wordt de komende jaren inhoud gegeven.

De raad heeft op 8 juni 2021 twee besluiten genomen over nieuwe grondexploitaties/ontwikkelingen. Voor Veld 7 Moorland-West is een GREX vastgesteld. En voor de gebiedsontwikkeling Eindhovensedijk–De Kemmer is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld, alsmede een bedrag voor de aankoop van het object Eindhovensedijk 25.

C. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;

Voor 2022 is slechts één lopende GREX van belang. Betreft veld 7/ Moorland–West.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van deze grondexploitatie hebben we de volgende parameters gehanteerd:

- Rente conform de berekeningsmethodiek van het BBV: 1,229%.
- Kostenstijging van 2,5% per jaar, conform rapport "Outlook Grondexploitaties" van het bureau Metafoor.

- Opbrengststijging van 0%. Gezien de relatief korte doorlooptijd van het project Veld 7/Moorland-West gaan we ervan uit dat de verkoopprijzen die we nu hanteren voor de jaren 2024 en 2025 (als de uitgifte van de gronden gepland is) nog marktconform zijn.

Prognose ontwikkeling boekwaarde
Tabel 1 geeft inzicht in de lopende complexen. We gaan daarbij uit van de boekwaarde per 31 december 2020 (= cijfers vastgestelde jaarrekening). We rekenen vervolgens de begrote uitgaven en inkomsten 2021 en 2022 door naar een te verwachten boekwaarde per 31 december 2022.

Tabel 1. Verloop boekwaarde inclusief prognose (bedragen x € 1.000)

Complex	Saldo 31-12-2020	Uitgaven 2021	Inkomsten 2021	Saldo 31-12-2021	Uitgaven 2022	Inkomsten 2022	Saldo 31-12-2022	Afsluiting complex
Woningbouw Veld 7 Moorland	€ 35	€ 196	€ -	€ 231	€ 316	€ -	€ 547	31-12-2026
Kemmer-Eindhovensedijk	€ -	€ 88	€ -	€ 88	€ 1.378	€ -	€ 1.465	niet bekend
TOTAAL GREX	**€ 35**	**€ 284**	**€ -**	**€ 318**	**€ 1.694**	**€ -**	**€ 2.012**	

Voor het onderdeel De Kemmer–Eindhovensedijk moet nog een formele grondexploitatie worden vastgesteld. Daarom is nog niet bekend wanneer dit complex wordt afgesloten (en evenmin het resultaat)

Tabel 2 geeft inzicht in het uiteindelijk resultaat als een complex wordt afgesloten.

Tabel 2. Prognose resultaten grondexploitatie (bedragen x € 1.000)

Complex	Prognose resultaat	Positief Negatief	Afsluiting complex	Afwikkeling
Woningbouw Veld 7 Moorland	€ 624	positief	31-12-2026	Risicoreserve
TOTAAL GREX	**€ 624**			

D. Een onderbouwing van de geraamde winstneming
Het resultaat zoals genoemd in tabel 2 is afgeleid van de berekeningen die ten grondslag liggen aan het raadsbesluit van 8 juni. Bij het opstellen van die berekeningen zijn we uitgegaan van de uitgangspunten zoals genoemd onder onderdeel C van deze paragraaf, informatie van de projectleider, gegevens over loon-en prijsontwikkelingen in de weg- en waterbouw en planningen t.a.v. de uitvoering van bouw- en woonrijpmaken. Dat geeft uiteindelijk het resultaat per datum afsluiting.

Tot 2016 was het – vanuit het oogpunt van voorzichtigheid – gebruikelijk dat pas bij het afsluiten van het complex een dan gerealiseerde winst werd ingeboekt. Tussentijdse winstneming kwam alleen voor als er geen of nauwelijks nog risico's waren. Zo moest (nagenoeg) alle grond verkocht zijn en het totaal van de op dat moment nog te betalen kosten opgevangen kunnen worden uit de boekwaarde van de grond.

Vanaf 2016 zijn de voorschriften gewijzigd. Voortaan moet jaarlijks beoordeeld worden in welke mate tussentijds winstneming mogelijk is. Bij Veld 7/Moorland–West doet zich die situatie pas voor in 2024.

E. De beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's.

Voor dit onderdeel gelden de volgende uitgangspunten:

- Als bij een complex op enig moment een verlies wordt verwacht – bij de jaarlijkse actualisatie of een tussentijdse berekening – wordt direct een voorziening gevormd die dit verlies dekt. Deze voorziening komt ten laste van de risicoreserve (=de algemene reserve, specifiek voor de grondexploitatie).
- Alle aanslagen die te maken hebben op betaling of ontvangsten van vennootschapsbelasting – voor zover die grondexploitatie betreffen – worden gedekt uit de risicoreserve. Dit is een logische keuze, omdat we de uiteindelijke resultaten ook verrekend met de risicoreserve.
- Alle (bruto) winsten, zowel tussentijds als bij het afsluiten van een grondcomplex, komen ten gunste van de risicoreserve.

Onderstaand tabel 3 geeft inzicht in het verloop van de reserves en voorzieningen over 2021 en 2022.

Tabel 3. Verloop reserves en voorzieningen 2021 en 2022 (bedragen x € 1.000)

	Saldo 31-12-2020	Verhoging 2021	Verlaging 2021	Saldo 31-12-2021	Verhoging 2022	Verlaging 2022	Saldo 31-12-2022
Reserves							
Risicoreserve	€ 2.854	€ 77	€ 321	€ 2.610	€ -	€ -	€ 2.610
Totaal reserves	**€ 2.854**	**€ 77**	**€ 321**	**€ 2.610**	**€ -**	**€ -**	**€ 2.610**

Slotconclusie grondexploitatie begroting 2022

Nadat eind 2021 alle "oude" complexen zijn afgesloten is in datzelfde jaar een begin gemaakt met nieuwe exploitaties. Vanuit financieel oogpunt ziet de toekomst er rooskleurig uit. Onze reservepositie is met € 2,6 miljoen goed. Daarnaast verwachten we voor Veld 7/Moorland-West een (bruto) winst van € 624 k.

Overzicht baten en lasten

Lasten en baten programma's 2022 - 2025	Bedragen x € 1.000							
	2022		2023		2024		2025	
Omschrijving programma	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1 Sociale leefomgeving	20.850	3.259	20.752	3.262	20.857	3.275	21.059	3.285
2 Ondernemen	1.114	63	1.267	63	1.271	63	1.285	63
3 Ruimtelijke leefomgeving	5.590	3.175	7.109	4.665	7.440	5.452	7.267	5.606
4 Beheer openbare ruimte	6.141	2.194	6.290	2.285	6.538	2.406	6.810	2.537
5 Bestuur en dienstverlening	2.260	255	2.298	223	2.452	411	2.506	400
Totaal programma's	**35.955**	**8.946**	**37.716**	**10.497**	**38.558**	**11.607**	**38.927**	**11.891**
Algemene dekkingsmiddelen	385	33.426	394	33.506	392	34.019	400	34.712
Overhead	6.867	12	6.537	13	6.498	13	6.639	13
Heffing Vennootschapsbelasting	7	0	7	0	78	0	97	0
Onvoorzien	18	0	18	0	18	0	18	0
Totaal Generaal	**43.232**	**42.384**	**44.672**	**44.016**	**45.544**	**45.639**	**46.081**	**46.616**
Saldo van baten en lasten		**848**		**656**		**-95**		**-535**
		848		656		-95		-535
Toevoeging/onttrekking aan reserves:								
1 Sociale leefomgeving	0	486	0	129	0	131	0	99
2 Ondernemen	0	50	0	0	0	0	0	0
3 Ruimtelijke leefomgeving	0	556	0	494	308	368	384	90
4 Beheer openbare ruimte	462	67	425	63	386	68	351	80
5 Bestuur en dienstverlening	0	210	0	90	0	0	0	0
12 Overhead	0	47	0	25	0	0	0	0
13 Vennootschapsbelasting	0	3	0	3	0	3	0	3
Totaal mutaties reserves	**462**	**1.419**	**425**	**805**	**694**	**570**	**735**	**272**
Resultaat begroting		**-110**		**276**		**29**		**-73**
Saldo incidentele lasten/baten		**-58**		**-71**		**-77**		**-67**
Structureel saldo		**-52**		**347**		**106**		**-6**
		voordelig		nadelig		nadelig		voordelig

Financiële begroting

Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025

1. Inleiding en uitgangspunten
2. Gevolgd proces begroting 2022
3. Dekkingsplan begroting 2022-2025
4. Recapitulatiestaat (meerjaren)begroting 2022 – 2025

1. Inleiding en uitgangspunten

Hierbij bieden wij u de conceptbegroting 2022 en de meerjarenraming voor de periode 2023 tot en met 2025 aan. Het doel van de meerjarenraming is het zichtbaar maken van de ruimte (in positieve of negatieve zin) die voor de komende jaren verwacht mag worden. Vervolgens kunnen we daarop het beleid voor die periode afstemmen. De opzet van de ramingen is gebaseerd op een aantal uitgangspunten, die hieronder beknopt worden weergeven.

Algemeen
De conceptbegroting 2022 vormt de basis voor de meerjarenraming 2023-2025. Hierbij gaan we uit van het aanvaarde beleid. Dat wil zeggen dat het gevoerde beleid voor de komende jaren wordt doorgetrokken. Hierbij zijn de budgettaire gevolgen van in het verleden genomen beslissingen in de meerjarenraming verrekend. De (meerjaren)begroting is gebaseerd op een aantal financieel-technische kaders en uitgangspunten.

Financieel-technische uitgangspunten
In de kadernota 2022 zijn de financieel-technische uitgangspunten vastgesteld. Deze uitgangspunten gaan bijvoorbeeld over de te hanteren percentages voor rente, loon- en prijsstijging en de ontwikkeling van de lokale lasten. We lichten ze in dit hoofdstuk nader toe, met per onderdeel een concreet voorstel. Achtereenvolgend komen de volgende onderwerpen aan de orde:

1. Algemene uitkering uit het Gemeentefonds
2. Ontwikkeling van de lokale lasten
3. Prijsstijging (inflatie)
4. Loonstijging
5. Rente
6. Afschrijvingen
7. Ramingen Sociaal domein
8. Aantal inwoners en woonruimte
9. Post onvoorzien
10. Begrotingscirculaire 2021
11. Risicoparagraaf
12. Financiële kengetallen
13. Gevolgen Covid-19

1. Algemene uitkering uit het Gemeentefonds
In de conceptbegroting 2022-2025 hebben we de gevolgen van de meicirculaire 2021 verwerkt. In de raadsinformatiebrief van 22 juni 2021 hebben we u hierover geïnformeerd. Zoals toegelicht bij de tabel van het dekkingsplan (blz. 111) hebben we de stelpost die in de begroting was opgenomen voor de verwachte herijking geschrapt en het onderwerp als risico benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Er is nog geen rekening gehouden met de septembercirculaire 2021. De verwachting is dat deze circulaire rond Prinsjesdag verschijnt. We streven ernaar u nog voor de begrotingsbehandeling over de uitkomsten te informeren zodat u deze kunt betrekken bij de besluitvorming.

2. Ontwikkeling van de lokale lasten

De algemene uitgangspunten voor de lokale heffingen zijn:

a. Afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn maximaal 100% kostendekkend.
b. OZB wordt jaarlijks verhoogd met het percentage van de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) uit de meicirculaire van het jaar ervoor. Bij het bepalen van de tarieven houden we rekening met de gevolgen van de hertaxaties.
c. De forensenbelasting, de toeristenbelasting, de leges en de tarieven die opgenomen zijn in de algemene tarievenverordening worden jaarlijkse verhoogd met het percentage van de prijsontwikkeling van het BBP uit de meicirculaire van het jaar ervoor.
d. De tarieven voor de reclamebelasting blijven ongewijzigd. Met een eventuele invoering van een Ondernemersfonds wordt nog geen rekening gehouden.

3. Prijsstijging (inflatie)

- *Reguliere budgetten begroting*

De gemeente moet bij het opstellen van de ramingen rekening houden met een mutatie van de prijsontwikkeling van ten minste het in de gehanteerde circulaire genoemde Bruto Binnenlands Product (BBP). Dat staat opgenomen in het Gemeentelijk Toezicht Kader (GTK) van de provincie. Wanneer we een afwijkend percentage toepassen moet dit in de programmabegroting beargumenteerd zijn. Voor ons is dat niet nodig. Wij baseren ons namelijk op de prijsontwikkeling van het BBP. Jaarlijks berekenen we op basis van de meicirculaire van de algemene uitkering wat de grootte van de post prijsstijging voor de komende jaren moet zijn. Dit hebben we gedaan bij de meicirculaire 2021. De uitkomsten ervan zijn verwerkt in de cijfers van de conceptbegroting 2022-2025.

- *Meerjarige indexering bijdrage verbonden partijen*

In onze (meerjaren)begroting staan de bijdragen aan de verbonden partijen. De bijdragen zijn één op één overgenomen van de afzonderlijke begroting van de betreffende verbonden partij. De uitgaven voor verbonden partijen zijn verplichte uitgaven (Gemeentewet). De GRSK, de OD-ZOB, de VRBZO en de MRE houden in hun begrotingen alleen voor het 1e jaar (2022) rekening met een verhoging voor loon- en prijsstijging en houden de meerjarenbegroting (2023-2025) constant. De GGD is hierbij een uitzondering. Zij nemen in hun meerjarenbegroting de loon- en prijsstijging wel mee. Dit betekent dat vier verbonden partijen in hun begroting geen rekening houden met toekomstige kostenstijgingen.

In onze begroting 2022-2025 houden wij voor die verbonden partijen rekening met loon- en prijsstijgingen voor de jaren 2023 en verder. We baseren ons op de percentages uit de kadernota 2022 van de (grotere) verbonden partijen. Voor de jaren 2023 en verder passen we de index toe die ook voor het jaar 2022 wordt gehanteerd. De uitkomsten van deze berekening hebben we (op een specifieke stelpost per programma) meegenomen in de cijfers van de conceptbegroting 2022-2025.

4. Loonstijging

Voor de ramingen van de salarissen van het ambtelijke personeel vormen de cao-afspraken het uitgangspunt. In de (meerjaren)begroting 2022-2025 is, op basis van de laatst bekende cao, rekening gehouden met een jaarlijkse loonstijging van 2,7%. Hiermee was in de begroting 2021-2023 ook al rekening gehouden.

Op dit moment is nog niet bekend welke en wanneer nieuwe cao-afspraken gemaakt worden. We verwachten dat er afspraken komen over een vergoeding voor thuiswerken. Verder blijft ook de hoogte van de pensioenpremie onzeker. Voor deze twee onderwerpen kan mogelijk (een gedeelte van) de opgenomen loonstijging worden ingezet als deze volgens de cao-afspraken niet nodig is.

5. Rente

Het te hanteren rentepercentage moet worden berekend op basis van de werkelijk betaalde rente. Voor de begroting 2022 gelden voor de toerekening van rente de volgende percentages:

- Voor reeds gerealiseerde investeringen, afval en riolering 1,230%.
- Voor nieuwe investeringen 1%.

6. Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de afschrijvingstabel uit de Financiële verordening 2017 (vastgesteld op 18 december 2018).

7. Ramingen Sociaal domein

a. Ramingen sociaal domein "oud": de uitgaven en inkomsten zijn conform de deelbegroting van Maatschappelijke Dienstverlening (MD) inclusief de 1e marap 2021 van MD.
b. Ramingen sociaal domein "nieuw" (nieuwe taken decentralisaties Sociaal domein): de ramingen voor 2022-2025 zijn gebaseerd op:
    - Jeugd: gebaseerd op de werkelijke uitgaven 2018, 2019 en 2020.
    - Wmo: we volgen de ramingen op dit onderdeel van de afdeling MD die gebaseerd zijn op de werkelijke uitgaven 2020 en de prognose voor de komende jaren.
    - Participatie: gebaseerd op de afspraken die hierover zijn gemaakt met de WSD waarin we de (voormalige)deeluitkering Participatie doorbetalen ter uitvoering van deze taak.

8. Aantal inwoners en woonruimten

Voor een aantal ramingen (onder andere voor de algemene uitkering) is de ontwikkeling van het aantal inwoners en woonruimten van belang. Het aantal te bouwen woningen is gebaseerd op (een voorzichtige inschatting van) de te bouwen woningen volgens het woningbouwprogramma. Voor de ontwikkeling van het aantal inwoners gaan we, op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren, uit van een stijging van het aantal inwoners met netto 0,6 per gereedgekomen woning/woonruimte per jaar. De stijging is beperkt, omdat het veelal om interne verhuizingen binnen de gemeente gaat. In onderstaande tabel zijn de aantallen opgenomen waarmee we in de begroting 2022-2025 rekening houden.

Peildatum	Aantal inwoners	Aantal woonruimten
1-1-2021	18.840	8.058
1-1-2022	18.892	8.144
1-1-2023	18.944	8.231
1-1-2024	19.073	8.446
1-1-2025	19.208	8.671
1-1-2026	19.241	8.726

9. Post onvoorzien

De post voor onvoorziene uitgaven maakt deel uit van het programmaplan. Deze post voor onvoorziene uitgaven kan worden begroot voor de totale begroting of per programma. In Oirschot kiezen wij voor de eerste optie. De omvang van de post onvoorziene uitgaven is nergens voorgeschreven of geadviseerd. Dit is een keuze van de gemeente zelf. Wij handhaven het bedrag van € 1 per inwoner per jaar voor de begroting 2022-2025.

10. Begrotingscirculaire 2021

De provincie houdt toezicht op de begroting van de gemeenten. De provincie Noord-Brabant stuurt de gemeenten jaarlijks een zogenaamde begrotingscirculaire met hierin de specifieke aandachtspunten. Deze aandachtspunten spelen een belangrijke rol bij de beoordeling door de provincie. De provincie beoordeelt of de begroting structureel in evenwicht is en of de gemeente in aanmerking komt voor repressief toezicht. Bij het opstellen van de begroting nemen we de aandachtspunten uit de begrotingscirculaire 2021 mee.

11. Risicoparagraaf

Bij het opstellen van de begroting 2022 actualiseren we de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hieruit zetten we de risico's die de gemeente loopt af tegen het beschikbare weerstandsvermogen om inzichtelijk te maken of dit voldoende is om de risico's af te dekken.
Als norm voor het benodigde weerstandsvermogen heeft de raad hierbij gekozen voor de ratio 1,4. Dit wordt landelijk gezien als de bovenkant van de norm 'voldoende'. We stellen voor deze norm ook voor de komende begroting te handhaven. We baseren dit advies op het beroep dat in de afgelopen jaren op het weerstandsvermogen is gedaan. Op basis van de berekening van het benodigde weerstandsvermogen passen we het saldo van de reserve Weerstandsvermogen en risicobeheersing aan.

12. Oirschotse norm financiële kengetallen

Vanaf de begroting 2021 hanteren we voor de financiële kengetallen de signaleringswaarden die de provincie aanhoudt bij de beoordeling van de begroting. In het Gemeenschappelijk Toezicht Kader (GTK) van de provincie zijn de volgende signaleringswaarden vastgelegd.

Gemeenschappelijk Toezichtskader (GTK) provincie

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsrisico	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Ook voor de begroting 2022 houden we deze signaleringswaarden aan als Oirschotse norm.

13. Gevolgen Covid-19

Vanaf het begin van de Coronacrisis worden de gemeenten geconfronteerd met de financiële gevolgen op diverse beleidsterreinen. Wat het voor de begroting van de gemeente Oirschot betekent en hoe lang we hier nog mee geconfronteerd worden, is op voorhand niet aan te geven. Voor een groot gedeelte zijn of worden de financiële gevolgen gecompenseerd door de rijksoverheid. Daarom houden we in de begroting 2022-2025 op voorhand geen rekening met financiële gevolgen uit de coronacrisis. De middelen die de gemeente hiervoor ontvangt oormerken we wel voor de betreffende doeleinden en houden we hiervoor beschikbaar. Eventuele werkelijke financiële gevolgen van de coronacrisis verwerken we in de tussentijdse rapportage (Burap). Dat geldt ook voor de noodzakelijk dekking.

2. Gevolgd proces begroting 2022

In de Financiële verordening van de gemeente Oirschot staat dat de raad jaarlijks voor 1 juli een kadernota vaststelt. De kadernota brengt de belangrijkste ontwikkelingen in kaart en laat zien wat de huidige financiële positie is. Daarmee is deze nota de basis voor de begroting.

Ook dit jaar doorliepen we een proces waarin we de raad vanaf 23 februari 2021 actief meenamen in de totstandkoming van de kadernota 2022. In de periode van 23 februari 2021 tot 29 juni 2021 zijn hiervoor een drietal raadsbijeenkomsten georganiseerd. De kadernota 2022 is vervolgens op 29 juni 2021 vastgesteld. Hierbij kreeg het college de opdracht om, binnen de in de kadernota 2022 opgenomen kaders, een sluitende conceptbegroting 2022-2025 op te stellen. In de kadernota 2022 hebben we, op basis van de toen bekende cijfers (en inclusief de gevolgen van de meicirculaire 2021) een verwacht financieel perspectief geschetst voor de conceptbegroting 2022-2025. Deze cijfers waren het startpunt voor het college voor het opstellen van de conceptbegroting 2022-2025. Op basis van deze cijfers heeft het college een sluitende (meerjaren)begroting 2022-2025 opgesteld.

In de kadernota 2022 zijn ontwikkelingen opgenomen die van invloed (kunnen) zijn op de begroting. Om te komen tot een sluitende begroting, heeft het college uit deze ontwikkelingen een aantal keuzes gemaakt. Deze zijn opgenomen in het dekkingsplan. In de informatiebijeenkomst van 12 oktober 2021 gaf het college een technische toelichting op het voorstel voor het dekkingsplan. De toelichting vindt u ook in het volgende hoofdstuk. Ook laten we zien hoe we zijn gekomen tot de saldi van de conceptbegroting 2022-2025.

3. Dekkingsplan begroting 2022-2025

Zoals aangegeven leidt het voorstel dat het college toelicht in de informatiebijeenkomst van 12 oktober 2021, tot een structureel sluitende (meerjaren)begroting 2022-2025. Uitgangspunt hierbij is het bijgestelde exploitatiesaldo 2022-2025 ná de meicirculaire 2021 (voor 2022 €728k positief tot €134k positief voor 2025).

In volgende tabel vindt u het dekkingsplan om te komen tot een sluitende begroting. Dit dekkingsplan leggen we ook vast in uw raadsbesluit tot vaststelling van de begroting 2022 (na behandeling op 2 november 2021). In de tabel hebben we de indeling en volgorde aangehouden zoals aan uw raad op 12 oktober jl. gepresenteerd.

Tabel 1.

		Bedragen x € 1.000				
		NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.				
			2022	**2023**	**2024**	**2025**
1.	**Bijgesteld exploitatiesaldo going concern Kadernota 2022 incl. meicirculaire 2021**	**1**	**-728**	**-125**	**-6**	**-134**
			voordelig	voordelig	voordelig	voordelig
2	Mutaties going concern n.a.v. technische uitwerking begroting	2	39	82	52	79
3	Algemene uitkering	3	-773	-911	-1.149	-1.220
4	Voorgang eerder bijstellingen budgetten	4	130	310	310	280
5	Ontwikkelingen Sociaal domein	5	-40	-40	-40	-40
6	Keuzes college ontwikkelingen begroting 2022-2025	6	297	297	197	297
7	Personeel	7	965	665	665	665
8	**Exploitatiesaldo begroting**	**8 (1 t/m 7)**	**-110**	**277**	**29**	**-73**
			voordelig	nadelig	nadelig	voordelig
9	Van exploitatiesaldo naar structureel saldo (eliminatie incidentele posten)	9	58	71	77	67
			nadelig	nadelig	nadelig	nadelig
10	**Structureel saldo**	**10 (8 + 9)**	**-52**	**348**	**106**	**-6**
			voordelig	nadelig	nadelig	voordelig

Onderstaand lichten we de verschillende onderdelen uit het dekkingsplan nader toe.

Achtereenvolgend lichten we toe:

3.1 Bijgesteld exploitatiesaldo going concern na Kadernota 2022
3.2 Mutaties going concern n.a.v. technische uitwerking begroting
3.3 Algemene uitkering
3.4 Voortgang bezuinigingen
3.5 Ontwikkelingen Sociaal domein
3.6 Keuzes college groslijst ontwikkelingen begroting 2022-2025
3.7 Overige keuzes college
3.8 Exploitatiesaldo bij overname voorstellen dekkingsplan
3.9 Structureel saldo bij overname voorstellen dekkingsplan

3.1 Bijgesteld exploitatiesaldo going concern Kadernota 2022

Tabel 2.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	2023	2024	2025
1.	**Bijgesteld exploitatiesaldo going concern Kadernota 2022 incl. meicirculaire 2021**	1	-728	-125	-6	-134
			voordelig	voordelig	voordelig	voordelig

Toelichting

In de kadernota 2022 gaven we inzicht in (in de tabel op blz. 12) het financieel perspectief voor 2022-2025. Aanvullend hierop zijn de gevolgen van de meicirculaire 2021 verwerkt. In de raadsinformatiebrief van 22 juni 2021 informeerden we u over de gevolgen hiervan. In de tabel op blz. 6 van deze raadsinformatiebrief vindt u het financieel perspectief, inclusief de gevolgen van de meicirculaire 2021. Deze saldi zijn opgenomen in bovenstaande tabel 2. Deze saldi vormden voor het college het uitgangspunt voor het opstellen van het dekkingsplan om te komen tot een sluitende (meerjaren)begroting 2022-2025.

3.2 Mutaties going concern n.a.v. technische uitwerking begroting

Tabel 3.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	2023	2024	2025
2	**Mutaties going concern n.a.v. technische uitwerking begroting**					
a	Vergoedingen raadsleden		18	18	19	19
b	Sociale lasten		60	61	63	64
c	Overige afwijkingen ramingen going concern		-38	3	-29	-4
	Totaal mutaties going concern n.a.v. technische uitwerking begroting	2	39	82	52	79
			nadelig	nadelig	nadelig	nadelig

Toelichting

Bij de (technische) uitwerking van de begrotingsposten voor het going concern constateren we op enkele onderdelen ontwikkelingen. Het gaat hier om:

a. Vergoedingen raadsleden

In de raming van de algemene uitkering (meicirculaire 2021) is de hogere uitkering opgenomen die we ontvangen voor de vergoedingen aan de raadsleden. Hiertegenover moeten we ook de hogere uitgaven van de vergoedingen aan de raadsleden opnemen (€ 18k).

b. Sociale lasten

Bij de uitwerking van de ramingen voor de personele kosten (going concern) is gebleken dat de sociale lasten (door hogere premies) voor ons personeel hoger zijn dan in de huidige begroting (voor 2022 € 60k).

c. Overige afwijkingen ramingen going concern

Op een begroting van ruim € 40 miljoen zijn er altijd een aantal kleinere afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren (voor 2022 € 38k voordelig).

3.3 Algemene uitkering

Tabel 4.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	2023	2024	2025
3	**Algemene uitkering**					
a	Stelpost herijking gemeentefonds vervalt		0	-280	-559	-653
b	Raming extra middelen Jeugd 2022		-866			
c	Raming extra middelen Jeugd vanaf 2023		0	-719	-675	-650
d	Structurele kosten Wet Open Overheid		40	40	40	40
e	Incidentele kosten Wet Open Overheid		53	53	53	53
f	Armoedebestrijding kinderen		14	14	14	14
g	Kosten inburgering		12	6	4	2
h	Uitgaven Voogdij/18+		-25	-25	-25	-25
	Totaal Algemene uitkering	**3**	**-773**	**-911**	**-1.149**	**-1.220**
			voordelig	voordelig	voordelig	voordelig

Toelichting

a. Stelpost herijking gemeentefonds

In de raadsinformatiebrief van 22 juni 2021 over de meicirculaire 2021 lichtten we toe dat we in de ramingen voor het going concern rekening houden met een stelpost van structureel € 35 per inwoner voor de herijking van het gemeentefonds. Bij het opstellen van de conceptbegroting 2022 is over deze post nadrukkelijk gediscussieerd. Er moeten namelijk moeilijke keuzes gemaakt worden om onze ambities te realiseren binnen een structureel sluitende begroting. Daarbij is over de voorgenomen herijking van het gemeentefonds nog veel onduidelijk. Het is de vraag of het doorgaat en wat het voor de gemeenten betekent. Dit alles is voor het college reden om deze stelpost in het dekkingsplan te vervallen. Uiteraard blijven we dit onderwerp nauwgezet volgen en is het ook als risico benoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

b. Raming extra middelen Jeugd 2022

Op blz. 4 van bijlage 1 bij de raadsinformatiebrief van 22 juni 2021 informeerden we u (onder punt 13) over de uitspraak van de arbitragecommissie over de extra middelen die het rijk met ingang van 2022 beschikbaar moet stellen voor jeugd. Voor het jaar 2022 is hiervoor door het rijk € 1,314 miljard aan het gemeentefonds toegevoegd. In de raadsinformatiebrief gaven we aan dat deze extra middelen nog niet zijn verwerkt in de meicirculaire 2022 en we de concrete verdeling afwachten. Inmiddels weten we dat Oirschot hiervoor in 2022 een bedrag van € 866k gaat ontvangen. Dit hebben we meegenomen in het dekkingsplan.

c. Raming extra middelen Jeugd vanaf 2023

Naast de extra middelen voor jeugd voor het begrotingsjaar 2022, heeft het rijk zich met de VNG gecommitteerd aan de Hervormingsagenda. Dit met als doel om te komen tot een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Een nieuw kabinet moet hier een besluit over nemen en de bijbehorende middelen beschikbaar stellen.

Vanuit de koepels (IPO en VNG) is erop aangedrongen dat gemeenten, vooruitlopend op de definitieve besluitvorming door het nieuwe kabinet, in hun meerjarenbegroting wel alvast rekening kunnen houden met extra structurele middelen. In gezamenlijkheid hebben het Rijk, IPO en VNG hierover afspraken gemaakt. Concreet betekenen de afspraken dat gemeenten in de meer-

jarenraming 2023-2025 rekening mogen houden met 75% van de bedragen uit de zogenaamde Hervormingsagenda Jeugd. Voor Oirschot betekent dit voor 2023 een hogere algemene uitkering van € 719k. De bijbehorende bedragen hebben we voor 2023-2025 in het dekkingsplan opgenomen.

Nadere besluitvorming n.a.v. meicirculaire 2021
In de raadsinformatiebrief van 22 juni 2021 hebben we aangegeven dat:
- De gemeente extra middelen ontvangt voor verschillende taken.
- Het college op voorhand geen keuzes wil maken over de inzet van deze middelen.
- Het college ervoor kiest om hierover in de verdere uitwerking van de begroting 2022 bij u op terug te komen.

Het college heeft dit meegenomen in het proces van het dekkingsplan bij de begroting. De conclusie is dat een aantal posten in de begroting 2022-2025 moet worden opgenomen om uitvoering te geven aan deze taken. Het gaat om de volgende posten:
a. Structurele kosten Wet Open Overheid
b. Incidentele kosten Wet Open Overheid
c. Armoedebestrijding kinderen
d. Kosten inburgering
e. Uitgaven Voogdij 18+
In de raadsinformatiebrief van 22 juni 2021 zijn deze posten inhoudelijk toegelicht. We verwijzen u graag naar deze toelichting. De bedragen hebben we nu alsnog meegenomen in de begroting 2022-2025.

3.4 Voortgang bezuinigingen

Tabel 5.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	2023	2024	2025
4	**Voorgang eerder bijstellingen budgetten**					
a	Bezuiniging WSD niet te realiseren		100	100	100	100
b	Structurele impuls voor transformatieagenda sociaal domein		0	150	150	150
c	Latere invuling bezuiniging sporthal de Klep (ivm contract)		30	60	60	30
	Totaal Voorgang eerder bijstellingen budgetten	**4**	**130**	**310**	**310**	**280**
			nadelig	nadelig	nadelig	nadelig

Toelichting
In de bijeenkomsten die we in het proces van de kadernota 2022 organiseerden, benoemden we een aantal concrete bezuinigingen die in de begroting 2021-2024 zijn opgenomen. Hierbij gaven we aan dat het college in de uitwerking van de begroting 2022-2025 met nadere voorstellen komt. Concreet gaat het hier om:

a. Bezuiniging WSD niet te realiseren
Het gaat hier om de bezuiniging op de doorbetaling aan de WSD van de voormalige WSW-gelden. Op blz. 115 van de begroting 2021 (punt 7) is deze bezuiniging nader toegelicht. Het afgelopen jaar heeft het college in de overleggen met de WSD getracht deze bezuiniging (die was ingeboekt vanaf het begrotingsjaar 2022) in te vullen. Het gaat hier om een gemeenschappelijke regeling. Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen zijn op basis van de Gemeentewet verplichte uitgaven.
De begroting van de WSD wordt vastgesteld door de deelnemers van de gemeenschappelijke

regeling. Voor de bezuiniging van Oirschot is geen draagvlak bij de deelnemende gemeenten binnen de WSD. De bezuiniging is en kan niet opgenomen worden in de begroting van de WSD. Daarom laat het college deze bezuiniging in het dekkingsplan vervallen (nadeel vanaf 2022 e.v. € 100k).

b. Structurele impuls voor transformatieagenda sociaal domein
Bij de begroting 2020 heeft u besloten om voor 3 jaar €150.000 per jaar vrij te maken voor transformatiepilots. Doel hiervan is om enerzijds meer grip en sturing te krijgen en anderzijds een betere dienstverlening. Daarmee realiseren we een besparing van €250.000 binnen de individuele voorzieningen binnen het Sociaal Domein. Om deze besparing blijvend te realiseren is een structurele impuls noodzakelijk.

c. Latere invulling bezuiniging sporthal de Klep
In de bijeenkomst van 13 april 2021 over de kadernota 2021 meldden we dat de bezuiniging die in de begroting 2021-2025 is opgenomen op de kosten van de exploitatie van sporthal de Klep, later wordt ingevuld omdat er een contract ligt voor de huidige periode. De gevolgen van deze latere invulling zijn in het dekkingsplan opgenomen (nadeel 2022 € 30k).

3.5 Ontwikkelingen Sociaal domein

Tabel 5.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	2023	2024	2025
5	**Ontwikkelingen Sociaal domein**					
a	Prijscompensatie DVO's sociaal		247	247	247	247
b	Verhoging jeugd veiligheid		20	20	20	20
c	Dekking post prijscompensatie		-267	-267	-267	-267
d	Inzet stelpost participatie gemeente		-40	-40	-40	-40
	Totaal Ontwikkelingen Sociaal domein	**5**	**-40**	**-40**	**-40**	**-40**

Toelichting
De gemeente Oirschot heeft een aantal dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) waaronder met KempenPlus, Jeugd MD en Jeugd regio Eindhoven. De onderhandelingen over deze DVO's lopen nog. Mogelijk leidt dit tot hogere kosten als gevolg van prijsstijgingen. Wij gaan niet uit van gewijzigde dienstverlening en/of uitbreiding van werkzaamheden. De extra kosten dekken we uit de post prijsstijging in de begroting.

3.6 Keuzes college ontwikkelingen begroting 2022-2025
In de kadernota 2022 staat een overzicht (bijlage 3 op blz. 34 t/m 41) van ontwikkelingen (gerangschikt op thema's) die van invloed (kunnen) zijn op de begroting. Het college kreeg, bij de besluitvorming over de kadernota 2022, van uw raad de opdracht om op basis van deze vijf thema's een sluitende conceptbegroting 2022-2025 op te stellen.
Daarop maakte het college keuzes die we in de begroting 2022-2025 hebben opgenomen. Deze zijn onderdeel van het dekkingsplan. In onderstaande tabel zijn deze gespecificeerd.

a. Keuzes met structurele doorwerking
In onderstaande tabel staan de keuzes van het college die structurele doorwerking hebben in de begroting.

Tabel 7.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	2023	2024	2025
6	**Keuzes college ontwikkelingen begroting 2022-2025**					
a	Keuzes met structurele doorwerking		297	297	197	297
	subtotaal keuzes met structurele doorwerking		297	297	197	297
b	Keuzes met incidentele doorwerking		287	120	30	
c	Dekking incidentele posten t.l.v. reserves		-287	-120	-30	
	subtotaal keuzes met incidentele doorwerking en inzet reserves		0	0	0	0
	Totaal Keuzes college ontwikkelingen begroting 2022-2025	**6**	**297**	**297**	**197**	**297**
			nadelig	nadelig	nadelig	nadelig

In onderstaande tabel staan de keuzes van het college die structurele doorwerking hebben in de begroting.

Tabel 7a.

		Bedragen x € 1.000			
		NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
		2022	2023	2024	2025
a	**Specificatie keuzes college met structurele doorwerking**				
a1	Aanleg kunstgrasveld als gevolg van aanleg rotonde ter hoogte van sportpark de Klep	55	55	55	55
a2	Beheer & onderhoud inrichtingsplan compagniesoefenterrein oirschot (routestructuren)	19	19	19	19
a3	Centrummanagement	5	5	5	5
a4	WMO en Jeugd	50	50	50	50
a5	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs - scenario IKC de Beerzen	100	100	0	100
a6	Kunst en Cultuur	30	30	30	30
a7	Museum Vier Quartieren	38	38	38	38
	Totaal keuzes college met structurele doorwerking	**297**	**297**	**197**	**297**
		nadelig	nadelig	nadelig	nadelig

Toelichting

a1. Aanleg kunstgrasveld als gevolg van aanleg rotonde t.h.v. sportpark de Klep

Als besloten wordt om de rotonde in de N395 ter hoogte van sportpark De Klep te realiseren, dient er een vervangend kunstgrasveld te komen bij de Beerse Boys. Dit vereist een extra investering van € 800k (indicatie aanlegkosten kunstgrasveld). Op basis van de financiële doorberekeningen in juni 2020, leidt dit tot een extra kapitaallast van € 55k structureel (exclusief onderhoud etc.).

a2. Beheer en onderhoud inrichtingsplan compagniesoefenterrein Oirschot (routestructuren)

De herontwikkeling van het compagniesoefenterrein in 2022 betekent onder meer de aanleg van diverse routestructuren. De gemeente Oirschot is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud hiervan (jaarlijkse kosten € 19k).

a3. Centrummanagement

Het college wil een extra impuls geven ter ondersteuning van de ondernemers. Hiervoor is structureel € 5.000 in de begroting opgenomen.

a4. WMO en jeugd

Voor de implementatie en uitvoering van (nieuwe) taken Wmo en Jeugd nemen we structureel € 50k op. Deze taken zijn inclusief transformatie, verbetering (keten)samenwerking vanuit regie en doorontwikkeling monitoring.

a5. Integraal huisvestingsplan Onderwijs- scenario IKC de Beerzen
In 2021 stelden we een Integraal Huisvestingsprogramma (IHP) Onderwijs op. Dit programma legden we op 28 september 2021 voor aan de gemeenteraad. Een Integraal Kindcentrum (IKC) in de Beerzen is als een scenario hierin verwerkt.

Wanneer uw raad op 28 september 2021 heeft ingestemd met een IKC in de Beerzen (op het moment van schrijven is het voorstel nog niet behandeld door de gemeenteraad), zijn de middelen tot en met 2025 reeds in deze concept begroting opgenomen. Wanneer uw raad het advies niet heeft overgenomen, zal bij deze concept begroting een begrotingswijziging gevoegd zijn. In deze tabel zijn alleen (een indicatie van) de (structurele) lasten opgenomen. De financiële consequenties zijn voor de jaren 2022 t/m 2025 verwerkt in deze concept begroting. In het raadsvoorstel vindt u de totale financiële gevolgen. Bij de begroting 2023 t/m 2026 zal de volgende jaarschijf meegenomen worden.

In de raming van de structurele kosten (eerder indicatief berekend op € 200k) houden we rekening met afboeking van de boekwaarde van de huidige schoolgebouwen. Daarnaast hebben we in de begroting 2022-2025, ten laste van de exploitatie voor 2022 en 2023, een voorbereidingsbudget van € 100k per jaar opgenomen. In deze detailuitwerking zal ook nader ingegaan worden op de noodzakelijke aanpassingen aan de Sportparklaan (te denken valt aan parkeerplaatsen, kiss en ride, ed). In verband met planning van de bouw houden we vanaf 2025 indicatief rekening met 50% van de indicatieve structurele lasten (50% van € 200k).

De genoemde structurele kosten zijn indicatief. Na de aanbesteding zijn de werkelijk structurele effecten bekend. Dit betekent dat we deze pas na de aanbesteding kunnen verwerken in de volgende (meerjaren)begroting. Het is wel duidelijk dat we, uitgaande van de genoemde indicatieve structurele kosten van € 200k, vanaf 2026 rekening moeten houden met hogere kapitaallasten (nu in 2025 50% hiervan, oftewel € 100k opgenomen). Daarvoor moeten we aanvullende dekking zoeken. Daarnaast moet er nog dekking komen voor de kosten van de herinrichting van de Sportparklaan (ook deze kosten zijn hier nog niet meegenomen).

Schoolgebouwen die niet meer in gebruik zijn, vallen terug aan de gemeente. De gemeente kan de twee locaties dan herontwikkelen of verkopen. De diverse scenario's en financiële gevolgen daarvan zijn verwerkt in de begroting.

a6. Kunst en cultuur
Voor het evalueren, opstellen en inbedden van het beleid over kunst en cultuur hebben we structureel € 30k opgenomen.

a7. Museum de Vier Quartieren
Bij de behandeling van de begroting 2021 gaven we aan dat museum de Vier Quartieren op basis van het businessplan structureel € 60k nodig heeft. Toen is besloten dit voor 50% op te nemen (€ 30k). In het businessplan 2021-2022 gaf het museum aan €38k op jaarbasis meer nodig te hebben (bovenop de €40.210) voor de begroting. Dit bedrag (€ 38k) hebben we in de begroting 2022-2025 opgenomen.

b. Keuzes met incidentele doorwerking (totaal € 287k in 2022)

In onderstaande tabel staan de keuzes van het college die incidentele doorwerking hebben in de begroting.

Tabel 7b.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	**2023**	**2024**	**2025**
b	**Specificatie keuzes college met incidentele doorwerking**					
b1	Beleidsvisie "Geschikt wonen voor ouderen, wonen met kwaliteit" - actieplannen uitvoeren		82	30	30	0
b2	Wetswijziging Wmo taak Beschermd Wonen		15			
b3	t Bint		100			
b4	Inwonerparticipatie		90	90		
	subtotaal keuzes met incidentele doorwerking		287	120	30	0
	Dekking incidentele posten ten laste van reserves:					
b1	Reserve Volkshuisvesting; post b1		-82	-30	-30	0
b2	Algemene reserve		-15			
b3	Algemene reserve		-100			
b4	Algemene reserve		-90	-90		
	subtotaal inzet reserves voor posten met incidentele doorwerking		-287	-120	-30	0
	Totaal keuzes college met incidentele doorwerking		**0**	**0**	**0**	**0**
			nadelig	nadelig	nadelig	nadelig

Toelichting

b1. Beleidsvisie "Geschikt wonen voor ouderen, wonen met kwaliteit"- actieplan uitvoeren

Op 10 november 2020 is de beleidsvisie "Geschikt wonen voor ouderen, wonen met kwaliteit" vastgesteld. Ook is de opdracht gegeven om de actieplannen Wonen en Preventie, Gezondheidsbeleid en Wmo-voorzieningen nader uit te werken en hierover concrete voorstellen in te dienen.

In 2022 willen we de actieplannen verder uitwerken. In de begroting hebben we hiervoor in 2022 incidenteel € 82.000 opgenomen. Voor 2023 en 2024 hebben € 30.000 opgenomen. We dekken deze lasten uit de reserve Volkshuisvestingfonds.

b2. Wetswijziging Wmo taak Beschermd Wonen

Op 1 januari 2022 wordt de Wmo-taak beschermd wonen een verantwoordelijkheid van de gemeente. Tot die datum is centrumgemeente Eindhoven verantwoordelijk. Dit betekent dat wij verantwoordelijk worden voor het beleid en de inkoop voor beschermd wonen. Het financiële deel gaat pas vanaf 1 januari 2023 naar gemeenten (dit was 1 januari 2022). Dit gebeurt in fases over tien jaar. De financiële afspraken tussen gemeenten werken we verder uit. Maatschappelijke opvang blijft vooralsnog tot 2025 bij de centrumgemeente Eindhoven. Voor de voorbereiding en implementatie is extra budget nodig. Hiervoor hebben we incidenteel € 15.000 opgenomen in 2022. We dekken deze lasten uit de algemene reserve.

b3. 't Bint

We verlengen de pilot inloop bij 't Bint met een jaar. Op basis van de nu aanwezige informatie kan er (nog) geen inhoudelijk advies worden gegeven. Om die reden nemen we in de begroting 2022 incidenteel € 100k op. We dekken deze lasten uit de algemene reserve.

b4. Inwonerparticipatie

Voor het structureel borgen van inwonerparticipatie nemen we in de begroting incidenteel € 90k op voor 2022 en 2023. We dekken deze lasten uit de algemene reserve.

Dekking incidentele posten ten laste van reserves (totaal € -287k in 2022, € -120k in 2023 en € -30k in 2024)

In het dekkingsplan is in het begrotingsjaar 2022 voor een totaalbedrag van € 287k aan incidentele posten opgenomen (zie bovenstaande tabel: 2022 nummers b1 t/m b4 oftewel € 82k + € 15k + € 100k + € 90k). We stellen voor om deze lasten te betalen uit de reserves. De inzet van de reserves is als volgt:

a. De reserve Volkshuisvesting zetten we in voor dekking van de lasten uit het actieplan "Geschikt wonen voor ouderen, wonen met kwaliteit" (b1 uit de tabel) voor € 82k in 2022 en € 30k in 2023 en 2024.
b. De algemene reserve zetten we in voor een totaalbedrag van € 205k in 2022 en € 90k in 2023 voor dekking van de lasten van:
    1. Wetswijziging Wmo taak beschermd wonen (b2 uit de tabel) voor een bedrag van € 15k in 2022.
    2. Bijdrage aan 't Bint (nr. b3 uit de tabel) voor een bedrag van € 100k in 2022.
    3. Structureel borgen van inwonerparticipatie (nr. b4 uit de tabel) voor een bedrag van € 90k in 2022 en 2023.

3.7 Personeel

Bij het opstellen van het dekkingsplan maakte het het college keuzes om de begroting 2022-2025 op enkele onderdelen bij te stellen. Deze staat in onderstaande tabel.

Tabel 8.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	**2023**	**2024**	**2025**
7	**Personeel**					
a	Personele ontwikkelingen, structureel		965	665	665	665
a1	Personele ontwikkelingen, incidenteel		300			
	Totaal Personeel	**7**	**965**	**665**	**665**	**665**
			voordelig	voordelig	voordelig	voordelig

Toelichting

7a. Personele ontwikkelingen, structureel (€ 665k vanaf 2022)

Voor een toelichting op deze posten verwijzen we naar de paragraaf Bedrijfsvoering (blz. 69)

Tabel 8a.

		Bedragen x € 1.000				
		NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.				
			2022	**2023**	**2024**	**2025**
a	**Personele ontwikkelingen, structureel**					
	Ziekteverzuim		60.000	60.000	60.000	60.000
	Knelpuntenpot 3%		95.000	95.000	95.000	95.000
	Linking-Pin financieel beleid en financieel beheer		100.000	100.000	100.000	100.000
	Capaciteit Klant Contact Centrum		25.000	25.000	25.000	25.000
	Participatie inburgering		30.000	30.000	30.000	30.000
	Onderwijshuisvesting		25.000	25.000	25.000	25.000
	Uitbreiding team O&O		330.000	330.000	330.000	330.000
	Totaal personele ontwikkelingen, structureel		**665.000**	**665.000**	**665.000**	**665.000**
			nadelig	nadelig	nadelig	nadelig

7a1. Personele ontwikkelingen, incidenteel (€ 300k in 2022)
Voor een toelichting op deze posten verwijzen we naar de paragraaf Bedrijfsvoering (blz. 69)

Tabel 8b.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	2023	2024	2025
b	**Personele ontwikkelingen, incidenteel**					
	Opleidingskosten Oirschot in Ontwikkeling (OIO)		47.000			
	Op orde brengen vakgroep financiën		300.000			
	Frictiekosten organisatie		120.000			
	subtotaal keuzes met incidentele doorwerking		467.000			
	Dekking incidentele posten ten laste van reserves:					
	Dekking uit Bestemmingsreserve frictiekosten organisatie (€167k)		-167.000			
	subtotaal inzet reserves voor posten met incidentele doorwerking		-167.000			
	Totaal keuzes college met incidentele doorwerking		**300.000**	**0**	**0**	**0**
			nadelig	nadelig	nadelig	nadelig

3.8 Exploitatiesaldo bij overname voorstellen college

In onderstaande tabel zijn de exploitatiesaldi genoemd van de begroting 2022-2025 bij overname van alle voorstellen uit dit dekkingsplan.

Tabel 9.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	2023	2024	2025
8	**Exploitatiesaldo begroting wordt dan**	**8 (1 t/m 7)**	**-110**	**277**	**29**	**-73**
			voordelig	nadelig	nadelig	voordelig

3.9 Structureel saldo bij overname voorstellen dekkingsplan

Uitgangspunt voor het college bij de voorstellen voor het dekkingsplan is om te komen tot een structureel sluitende begroting 2022 en meerjarenbegroting 2023-2025. De provincie beoordeelt of de begroting ook structureel in evenwicht is. Dit is het geval als we de structurele uitgaven dekken door structurele inkomsten. Dit betekent concreet dat incidentele posten niet meetellen bij de beoordeling of de begroting structureel in evenwicht is. In tabel 9 van paragraaf 3.8 hebben we de exploitatiesaldi genoemd. In deze saldi zit nog een incidentele beïnvloeding die we voor bepaling van het structureel saldo er uit moeten halen.

De beoordeling door de provincie is belangrijk voor de bepaling van het soort toezicht waar de gemeente onder valt. Bij een structureel sluitende begroting hoort repressief (achteraf) toezicht. Dit houdt in dat de gemeente de begroting direct kan uitvoeren, zonder dat hier vooraf goedkeuring vereist is. Dit in tegenstelling tot preventief toezicht waarbij de begroting en begrotingswijzigingen vooraf goedgekeurd moeten worden. Het kan ook zo zijn dat de begroting voor het komende jaar niet in evenwicht is, maar de gemeente in de meerjarenbegroting laat zien dat dit evenwicht wel wordt bereikt in de laatste jaarschijf van de meerjarenbegroting (in dit geval 2025). Vandaar voert de provincie repressief toezicht uit.

Zoals benoemd tellen incidentele inkomsten en uitgaven niet mee bij de beoordeling of de begroting structureel in evenwicht is. In het overzicht Incidentele baten en lasten (verplicht overzicht bij de begroting) brengen we deze incidentele posten in beeld. Het overzicht vindt u op blz. 132-133).

Conclusie uit dit overzicht is dat de incidentele beïnvloeding voor 2022 € 58.000 voordelig bedraagt (exploitatiesaldo is hierdoor € 58.000 voordelig beïnvloed) en voor 2025 € 67.000 voordelig.
In de onderstaande tabel vertalen we de exploitatiesaldo naar structureel saldo. Dit betekent dat de kapitaallasten het eerste jaar niet volledig in de raming zijn opgenomen. Hierdoor creëren we een voordeel in de begroting in het eerste jaar.

Dit voordeel (ook wel onderuitputting kapitaallasten genoemd) leidt tot een correctie bij de bepaling van het structurele saldo van de begroting. In onderstaande tabel weergeven we de berekening van de omzetting van het exploitatiesaldo (tabel 9) naar het structureel saldo.

Tabel 10.

			Bedragen x € 1.000			
			NB: Positieve zijn nadelen, negatieve bedragen voordelen.			
			2022	**2023**	**2024**	**2025**
	Exploitatiesaldo begroting (tabel 9)		**-110**	**277**	**29**	**-73**
			voordelig	nadelig	nadelig	voordelig
9	**Van exploitatiesaldo naar structureel saldo (eliminatie incidentele posten)**					
	Incidentele beïnvloeding onderuitputting kapitaallasten (voordeel 1e jaar door 1/2 jr kap. lasten)	**9**	**58**	**71**	**77**	**67**
			nadelig	nadelig	nadelig	nadelig
10	**Structureel saldo wordt dan**	**10 (8 + 9)**	**-52**	**348**	**106**	**-6**
			voordelig	nadelig	nadelig	voordelig

Zoals uit de tabel blijkt is de begroting 2022-2025 bij overname van het voorgestelde dekkingsplan structureel in evenwicht.

4 Recapitulatiestaat (meerjaren)raming 2022-2025

Het financieel beeld van de meerjarenraming (op basis van de saldi inclusief het dekkingsplan) is weergeven in het overzicht baten en lasten op blz. 99.

Bijlagen

Bijlage 1: Lasten en baten taakvelden per programma

		2022		2023		2024		2025	
Taakveld	**Naam taakveld**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Programma 1									
0.8	Overige baten en lasten	74		319		565		811	
1.0	Mutaties reserves P1-2019	0	-486	0	-129	0	-131	0	-99
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.178	-65	1.180	-66	1.183	-67	1.185	-68
1.2	Openbare orde en veiligheid	175	-4	178	-4	180	-4	179	0
4.1	Openbaar basisonderwijs	2		2		2		2	
4.2	Onderwijshuisvesting	1.001	-25	986	-25	860	-26	947	-26
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	458	-4	459	-4	461	-4	462	-4
5.1	Sportbeleid en activering	329	0	330	0	331	0	333	0
5.2	Sportaccomodaties	1.634	-603	1.671	-622	1.675	-636	1.657	-650
5.3	Cultuur, -productie, -participatie	138	0	135	0	138	0	135	0
5.6	Media	260		260		260		260	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.515	-226	1.331	-214	1.333	-215	1.337	-216
6.2	Wijkteams	1.516	0	1.518	0	1.523	0	1.528	0
6.3	Inkomensvoorziening	3.213	-2.152	3.216	-2.152	3.218	-2.152	3.219	-2.152
6.4	Begeleide participatie	2.303		2.247		2.195		2.117	
6.5	Arbeidsparticipatie	316	-65	316	-65	314	-62	311	-60
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	286		233		232		202	
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	2.690	-110	2.700	-110	2.700	-110	2.700	-110
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	2.638	0	2.653	0	2.653	0	2.625	0
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	174	0	59	0	59	0	59	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	245		246		247		247	
7.10	Volksgezondheid	699	-5	709	0	724	0	739	0
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	4	-0	4	-0	4	-0	4	-0
Totaal	**programma 1**	**20.850**	**-3.744**	**20.752**	**-3.390**	**20.857**	**-3.406**	**21.059**	**-3.384**
Programma 2									
0.8	Overige baten en lasten	7		12		15		19	
1.0	Mutaties reserves P2-2019	0	-50	0	0	0	0	0	0
2.1	Verkeer en wegen	65		63		62		61	
2.3	Recreatieve havens	16	-1	16	-1	16	-1	17	-1
3.1	Economische ontwikkeling	264	0	447	0	449	0	450	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	31	0	31	0	32	0	33	0
3.3	Bedrijsloket en -bedrijfsregelingen	101	-12	103	-12	106	-12	108	-12
3.4	Economische promotie	147	-50	150	-50	152	-50	154	-50
5.4	Musea	114		115		116		117	
5.5	Cultureel erfgoed	291	0	250	0	253	0	256	0
5.7	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	65	-0	65	-0	65	-0	65	-0
8.1	Ruimtelijke ordening	13		13		5		5	
Totaal	**programma 2**	**1.114**	**-113**	**1.267**	**-63**	**1.271**	**-63**	**1.285**	**-63**
Programma 3									
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	211	-183	213	-183	214	-184	216	-186
0.8	Overige baten en lasten	14		45		73		103	
1.0	Mutaties reserves P3-2019	0	-556	0	-494	308	-368	384	-90
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	-12	0	-12	0	-12	0	-12
3.3	Bedrijfsloket- en bedrijfsregelingen	10	-17	10	-17	10	-17	10	-17
7.2	Afval	1.557	-1.886	1.574	-1.910	1.601	-1.940	1.614	-1.958
7.4	Milieubeheer	615	-61	654	-61	655	-61	657	-61
8.1	Ruimteljke ordening	918	-271	933	-271	949	-271	966	-271
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventer.)	341	-316	1.808	-1.782	2.256	-2.538	2.313	-2.671
8.3	Wonen en bouwen	1.923	-429	1.871	-429	1.681	-429	1.387	-430
Totaal	**programma 3**	**5.590**	**-3.731**	**7.109**	**-5.159**	**7.748**	**-5.821**	**7.652**	**-5.697**

		2022		2023		2024		2025	
Taakveld	**Naam taakveld**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Programma 4									
0.8	Overige baten en lasten P4-2019	119		169		212		253	
1.0	Mutaties reserves P4-2019	462	-67	425	-63	386	-68	351	-80
2.1	Verkeer en wegen	2.971	-58	2.959	-58	3.033	-58	3.112	-58
2.2	Parkeren		0		0		0		0
3.4	Economische promotie		-417		-423		-423		-423
5.4	Musea	95		95		95		95	
5.7	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	1.716	-42	1.746	-42	1.772	-42	1.811	-42
7.2	Riolering	1.242	-1.677	1.321	-1.762	1.426	-1.883	1.540	-2.014
Totaal	**programma 4**	**6.603**	**-2.261**	**6.715**	**-2.348**	**6.924**	**-2.474**	**7.160**	**-2.617**
Programma 5									
0.1	Bestuur	1.689	-76	1.722	-76	1.756	-76	1.791	-76
0.2	Burgerzaken	562	-178	557	-146	670	-334	682	-323
0.8	Overige baten en lasten P5-2019	9	0	19	0	26	0	33	0
1.0	Mutaties reserves P5-2019	0	-210	0	-90	0	0	0	0
1.1	Saldo begroting/rekening	0		0		0		0	
Totaal	**programma 5**	**2.260**	**-465**	**2.298**	**-313**	**2.452**	**-411**	**2.506**	**-400**
Programma 11									
0.5	Treasury	59	-63	59	-62	49	-62	49	-61
0.61	Onroerend Zaakbelasting (OZB) woningen	162	-3.691	164	-3.755	166	-3.821	168	-3.887
0.62	Onroerend Zaakbelasting (OZB) n-woningen	77	-3.567	79	-3.630	81	-3.693	83	-3.758
0.64	Belasting overig	14	-47	15	-47	15	-47	16	-47
0.70	Algemene uitkering gemeentefonds	68	-26.058	70	-26.012	73	-26.396	75	-26.958
0.8	Overige baten en lasten P6-2019	4		6		8		9	
Totaal	**programma 11**	**385**	**-33.426**	**394**	**-33.506**	**392**	**-34.019**	**400**	**-34.712**
Programma 12									
0.4	Overhead, ondersteuning en organisatie	6.827	-12	6.451	-13	6.374	-13	6.472	-13
0.8	Overige baten en lasten Overhead 2019	39		86		125		168	
1.0	Mutaties reserves overhead	0	-47	0	-25	0	0	0	0
Totaal	**programma 12**	**6.866**	**-59**	**6.537**	**-38**	**6.499**	**-13**	**6.640**	**-13**
Programma 13									
0.9	Vennootschapsbelasting	7		7		78		97	
1.0	Mutaties reserves Vpb-2019		-3		-3		-3		-3
Totaal	**programma 13**	**7**	**-3**	**7**	**-3**	**78**	**-3**	**97**	**-3**
Programma 14									
0.8	Overige baten en lasten P14-2019	18		18		18		18	
Totaal	**programma 14**	**18**	**0**	**18**	**0**	**18**	**0**	**18**	**0**

Bijlage 2: Kerngegevens

	Werkelijk	Raming
	1-1-2021	1-1-2022
Sociale bevolkingssamenstelling		
Aantal inwoners	**18.840**	**18.922**
0 tot en met 19 jaar	3.809	3.785
20 tot en met 64 jaar	10.870	10.880
65 tot en met 74 jaar	2.416	2.417
75 tot en met 84 jaar	1.259	1.324
85 jaar en ouder	486	516
Aantal uitkeringsontvangers	**784**	**759**
IOAW	9	9
IOAZ	2	2
Militairen	12	12
WSW-ers	101	101
WAJONG	117	117
WAO	199	174
WAZ	11	11
WWB (t/m 2014)/Participatiewet (PW) vanaf 2015	115	115
Bijzondere bijstand	218	218
Aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen		
in sociale werkgemeenschappen	**101**	**101**
Aantal leerlingen basisonderwijs	**1.446**	**1.417**
openbaar onderwijs	236	237
bijzonder onderwijs	1.210	1.180
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs	**900**	**864**

	Werkelijk	Raming
	1-1-2021	1-1-2022
Fysieke structuur		
Oppervlakte gemeente (in ha.)	**10.176**	**10.176**
waarvan binnenwater	108	108
historische dorpskern	10	10
Aantal woningen	**7.965**	
waarvan sociale verhuur	1.186	
Overige woonruimten	**244**	**243**
logiesfunctie	229	228
personen zorginstelling	0	0
uitwonende studenten	15	15

	Werkelijk	Raming
	1-1-2021	1-1-2022
Infrastructuur		
Lengte van wegen buiten de bebouwde kom (in km.)	159	157
Lengte van wegen binnen de bebouwde kom (in km.)	74	75
Lengte van de fietspaden (in km.)	59	68
Lengte van de waterwegen (in km.)	209	209
Lengte van de bermen (in km.)	368	379
Lengte van de onverharde wegen (in km.)	84	83
Openbaar groen (in ha)	50	51
Sportaccommodaties (in ha)	25	25
Bossen in eigendom (in ha.)	299	297
Natuurterrein (in ha.)	11	11
Lengte van de vrijvervalriolering (in km.)	103	105
Lengte van de druk- en vacuümriolering (in km.)	140	140
Drukrioolpompen (in aantal)	558	558
Hoofdgemalen (in aantal)	29	29
Vacuumstation (in aantal)	1	1
Iba-systemen (in aantal)	8	8
Aansluitingen	8.328	8.363
Personeelssamenstelling		
aantal medewerkers	96	108
aantal formatieplaatsen	94,76	93,81
	Raming	Raming
Financiële structuur	**2021**	**2022**
(in duizenden euro's)		
Resultaten		
Totaal lasten	55.442	43.694
Totaal baten	55.722	43.803
Saldo	**280**	**109**
Opbrengst belastingen	7.577	7.714
Opbrengst rioolrechten	1.582	1.662
Opbrengst afvalstoffenheffing	1.386	1.512
Algemene uitkering gemeentefonds	22.684	23.719
Vaste activa	67.249	69.712
Reserves, fondsen en voorzieningen	37.256	34.208
Schuldrestant geldleningen	17.595	16.013

Bijlage 3: Specificatie saldi reserves en voorzieningen

Specificatie verloop saldi reserves (saldi per 31 december)

Volgnr.	Omschrijving	Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
	1. Algemene reserves						
9101.1001	Algemene reserve	1.758.332	2.657.340	2.170.840	2.080.840	2.078.340	2.078.340
9101.1002	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	5.621.600	5.621.600	5.900.200	5.900.200	5.900.200	5.900.200
	Sub-totaal 1	7.379.932	8.278.940	8.071.040	7.981.040	7.978.540	7.978.540
	2. Bestemmingsreserves						
	2.1 Algemene Dienst						
9101.2001	Kunst en cultuur	29.398	20.608	20.608	20.608	20.608	20.608
9101.2002	Speelterreinen	127.296	52.601	40.485	32.262	18.971	510
9101.2003	Dekking kapitaallasten	1.591.723	1.461.170	1.330.268	1.199.405	1.068.588	937.803
9101.2004	Buitengebied in Ontwikkeling	304.385	225.262	225.262	225.262	225.262	225.262
9101.2005	Volkshuisvestingsfonds Oirschot	7.399.955	6.085.014	4.329.073	2.252.132	1.944.338	1.276.596
9101.2006	Fysieke en sociale leefbaarheid	744.962	3.413	3.413	3.413	3.413	3.413
9101.2007	Beheerplannen Wegen en Groen	371.758	320.034	320.034	320.034	320.034	320.034
9101.2010	Landschapfonds	994.895	994.895	994.895	994.895	994.895	994.895
9101.2011	Sociaal Domein	133.642	507.653	507.653	507.653	507.653	507.653
9101.2012	BUIG-uitkering	728.609	493.075	343.075	343.075	343.075	343.075
9101.2013	Rehabilitaties wegen	1.966.759	2.347.594	2.686.774	2.989.393	3.253.084	3.474.151
9101.2014	Sanering wegen	165.180	500.180	600.180	700.180	800.180	900.180
9101.2017	Beleidsprogramma 2018-2022	3.090.571	453.648	366.648	341.648	341.648	341.648
9101.2018	Ruimte voor Ruimte	2.018.077	1.757.096	1.757.096	1.757.096	1.757.096	1.757.096
9101.2019	Ruimtelijke Ontwikkeling	325.806	325.806	325.806	325.806	325.806	325.806
9101.2021	Reserve Warmtetransitie	230.000	33.200	33.200	33.200	33.200	33.200
9101.2022	Reserve Frictie ambtelijke organisatie	0	685.000	518.000	518.000	518.000	518.000
	Sub-totaal overige bestemmingsreserves	20.223.016	16.266.249	14.402.470	12.564.062	12.475.851	11.979.930
	2.2 Grondexploitatie:						
9101.2501	Risicoreserve	2.854.394	2.610.051	2.610.051	2.610.051	2.824.504	3.095.849
	Sub-totaal 2.2	2.854.394	2.610.051	2.610.051	2.610.051	2.824.504	3.095.849

Specificatie verloop saldi reserves (saldi per 31 december)

Volgnr.	Omschrijving	Rekening	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
	3. Voorzieningen						
	3.1 Algemene dienst						
9102.51xx	Onderhoud sportaccommodaties	768.031	541.127	617.389	608.290	633.622	567.579
9102.52xx	Groot onderhoud sportvelden	538.784	582.960	493.609	428.081	418.640	394.229
9102.53xx	Multi-funktioneel gebouw Middelbeers	112.383	134.161	110.885	109.951	132.951	141.528
9102.54xx	Onderhoud openbare gebouwen	295.981	372.209	446.509	272.200	273.972	339.676
9102.55xx	Onderhoud diverse bezittingen	324.624	353.144	325.061	298.376	312.418	338.688
9102.1006	Onderhoud wegen	1.479.341	1.984.164	1.969.039	1.953.914	1.938.789	1.923.664
9102.1101	Huishoudelijk afval	84.367	83.449	87.800	83.386	89.348	89.210
9102.1102	Riolering	1.088.019	1.140.685	1.266.463	1.447.112	1.688.808	1.961.936
9102.1201	Verplichtingen oud-medewerkers	1.905.885	1.666.257	1.598.286	1.537.566	1.476.514	1.415.454
9102.1203	Oninbare startersleningen SvN	201.371	195.060	188.189	181.067	173.683	166.028
	Sub-totaal 3.1	6.798.786	7.053.216	7.103.230	6.919.943	7.138.745	7.337.992
	TOTAAL-GENERAAL	**37.256.128**	**34.208.456**	**32.186.791**	**30.075.096**	**30.417.640**	**30.392.311**

Bijlage 4: Specificatie stortingen en beschikkingen reserves en voorzieningen

Bestemmingsreserves Algemene Dienst	Toevoegingen	Onttrekkingen
Algemene reserves		
Algemene reserve 9101.1001		
Subsidie Kunstroute		2.500
WMO taak beschermd wonen		15.000
t Bint		100.400
Inwonersparticipatie		90.000
Aanvulling reserve Weerstandsvermogen		278.600
	0	**486.500**
Res.weerstandsvermogen en risicobeheersing 9101.1002		
Aanvulling reserve Weerstandsvermogen vanuit alg.res.	278.600	
	278.600	**0**
Bestemmingsreserves Algemene Dienst		
Speelterreinen 9101.2002		
Jaarlijkse storting	22.500	
Onttrekking 2021-2025		34.616
Totaal	**22.500**	**34.616**
Dekking kapitaallasten 9101.2003		
Dekking extra nadeel Sportpark Moorland		98.700
Dekking VA7210902700 afschrijving		3.791
Dekking VA7210902900 afschrijving		12.025
Dekking VA7210160100 afschrijving		2.918
Dekking VA7210170400 afschrijving		4.911
Dekking VA7210170500 afschrijving		1.036
Dekking VA7210170500 rente		396
Dekking VA 7210190502		2.705
Dekking VA 7210170300 afschrijving		4.420
	0	**130.902**

Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
Volkshuisvestingsfonds Oirschot 9101.2005		
Geschikt wonen voor ouderen - Wonen met kwaliteit		82.000
Subsidie huurgewenning		12.000
Actieplan Woningbouw 2.0: personeel/inhuur		504.000
Actieplan Woningbouw 2.0: Herijking nota kostenverhaal		13.333
Actieplan Woningbouw 2.0: initiatieffase projecten		16.667
Actieplan Woningbouw 2.0: Communicatiemiddelen en onvoorzien	10.000	
Reservering aankoop grond Hoeven BV		1.115.000
Dekking VPB erfpacht		2.941
	0	**1.755.941**
BUIG-uitkering 9101.2012		
Dekking pilot voork. Duurdere 2e lijnszorg		150.000
	0	**150.000**
Reserve Rehabilitatie wegen 91012013		
Toevoeging wegen	323.445	
Toevoeging groen	15.735	
	339.180	**0**
Reserve sanering wegen 91012014		
Toevoeging sanering wegen	100.000	
	100.000	**0**
Beleidsprogramma 2018-2022 9101.2017		
Uitvoering transformatiepilots		18.000
Doorz. rekenmodel Jeugd		19.000
Dekking extra budget monumentensubs.		50.000
	0	**87.000**
Frictie ambtelijke organisatie 9101.2022		
Frictiekosten ambtelijke organisatie	0	120.000
Extra kosten Oirschot in Ontwikkeling		47.000
	0	**167.000**

Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
Voorzieningen		
Voorzieningen van de Algemene Dienst		
Onderhoud sportaccomodaties 9102.1001 en 9102.5101 en 02		
Fidote	5.381	691
Moorland	3.259	9.731
't Horstje	8.337	
de Kemmer	54.922	
gymnastieklokaal de Reep	11.378	
de Klep	3.407	
Totaal	**86.684**	**10.422**
Groot onderhoud sportvelden 9102.1002 en 9102.52xx		
Buitenbanen Fidote	2.360	
Tennisbanen bij de Kemmer	5.366	
Atletiekveld bij de Kemmer	652	
Sportvelden Moorland Hockey	4.918	1.847
Sportvelden Moorland Voetbal	3.050	
Sportvelden 't Horstje Spd Girls	1.313	29.040
Sportvelden 't Horstje Spd Boys	6.198	4.740
de Klep B.Boys parkinrichting		14.904
Sportvelden de Klep	9.705	72.382
Totaal	**33.562**	**122.913**
Multi-functioneel gebouw Middelbeers9102.1003 en 9102.5301		
Beschikking		
Voorheen bibliotheek	4.113	
Sporthal	15.068	46.276
Kinderdagverblijf	3.819	
Totaal	**23.000**	**46.276**
Onderhoud openbare gebouwen 9102.1004 en 9102.5404		
Uitgaven (totaal)		
Gemeentehuis (incl.kantongerecht)	50.245	3.073
Gemeentewerken	28.755	1.627
Totaal	**79.000**	**4.700**

Omschrijving	Toevoeging	Onttrekking
Onderhoud diverse bezittingen 9102.1005 en 9102.5501 t/m 03		
Brandweerkazernes	9.083	
Oude toren + uitkijktoren	4.067	
Den Deel + buurth. Pullen en Raamslegerstr. + de Enck	315	49.453
Keskenoate	554	
Oude raadhuis trouw	1.862	
Oude raadhuis visit	6.484	
Rioolgebouwtjes	1.820	
Div. objecten onder 60300010:	5.092	7.907
Totaal	**29.277**	**57.360**
Onderhoud wegen 9102.1006		
Obv beheerplan wegen	784.875	
Obv beheerplan wegen		800.000
	784.875	**800.000**
Huishoudelijk afval 9102.1101		
Aanvulling saldo 2022	4.351	0
	4.351	**0**
Riolering 9102.1102		
Toevoeging saldo 2022	125.778	,
	125.778	**0**
Verplichtingen oud-medewerkers 9102.1201		
Wachtgelduitkering vml. Wethouders		67.971
	0	**67.971**
Oninbare startersleningen SVN 9102.1203		
Obv scenarioberekening SVN		6.871
	0	**6.871**
Totaal reserves en voorzieningen	**1.906.807**	**3.928.472**
waarvan voor reserves	740.280	2.811.959
waarvan voor voorzieningen	1.166.527	1.116.513
totaal	**1.906.807**	**3.928.472**

Bijlage 5: Overzicht mutaties reserves en incidentele baten en lasten 2022-2025

1. Incidentele lasten

Prog.	2022	2023	2024	2025	Omschrijving
P1	15.000				WMO taak Beschermd wonen t.l.v. algemene reserve
P1	100.400				t Bint t.l.v. algemene reserve
P1	82.000	30.000	30.000		Geschikt wonen voor ouderen - Wonen met kwaliteit t.l.v. Volkshuisvestingsfonds
P1	150.000				Pilot voork. Duurdere 2e lijnszorg t.l.v. reserve Buig
P1	18.000				Uitvoering transformatiepilots t.l.v. reserve Beleidsakkoord 2018-2022
P1	19.000				Doorz. rekenmodel Jeugd t.l.v. reserve Beleidsakkoord 2018-2022
P2	50.000				Extra budget monumentensubs. t.l.v. reserve Beleidsakkoord 2018-2022
P3	12.000				Subsidie huurgewenning t.l.v. Volkshuisvestingsfonds
P5	90.000	90.000			Inwonersparticipatie t.l.v. Algemene reserve
P5	120.000				Frictiekosten ambtelijke organisatie.l.v. res. Frictie ambtelijke organisatie
Div progr.	-58.230	-70.806	-77.381	-67.029	Onderuitputting Kapitaallasten
P7 over-head		25.000			Meten dienstverlening t.l.v. reserve Beleidsakkoord 2018-2022
P7 over-head	47.000				Extra kosten Oirschot in ontwikkeling t.l.v. reserve Frictie ambtelijke organisatie
totaal	**645.170**	**74.194**	**-47.381**	**-67.029**	**totaal incidentele lasten**

2. Incidentele baten

Prog.	2022	2023	2024	2025	Omschrijving
P1	15.000				WMO taak Beschermd wonen t.l.v. algemene reserve
P1	100.400				t Bint t.l.v. algemene reserve
P1	82.000	30.000	30.000		Geschikt wonen voor ouderen - Wonen met kwaliteit t.l.v. Volkshuisvestingsfonds
P1	150.000				Pilot voork. Duurdere 2e lijnszorg t.l.v. reserve Buig
P1	18.000				Uitvoering transformatiepilots t.l.v. reserve Beleidsakkoord 2018-2022
P1	19.000				Doorz. rekenmodel Jeugd t.l.v. reserve Beleidsakkoord 2018-2022
P2	50.000				Extra budget monumentensubs. t.l.v. reserve Beleidsakkoord 2018-2022
P3	12.000				Subsidie huurgewenning t.l.v. Volkshuisvestingsfonds
P5	90.000	90.000			Inwonersparticipatie t.l.v. Algemene reserve
P5	120.000				Frictiekosten ambtelijke organisatie t.l.v. reserve Frictie ambtelijke organisatie
P7 over-head		25.000			Meten dienstverlening t.l.v. reserve Beleidsakkoord 2018-2022
P7 over-head	47.000				Extra kosten Oirschot in ontwikkeling t.l.v. reserve Frictie ambtelijke organisatie
totaal	**703.400**	**145.000**	**30.000**	**0**	**totaal incidentele baten**
	2022	**2023**	**2024**	**2025**	
Saldo inc. baten en lasten	-58.230	-70.806	-77.381	-67.029	In 2022 t/m 2025 zijn de incidentele baten groter dan de incidentele lasten. Dit wordt met name veroorzaakt door de onderuitputting kapitaallasten
	voordelig	voordelig	voordelig	voordelig	
Saldo begroting 2021-2024	-109.223	277.361	30.598	-71.342	Betreft het exploitatiesaldo van de begroting 2022-2025 na invulling dekkingsplan (incidenteel en structureel).
	voordelig	nadelig	nadelig	voordelig	
Structureel begrotings-saldo	-50.993	348.167	107.979	-4.313	Structureel begrotingssaldo.
	voordelig	nadelig	nadelig	voordelig	

Bijlage 6: Mutaties in reserves met een structureel karakter 2022-2025

1. Lasten

Prog.	2022	2023	2024	2025	Omschrijving
P3			22.147	22.699	Storting in reserve Volkshuisvesting
P3			285.938	361.794	Storting in Risicoreserve GREX
P4	22.500	22.500	22.500	22.500	Storting in reserve Speelterreinen
P4	323.445	290.971	260.018	228.006	Storting voordeel kaplasten wegen in res. Rehabilitatie Wegen
P4	15.735	11.648	3.673	0	Storting voordeel kaplasten groen in res. Rehabilitatie wegen
P4	100.000	100.000	100.000	100.000	Storting in reserve Sanering wegen
totaal	**461.680**	**425.119**	**694.276**	**734.999**	

2. Baten

Prog.	2022	2023	2024	2025	Omschrijving
P1	0	2.500	0	2.500	Dekking bijdrage 2-jaarlijkse kunstroute t.l.v. Algemene reserve
P1	98.700	98.700	98.700	98.700	Dekking extra nadeel sportpark Moorland t.l.v. res. Kapitaallasten
P3	544.000	494.000	297.000		Actieplan woningbouw 2.0 t.l.v. reserve Volkshuisvestingfonds
P3			71.485	90.449	Dekking grondexpl. veld 7 Moorland t.lv. Risicoreserve GREX
P4	34.616	30.723	35.791	40.961	Onttrekking aan reserve Speelterreinen
P4	32.202	32.163	32.117	32.085	Dekking afschrijvingen vaste activa t.l.v. reserve Kapitaallasten
P4				6.939	Dekking meerkosten groen t.l.v reserve Rehabilitatie wegen
vpb	2.941	2.941	2.941	2.941	Dekking vpb erfpacht WoonInc t.l.v. reserve Volkshuisvesting
totaal	**712.459**	**661.027**	**538.034**	**274.575**	
	-250.779	-235.908	156.242	460.424	De stortingen in de reserves tlv de exploitatie zijn in 2022 en 2023 lager en in 2024 en 2025 hoger dan de onttrekkingen tgv de exploitatie.

Bijlage 7: Activiteitenplan 2022-2026 Investeringen

Volgnr.	Progr.	Omschrijving	Soort	Jaar	Krediet- bedrag
Progr. 1		**VERVANGINGSINVESTERINGEN SPORTACCOMMODATIES EN -VELDEN**			
1	1	VV Spd Boys, Beregeningsinstallatie	V	2022	21.780
2	1	VV Spd Boys, Veld 1	V	2022	21.780
3	1	VV Spd Boys, Veld 2	V	2022	21.780
4	1	VV Spd Boys, Veld 4	V	2022	21.780
5	1	VV Beerse Boys, Veld 6 Verlichting (armaturen en masten)	V	2022	57.717
6	1	VV Beerse Boys, Veld 6.2	V	2022	74.270
7	1	VV Beerse Boys, Dakbedekking Kleedkamers en kantine	V	2022	128.983
8	1	VV Beerse Boys, Veld 1	V	2022	111.078
9	1	Atletiek, Renovatie toplaag incl drainage en beregening	V	2023	342.854
10	1	TCO Tennis, Baanblok 3 en 4	V	2023	100.188
11	1	VV Oirschot Vooruit, Veld 3 Vervanging armaturen	V	2023	45.302
12	1	VV Spd Boys, Veld 4	V	2023	113.982
13	1	VV Spd Boys, Meubilering bank kleedruimten	V	2023	78.914
14	1	VV Beerse Boys, Veld 4	V	2023	96.558
15	1	VV Spd Boys, Veld 1	V	2024	113.982
16	1	TCO Tennis, Vervanging armaturen	V	2024	46.464
17	1	VV Beerse Boys, Veld 2	V	2025	118.338
18	1	VV Beerse Boys, Veld 3	V	2025	92.347
19	1	VV Spd Boys, Wandafwerking tegels korfbal	V	2025	22.623
20	1	VV Beerse Boys, Veld 1	V	2025	96.558
21	1	VV Beerse Boys, Veld 6 Automatische beregening	V	2026	21.780
22	1	VV Oirschot Vooruit, Veld 3 Renovatie toplaag	V	2026	96.558
Progr. 4		**INVESTERINGEN VERKEERSPROJECTEN BEREIKBAARHEID OIRSCHOT**			
23	4	Planrealisatie - Reconstructie Bestseweg	N	2022	908.850
24	4	Planvoorbereiding - Fietsstructuur: ontbrekende schakel Moorland en ged. Ehv-dijk binnen kom	N	2022	60.000
25	4	Planrealisatie - Fietsstructuur: ontbrekende schakel Moorland en ged. Ehv-dijk binnen kom	N	2022	480.000
		AF; 50% subsidie			-240.000
		netto-investering voor gemeente			240.000
26	4	Planvoorbereiding - Fietsstructuur: opwaarderen fietspad Eindhovensedijk	N	2022	90.000
27	4	Planrealisatie - Fietsstructuur: opwaarderen fietspad Eindhovensedijk	N	2023	880.000
		AF; 50% subsidie			-440.000
		netto-investering voor gemeente			440.000
		INVESTERINGEN REHABILITATIES WEGEN O.B.V. IMBK			
28	4	Rehabilitaties 2022 (nog niet gelabeld)	V	2022	176.750
29	4	Hedel 2022	V	2022	216.000
30	4	Hoolkot 2022	V	2022	162.000
31	4	Polsdonken 2022	V	2022	180.000
32	4	Schansstraat 2022	V	2022	247.075
33	4	Rehabilitaties 2023	V	2023	1.075.000
34	4	Rehabilitaties 2024	V	2024	1.075.000
35	4	Rehabilitaties 2025	V	2025	1.075.000
36	4	Rehabilitaties 2026	V	2026	1.075.000
		INVESTERINGEN GROENRENOVATIES O.B.V. IMBK			
37	4	Renovaties in 2022 (nog niet gelabeld)	V	2022	58.250
38	4	Slingerbos 2022	V	2022	20.000
39	4	Egidiusstraat (plus stukje st. Annastraat) 2022	V	2022	19.000
40	4	Margrietstraat, Anjerstraat en Leliestraat 2022	V	2022	52.750
41	4	Renovaties in 2023	V	2023	240.000
42	4	Renovaties in 2024	V	2024	330.000
43	4	Renovaties in 2025	V	2025	420.000

Volgnr.	Progr.	Omschrijving	Soort	Jaar	Krediet- bedrag
		INVESTERINGEN MEUBILAIR O.B.V. IMBK			
45	4	Renovaties in 2022	V	2022	35.313
46	4	Renovaties in 2023	V	2023	70.625
47	4	Renovaties in 2024	V	2024	70.625
48	4	Renovaties in 2025	V	2025	70.625
49	4	Renovaties in 2026	V	2026	70.625
		INVESTERINGEN OPENBARE VERLICHTING O.B.V. IMBK			
50	4	Renovaties in 2022 (nog niet gelabeld)	V	2022	105.902
51	4	Slingerbos 2022	V	2022	46.000
52	4	Egidiusstraat (plus stukje st. Annastraat) 2022	V	2022	27.600
53	4	Margrietstraat, Anjerstraat en Leliestraat 2022	V	2022	87.500
54	4	Renovaties in 2023	V	2023	534.003
55	4	Renovaties in 2024	V	2024	534.003
56	4	Renovaties in 2025	V	2025	534.003
57	4	Renovaties in 2026	V	2026	534.003
		INVESTERINGEN RIOLERING O.B.V. IMBK			
58	4	Groot-onderhoud vrijverval riolering (nog niet gelabeld)	V	2022	82.500
59	4	Margrietstraat, Anjerstraat en Leliestraat 2022	V	2022	287.500
60	4	Groot-onderhoud vrijverval riolering	V	2023	625.000
61	4	Groot-onderhoud vrijverval riolering	V	2024	290.000
62	4	Groot-onderhoud vrijverval riolering	V	2025	645.000
63	4	Groot-onderhoud vrijverval riolering	V	2026	300.000
64	4	Mechanische vervanging riolering	V	2022	100.000
65	4	Mechanische vervanging riolering	V	2023	100.000
66	4	Mechanische vervanging riolering	V	2024	100.000
67	4	Mechanische vervanging riolering	V	2025	100.000
68	4	Mechanische vervanging riolering	V	2026	265.000
69	4	Gijzelaar/Melklanden 2022	V	2022	224.000
70	4	Margrietstraat, Anjerstraat en Leliestraat 2022	V	2022	246.000
71	4	Afkoppelen/hydraulische knelpunten riolering	V	2023	470.000
72	4	Afkoppelen/hydraulische knelpunten riolering	V	2024	2.095.000
73	4	Afkoppelen/hydraulische knelpunten riolering	V	2025	455.000
74	4	Afkoppelen/hydraulische knelpunten riolering	V	2026	510.000
		INVESTERINGEN VERKEER EN VERVOER O.B.V. IMBK			
75	4	Renovaties in 2022 (nog niet gelabeld)	V	2022	10.222
76	4	Slingerbos 2022	V	2022	15.000
77	4	Egidiusstraat (plus stukje st. Annastraat) 2022	V	2022	5.000
78	4	Renovaties in 2023	V	2023	60.444
79	4	Renovaties in 2024	V	2024	60.444
80	4	Renovaties in 2025	V	2025	60.444
81	4	Renovaties in 2026	V	2026	60.444

Inleiding toelichting investeringen 2022

In de financiële verordening 2017 staat dat de investeringen voor het betreffende begrotingsjaar (in dit geval 2022) worden geautoriseerd bij de begrotingsbehandeling. Dit tenzij de raad aangeeft van welke investeringen hij een afzonderlijk raadsvoorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. Door deze investeringskredieten te autoriseren bij de begroting, kan de gemeente hiermee direct aan de slag bij aanvang van het nieuwe begrotingsjaar. Daarnaast voorkomen we u telkens een apart raadsvoorstel ontvangt. Met de raadswerkgroep planning & control is afgesproken dat bij de kadernota een nadere toelichting wordt opgenomen bij de te autoriseren investeringen voor het nieuwe begrotingsjaar. Zo kan de raad een integrale afweging maken én bij de begrotings-behandeling de kredieten voor het nieuwe begrotingsjaar beschikbaar stellen.

In het overzicht op blz. 135-136 staan de verwachte investeringen 2022-2026. Bij de investeringen die wij u vragen te autoriseren bij de begrotingsbehandeling op 2 november, vindt u een nadere toelichting. Op deze manier kunt u beter de afweging maken om de kredieten beschikbaar te stellen.

Investeringen waarvoor afzonderlijk raadsvoorstel volgt
Voor onderstaande kredieten stellen wij u voor te besluiten om deze in een later stadium met afzonderlijke raadsvoorstellen aan u voor te leggen:

Nr. 23 T/M 27 Investeringen verkeersprojecten Bereikbaarheid Oirschot 2022

Nr. 23. Planrealisatie - Reconstructie Bestseweg en rotonde Lidl (uitvoeringskrediet € 908.850)
Begin 2020 heeft u een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de aanpak van de Bestseweg en de rotonde Bestseweg–Kempenweg–Rijkesluisstraat (rotonde Lidl). Binnen de huidige planning kunnen we in 2022 starten met de planrealisatie. Ook voor dit project moeten we er rekening mee houden dat de raming gebaseerd is op kengetallen. Het uiteindelijke bedrag kan hoger of lager uitvallen.

24. Planvoorbereiding - Fietsstructuur: ontbrekende schakel Moorland en ged. Ehv-dijk binnen kom (Voorbereidingskrediet € 60.000)
25. Planrealisatie - Fietsstructuur: ontbrekende schakel Moorland en ged. Ehv-dijk binnen kom (Uitvoeringskrediet € 480.000, netto € 240.000)
Invullen van deze ontbrekende schakel in het fietsnetwerk is onderdeel van de toekomstige snelfietsroute F58. Deze verkenning is in de afrondende fase en moet in het vierde kwartaal van 2021 leiden tot bestuurlijke afspraken over het tracé en realisatie. Verdere voorbereidingskosten zijn daarmee in 2022 pas te verwachten.

26. Planvoorbereiding - Fietsstructuur: opwaarderen fietspad Eindhovensedijk (Voorbereidingskrediet € 90.000)
27. Planrealisatie - Fietsstructuur: opwaarderen fietspad Eindhovensedijk (Uitvoeringskrediet € 880.000, netto € 440.000)
De Eindhovensedijk is in potentie een aantrekkelijke fietsverbinding als alternatief voor de auto op de middellange afstand. Om de potentie van deze fietsverbinding te benutten, is het gewenst om de hier aanwezige fietsstructuur op te waarderen tot een snelle fietsverbinding (snelfietspad en inprikker op de F58). Ook vanuit de omgevingsdialoog verbindingsweg Kempenweg-Eindhovensedijk wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor maatregelen om de fietsveiligheid op deze verbinding te verbeteren. Het opwaarderen van de Eindhovensedijk als fietsverbinding is bovendien in de regionale bereikbaarheidsagenda benoemd als regionale opgave.
Een verkenning naar het opwaarderen van de fietsverbinding over de Groene Corridor is in 2021 opgepakt vanuit de MIRT-aanpak N2/A2. Deze verkenning moet inzicht geven de benodigde aanpassingen en kosten. De resultaten van deze verkenning worden in Q4 2021 verwacht waarna het bestuurlijke traject volgt.

Investeringen te autoriseren bij de vaststelling van de begroting
Wij stellen u voor om de onderstaande kredieten voor het begrotingsjaar 2022 op 2 november beschikbaar te stellen:

Toelichting op voorgenomen investeringen 2022 uit bovenstaande tabel

Nr. 1 t/m 8 Vervangingsinvesteringen sportaccommodaties en -velden 2022

Jaarlijkse actualiseren we de onderhoudsfondsen voor sportaccommodaties en -velden.
Hierbij kijken we welke vervangingsinvesteringen we voor de komende jaren in het investeringsplan opnemen. Hieruit volgen voor het begrotingsjaar 2022 de onderstaande acht investeringen.
Voor de buitensportaccommodaties zijn de financiële gevolgen die voortkomen uit de meerjaren-onderhoudsplanning in november 2019 door uw raad vastgesteld. Deze zijn verwerkt in de (meerjaren)begroting.

1. VV Spoordonkse Boys, Beregeningsinstallatie - Vervangen automatische beregeningsinstallatie (bron, pompinstallatie, etc.) - € 21.780
2. VV Spoordonkse Boys, Veld 1 - Automatische beregening MJOP - € 21.780
3. VV Spoordonkse Boys, Veld 2 - Automatische beregening MJOP - € 21.780
4. VV Spoordonkse Boys, Veld 4 - Automatische beregening MJOP - € 21.780
5. VV Beerse Boys, Veld 6 - Verlichting: vervanging armaturen (€ 37.752) en masten (€ 19.965) - € 57.717
6. VV Beerse Boys, Veld 6.2 - Toplaagrenovatie (€ 48.279) incl. vervanging armaturen (€ 15.101) en automatische beregening (€ 10.890) – € 74.270
7. VV Beerse Boys, Dakbedekking Kleedkamers en kantine - Vervangen dakbedekking (€ 53.265 + € 75.718) - € 128.983
8. VV Beerse Boys, Veld 1 – Toplaagrenovatie (€ 96.558) en Automatische beregening (€ 14.520) - € 111.078

Nr. 28 t/m 32 - nr. 37 t/m 40 – nr. 45 - nr. 50 t/m 53 - nr. 58 t/m 59 - nr. 64 - nr. 69 t/m 70 - nr. 75 t/m 77

Vervangingsinvesteringen openbare ruimte
Voor alle assets in de openbare ruimte (denk aan groen, riolering, etc) zijn inventarisaties uitgevoerd of nog in uitvoering. Hierdoor beschikken we over actuele beheerdata, zowel kwalitatief (zoals de technische staat) als kwantitatief (hoeveelheden). Op basis van de actuele beheerdata stelt iedere assetbeheerder een sectoraal meerjarenprogramma op. Deze biedt input voor de vervangings-investeringen per asset. In 2021 is de eerste stap gemaakt naar een Integrale Maatschappelijke MeerjarenProgramma (IMMP) voor 2022 tot en met 2025. Dit is een vervolg op de implementatie van het Inegraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK). In het IMMP zijn alle sectorale meerjaren-programma's samengebracht. Ook is er gezamenlijk gekeken naar kansen voor het integraal plannen en organiseren van groot onderhoud en/of vervangingen. Dit heeft voor 2022 onder meer geleid tot

het integrale project 'Margrietstraat, Anjerstraat en Leliestraat'. Binnen dit project komen de assets riolering, openbare verlichting en groen samen.

Het IMMP biedt een programmering voor de planjaren 2022 tot en met 2026. Het is daarmee een basis voor de jaarlijkse programmering en de vervangingsinvesteringen. In het Activiteitenplan op blz. 135-136 en in onderstaande toelichting vindt u per asset een toelichting op de projecten en de totstandkoming hiervan.

28 t/m 32. Investeringen rehabilitaties wegen o.b.v. IMMP 2022 € 981.825
Op basis van de meerjarenonderhoudsplanning rehabilitaties wegen bekijken we jaarlijks welke wegen we de komende jaren herstellen. Het aantal is afhankelijk van de inspecties die we iedere twee jaar uitvoeren. We inspecteren dan alle verharde wegen in de gemeente (volgens CROW publ. 146). Uitgangspunt bij het opstellen van de nieuwe meerjarenonderhoudsplanning is dat we de herstelwerkzaamheden uitvoeren binnen de budgetten die in de begroting 2022 zijn opgenomen (voor 2022 totaal € 981.825). Binnen het IMMP zijn de werkzaamheden integraal afgestemd met de andere assetbeheerders, waarbij is gekeken in welk jaar we de werkzaamheden het beste kunnen uitvoeren. Voor de specificatie van het herstel van de wegen in 2022 verwijzen we u naar de tabel op blz. 52.

37 t/m 40. Investeringen groenrenovaties o.b.v. IMMP 2022 € 150.000
Op basis van de meerjarenonderhoudsplanning renovaties groen bekijken we jaarlijks welke bomen, beplanting en grassen de komende jaren renoveren. Het aantal is afhankelijk van de inspecties die we iedere vier jaar uitvoeren over alle groene objecten in de gemeente. Uitgangspunt bij het opstellen van de nieuwe meerjarenonderhoudsplanning is dat we de renovaties uitvoeren binnen de budgetten die in de begroting 2022 zijn opgenomen (voor 2022 totaal € 150.000).

45. Investeringen Meubilair o.b.v. IMMP 2022 € 35.313
De inventarisatie van het straat- en parkmeubilair (gemeentebreed) voor de sectorale meerjaren-planning Meubilair wordt naar verwachting nog in 2021 worden opgeleverd. Het resultaat van de inventarisatie is te vertalen naar een sectorale programmering Meubilair. Op basis hiervan worden de vervangingsinvesteringen voor 2022 projectmatig ingezet. De werkzaamheden bestaan uit groot onderhoud (bv. het in serie herstellen van de coating) en grootschalige vervangingen (bv. gelijktijdig vervangen van meerdere objecten).

50 t/m 53. Investeringen Openbare Verlichting o.b.v. IMMP 2022 € 267.002
In 2020/2021 is het areaal aan openbare verlichting opnieuw geïnventariseerd en verwerkt in het beheersysteem Liteweb. Voor de investeringen in de openbare verlichting geldt dat er aansluiting is gezocht met de integrale- en sectorale projecten van Riolering en Wegen. De (eventueel) resterende investeringsgelden zijn beschikbaar voor de inzet van sectorale vervangingen en/of het toepassen van LED-straatverlichting. In relatie tot de gemeentelijke doelstelling 'duurzame openbare ruimte' is LED-straatverlichting namelijk een kostenefficiënte en duurzame keuze voor verlichting in de openbare ruimte. Zowel binnen de integrale- als sectorale projecten vervangen we conventionele verlichting door zuinige LED-verlichting en maken we gebruik van de toepassing van recyclebare stalen masten.

Nr. 58 t/m 59– nr. 64 - nr. 69 t/m 70. Investeringen riolering o.b.v. IMMP 2022
58 - 59. Groot onderhoud vrijverval riolering € 370.000
64. Mechanische vervanging riolering € 100.000
69 t/m 70. Afkoppelen/hydraulische knelpunten riolering € 470.000
De investeringen voor de riolering zijn gebaseerd op het vastgestelde IMBK (Integraal Maatschappelijk beheerkader) en hieruit volgend uitvoeringsprogramma PWR (Programma Water en Riolering 2021-2025). Voor 2022 staan hiervoor onder meer gepland (voor een nadere specificatie zie tabel op blz. 30):

- Groot onderhoud vrijvervalriolering. Diverse locaties in 2022, waaronder:
  - Vervanging Margrietstraat, Anjerstraat en Leliestraat.
- Mechanische vervanging riolering 2022:
  - Groot onderhoud rioolgemalen, Individuele Behandeling van Afvalwater (IBA's) en dergelijke.
- Afkoppelen en oplossen hydraulische knelpunten riolering, diverse locaties waaronder:
  - Gijzelaar/Melklanden, aanleg berging.
  - Afkoppelen Margrietstraat, Anjerstraat en Leliestraat.

75 t/m 77. Investeringen verkeer en vervoer o.b.v. IMMP 2022 € 30.222
Op basis van analyses en onderzoeken naar de verkeersveiligheid (onder meer verkeersveiligheids-monitor, data verkeersongevallen en meldingen) is er een tactische planning Verkeer opgesteld. In deze planning staan de locaties waar sprake is van bijvoorbeeld veelvuldige overschrijding van het snelheidslimiet, verkeersonveilige situaties of ongevalslocaties. In de planning is een lijst opgenomen met locaties waar behoefte is aan verbetering van de verkeerskundige situatie.

De investeringen zijn gebaseerd op de tactische planning Verkeer in combinatie met het nog te stellen meerjarenprogramma Verkeer (2022). Voor de projecten voorvloeiend uit de integrale en sectorale programmering Wegen en Riolering geldt dat deze moeten voldoen aan de richtlijnen zoals vastgelegd in het Oirschots Verkeers- en Vervoersplan (OVVP).

Bijlage 8: Overhead

Tabel overhead o.b.v. kostensoorten IV3

Kosten-soort	Omschrijving hoofdkostensoort	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Lasten					
1.1	Salarissen en sociale lasten	3.717	3.337	3.416	3.509
2.1	Belastingen	5	5	5	5
3.2	Duurzame goederen	0	0	0	0
3.4.1	Sociale uitkeringen in natura	2	2	2	2
3.5.1	Ingeleend personeel	110	110	110	110
3.8	Overige goederen en diensten	995	1.038	934	948
4.3.3	Inkomensoverdrachten - Gemeensch regelingen	1.696	1.733	1.769	1.805
4.3.6	Inkomensoverdrachten - overige overheden	90	90	90	90
4.3.8	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	29	4	4	4
7.2	Mutatie voorzieningen	79	79	79	79
7.3	Afschrijvingen	152	152	106	106
7.4	Toegerekende reële rente	29	26	22	19
7.5	Overige verrekeningen	0	0	0	0
		6.903	**6.575**	**6.536**	**6.677**
Baten					
3.2	Duurzame goederen	-1	-1	-1	-1
3.6	Huren	-10	-10	-10	-10
3.7	Leges en andere rechten	-2	-2	-2	-2
3.8	Overige goederen en diensten	-1	-1	-1	-1
7.1	Mutatie reserves	-47	-25	0	0
		-59	**-38**	**-13**	**-13**
		6.844	**6.537**	**6.523**	**6.664**

Bijlage 9: Lijst van gebruikte afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBMA	Brabant Brede Model Aanpak
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	Bedrijfscontactfunctionaris
BIZOB	Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BURAP	Bestuursrapportage
B&W	Burgemeester en Wethouders
BVC	Boomveiligheidscontrole
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DB	Dagelijks Bestuur
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EMU	Economische en Monetaire Unie of Europese Monetaire Unie
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
FTE	Full Time Equivalent (werkuren omgerekend naar voltijdbanen)
GFT	Groente Fruit en Tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Geneeskundige Dienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie
GREX	Grondexploitatie
GRSK	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten
GTK	Gemeenschappelijk Toezichtkader
HALT	Het Alternatief
HOF	Houdbare Overheidsfinanciën
IBP	Interbestuurlijk Programma
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IKC	Intergraal Kind Centrum
IMBK	Integraal Maatschappelijk Beheer Kader
IMMP	Integraal Maatschappelijk Meerjaren Programma
IPO	Interprovinciaal overleg
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISD	Intergemeentelijke Sociale Dienst
LEA	Locale Educatieve Agenda

LED	Light-Emitting Diode (licht-emitterende diode/ licht uitstralende diode)
LISA	Databestand met gegevens over vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht
MARAP	Managementrapportage
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MD	Maatschappelijke Dienstverlening
MJUP	Meerjaren uitvoeringsprogramma
MRE	Metropool Regio Eindhoven
NAI	Nederlands Arbitrage Instituut
NAR	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NV	Naamloze Vennootschap
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
OSMO	Oirschots Samenwerkingsmodel Onderhoud
OVVP	Oirschots Verkeers- en Vervoersplan
OZB	Onroerende Zaakbelastingen
PVM	Partners in Vastgoedmanagement (Vastgoed consultancy bureau)
PW	Participatiewet
P&C	Planning en Control
P&O	Personeel & Organisatie
PWR	Programma Water en Riolering
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RES	Regionale Energie Strategie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
RO	Ruimtelijke Ontwikkeling
ROK	Regionaal Operationeel Kader
SGE	Stedelijk Gebied Eindhoven
SGP	Stabiliteits-en Groeipact
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SSC	Shared Service Center
SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
UA	Uitgesloten Aansprakelijkheid
VAB	Vrijkomende Agrarische Bedrijfslocaties
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
VLG	Vitaal Landelijk Gebied
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VRBZO	Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
VSV	Vroegtijdig Schoolverlater (zonder startkwalificatie)
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VV	Voetbalvereniging
VvC	Vereniging van Contracten
WAJONG	Wet Arbeidsongeschiktheid JONGgehandicapten
WAO	Wet ArbeidsOngeschiktheid
WAZ	Wet Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen

WBO	Woning Bedrijf Oirschot
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WSD	Werkvoorzieningschap de Dommel
WSW	Wet Sociale Werkvoorzieningen
WWB	Wet Werk en Bijstand
XTC	Extacy
ZLTO	Zuidelijke land- en tuinbouworganisatie